

کاهش
نرخ سود
سپرده بانکی
دلایل و پیامدها

ماهنامه خبری - تحلیلی و علمی
بورس و بانک
BOURSE & BANK
سال سوم - شماره ۱۹ - مرداد و شهریور ماه ۱۳۹۶ - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

مدیران ارشد و صاحبان بازارهای پول، سرمایه و بیمه مطرح کردند؛

اولویت بازارهای مالی در دولت دوازدهم

شرکت نفت ایرانول

کیفیت را با روغن موتورهای ایرانول تجربه کنید

تلفن واحد فروش: ۸۸۲۱۲۹۹۹

www.iranol.ir

سازمان نمایشگاه کیش
KFZO

انجمن سرمایه گذاری
کیش
K.I.D.C

نهمین نمایشگاه

معرفی فرصت های سرمایه گذاری کشور

9th Exhibition on Presenting Iran's Investment Opportunities

kish 2017 INVEST

چهارمین نمایشگاه

بین المللی بورس، بانک، بیمه و خصوصی سازی

4th International Exhibition of Exchange, Banking, Insurance & Privatization

مرکز نمایشگاه های بین المللی کیش - جزیره کیش
۸ لغایت ۱۱ آبانماه ۱۳۹۶

Kish International Exhibition Center
30th Oct. - 2nd Nov., 2017 - Kish Island-Iran

www.kishinvex.ir

ستاد برگزاری: ۰۲۱ - ۸۸۱ ۷۹ ۷۹۰ (خط ۱۵)

بهاران تدبیر کیش
Baharan Tadbir Kish

ORGANIZER

مطالب ماهنامه بورس و بانک را
در بانک اطلاعات نشریات کشور بخوانید
www.magiran.com

امور هنری:

کاوه رحیمی

ویراستار:

معصومه حیدر نواز

عکس:

محمد نوروزی - احسان رافتی - احمد رحمتی

امور مالی:

حمید رضا درخشان

امور ارتباطات و بازرگانی:

طاہرہ گوہرزی - فاطمہ السادات فاطمی

صاحب امتیاز - مدیر مسئول:

نعمت ا... شهبازی

زیر نظر شورای سیاستگذاری

دبیر اجرایی:

مصطفی قدم خیر

دبیر تحریریه:

معصومه صالحی

تحریریه:

طاہرہ گوہرزی - حمیدرضا درخشان

وحید نمازی - وحید محمد خانی

امور اداری:

امیر رضایی نسب - محمد عسگری

سعید موسوی - سید محسن میرشفیعیان

نشانی:

تهران، میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام، کوچه

سام - پلاک ۵

تلفن: ۴-۸۸۲۱۳۳۱۲-۸۸۴۱۴۸۵ **نمابر:**

مجری چاپ: ضیاء فاطمی

۰۹۱۲۸۱۸۸۹۰۰

چاپ: خاتم نو

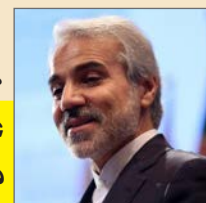
دکتر نهاوندیان معاون اقتصادی رییس جمهور:

هماهنگی سیاست های اقتصادی سخن روز اقتصاد ایران

دکتر نوبخت رییس سازمان برنامه و بودجه:

عملکرد بانک مرکزی در ساماندهی موسسات غیرمجاز قابل تقدیر است

دکتر خزاعی تاکید کرد:

۳۰ میلیارد دلار فاینانسی آماده امضا

رئیس کل بیمه مرکزی ایران:

اجرای سه پروژه راهبردی در صنعت بیمه

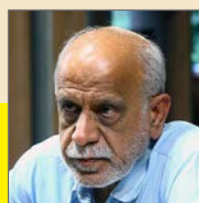
دکتر محسنی تشریح کرد:

ضرورت ساماندهی بازار غیر متشکل پولی و هدایت پس اندازهای مردم به سمت بازار سرمایه

دکتر حاتمی یزد تاکید کرد:

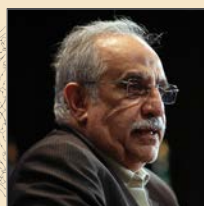
اصلاح نظام بانکی، تک نرخی شدن ارز و ساماندهی بدهی ها اولویت های دولت

در پیست و هشتمین همایش

نقش نظام اعتد

در حمایت از ق

دکتر کرباسیان:

دولت سیاست های روشنی
برای ارتقاء کارایی نظام بانکی دارد

رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد:

افزایش ۱۸/۴ درصدی پرداخت تسهیلات
به بخش های مختلف اقتصادی

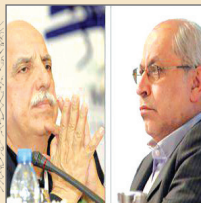
مدیرعامل بانک رفاه کارگران:

اولویت دولت، ترغیب بانکها برای
خروج از فعالیت های غیر بانکی است

دکتر کمیجانی:

اصلاح نرخ سود بانکی رونق
تولید و اشتغال را در پی دارد

دکتر نیلی و عبده تبریزی تحلیل کردند:

بررسی ۶ چالش
اقتصاد ایران

دکتر سعید اسلامی بیدگلی مطرح کرد:

توسعه بازار بدهی بخش خصوصی
یکی از اولویت های مهم دولت است

بانکداری اسلامی بررسی شد؛

کفایتی بانکیها
تولید و اشتغال

بازارهای مالی دغدغه جدی دولت دوازدهم

نعمت‌اله شهبازی / مدیرمسئول

نحوه ادامه روند انتشار اوراق بدهی از سوی دولت یکی دیگر از چالش‌های پیش روی اقتصاد است. و اما در صنعت بیمه آنچه که مسلم است اینکه پتانسیل شرکت‌های بیمه هنوز بالفعل تبدیل نشده است که این مهم باید در دولت دوازدهم مدنظر قرار گیرد. نکته حائز اهمیت اینکه برای اطمینان مردم به سرمایه‌گذاری در صنعت بیمه نیاز به سودآوری مناسب در صنعت بیمه است که متأسفانه در حال حاضر سودآوری قابل توجه وجود ندارد؛ به همین دلیل مردم در صنعت بیمه کمتر سرمایه‌گذاری می‌کنند.

نکته دیگر اینکه صنعت بیمه تاکنون نتوانسته به جایگاه واقعی خود دست یابد که در همین راستا نیازمند حمایت‌های دولت است. یکی از دلایل عدم رشد صنعت بیمه بنا به گفته اکثر کارشناسان و مدیران این صنعت عوارض مختلفی مانند پرداخت مالیات بر ارزش افزوده است که طی سال‌های اخیر فشار زیادی به این صنعت وارد کرده است. از سوی دیگر برجام و ورود شرکت‌های بیمه خارجی به کشور موجب بالندگی، توسعه و رشد صنعت بیمه و همچنین افزایش کیفیت این صنعت خواهد شد. صنعت بیمه زوایای گوناگونی دارد که یکی از ابعاد آن دانش فنی است. در طول این سالها که ارتباط ما به دلیل تحریم‌ها با صنعت بیمه جهان قطع شده بود، منجر به عدم توسعه یافتگی این صنعت شده است اما با ورود بیمه‌های خارجی کمک به استفاده از تکنولوژی روز دنیا می‌شود. در این زمینه نیز ضروری است دولت سیاست‌ها و تدابیر ویژه‌ای اتخاذ کند. با توجه به اینکه تیم اقتصادی دولت و سیاست‌های آنها به طور مستقیم و غیر مستقیم بر بازارهای مالی کشور تاثیرگذار می‌باشد؛ امید است که شاهد رونق بازارهای مالی کشور باشیم و دولت جدید نگاه ویژه‌ای به این بازارها داشته باشد؛ به گونه‌ای که نقدینگی به سمت بازارهای شفاف و قانونمند حرکت کند.

با توجه به اهمیت موضوع و در حالی که بازارهای مالی کشور طی سال‌های اخیر با چالش‌ها و فراز و نشیب‌های متعددی مواجه بوده‌اند؛ این شماره از ماهنامه " بورس و بانک " را به بیان نقطه نظرات و بیانات برخی از مدیران ارشد و صاحب‌نظران بازارهای پول، سرمایه و بیمه اختصاص دادیم تا با ذکر مشکلات موجود در بخش‌های ذریع؛ اولویت‌های بازارهای مالی در دولت دوازدهم را تشریح کرده و راهکارهای خود را بیان کنند.

دستور کار خود قرار داده و با استفاده از ابزار مشتقه بتواند بازار ارز را ساماندهی کند. از سوی دیگر بسترهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ارز را طوری طراحی کند که شاهد بازگشت به عقب نباشیم. تعیین تکلیف موسسات پولی یکی دیگر از اولویت‌هاست که البته در دولت یازدهم اقدامات خوبی در این زمینه انجام شد اما لازم است که وضعیت سپرده‌گذاران در این موسسات هر چه زودتر مشخص شود تا تنش‌های موجود در این زمینه به زودی برطرف گردد و آرامش به بازار مالی کشور برگردد.

شرایط اقتصادی کشور طی چند سال اخیر باعث شده در سرمایه‌گذاران این انتظار ذهنی شکل گیرد که باید نرخ‌های سود بالایی را از بازار پول طلب و دریافت کنند؛ این در حالی است که این دیدگاه باید تغییر کند و افراد بدانند که اگر طالب نرخ بازده و سود بالاتر هستند، باید آن را از بازار سرمایه طلب کنند. از سوی دیگر برای اصلاح نظام بانکی در دولت دوازدهم افزایش سرمایه بانک‌ها باید در اولویت باشد؛ چراکه بدون استثنای بانک‌های کشور از نسبت کفایت سرمایه لازم برخوردار نیستند که یکی از راه‌های بهبود آن، افزایش سرمایه بانک‌هاست. نسبت بالای مطالبات معوق نظام بانکی در مقایسه با استانداردهای بین‌المللی مشکل دیگری است که باید برای آن چاره‌اندیشی شود؛ زیرا همین مشکل توان تسهیلات دهی بانک‌ها را کاهش می‌دهد. اگر دولت به دنبال رونق و توسعه بازار سرمایه است، باید نگاه ویژه‌ای به این بازار داشته باشد و از این امکان به‌معنای یک بازوی قدرتمند برای تامین مالی پروژه‌ها استفاده کند. در واقع تعیین تکلیف این موضوع می‌تواند بسیاری از ابهام‌های اهالی بازار سهام را در خصوص برنامه‌های ۴ سال آینده برطرف کند. البته نباید فراموش کرد تاثیر تغییرات بازارهای جهانی بر بازارهای سرمایه بسیار مهم است. برای ورود سرمایه‌گذار خارجی به بازنگری اساسی در سیاست‌های ساختاری سرمایه‌گذاری خارجی نیاز است که البته اجرای این موضوع نیز زمانبر بوده و نیازمند هماهنگی همه عوامل با یکدیگر است؛ در نتیجه ضروری است دولت در این خصوص تدابیر ویژه‌ای بیندیشد.

یکی از چالش‌های پیش روی وزیر اقتصاد موضوع تغییر روش تامین مالی بنگاه‌ها از محوریت بازار پول به بازار سرمایه است که این امر مستلزم توسعه زیرساخت‌های بازار سرمایه و ایجاد ابزارهای نوین مالی در این بخش است.

کابینه دوازدهم مرداد ماه رای اعتماد خود را از مجلس شورای اسلامی گرفت و با تغییراتی، مدیریت اجرایی کشور را برای ۴ سال عهده دار شد. یکی از تغییرات صورت گرفته در دولت دوازدهم انتخاب دکتر مسعود کرباسیان به عنوان وزیر امور اقتصادی و دارایی بود که در واقع ریاست شورای عالی بورس و بخش عمده‌ای از بازارهای مالی کشور را برعهده دارد. اینکه اقتصاد کشور بانک محور است و آنگونه که به بازار پولی و بانکی کشور توجه شده؛ به سایر بخش‌ها همچون بازار سرمایه و بیمه توجه چندانی نشده است؛ بر کسی پوشیده نیست که اگر چنین بود اقتصاد کلان کشور وضعی به مراتب بهتر از امروز داشت. در همین زمینه تامین مالی بنگاه‌های بزرگ به کمک بازار سرمایه به جای بانک‌ها موضوعی است که حتی دکتر روحانی رئیس‌جمهور نیز در جلسه رای اعتماد نمایندگان مجلس به وزیران پیشنهادی دولت دوازدهم از آن به عنوان یکی از برنامه‌ها و اهداف دولت جدید نام برد. از سویی دیگر دکتر مسعود کرباسیان وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز به‌عنوان سکندار بازار مالی کشور از توسعه کمی و کیفی ابزارها و نهادهای مالی در کنار بهبود نقش ارکان بازار سرمایه، بهبود نقدشوندگی در بازار سرمایه، ارتقاء اثربخشی و کارایی نظام نظارتی سازمان، حضور در بازارهای بین‌المللی و در نهایت توسعه آموزش و فرهنگ سرمایه‌گذاری و بهبود نظام اطلاع‌رسانی در بازار سرمایه به عنوان بخشی از برنامه‌ها و اهداف خود خبر داد.

در خصوص اولویت‌های بازار پولی و بانکی کشور نیز باید به مواردی همچون اصلاح نظام بانکی اشاره کرد که یکی از ضروریات است. در حال حاضر وضعیت نظام بانکی کشور به ویژه موسسات پولی، بزرگترین مشکل پیش روی دولت است. در نتیجه بررسی اصلاح نظام بانکداری و ایجاد تغییر در سیاست‌های بازار پول اصل بسیار مهمی است. به نظر می‌رسد دولت باید بازار پول را به بازاری منسجم و قانونمند تبدیل کند که البته متولی این موضوع هم بانک مرکزی است و دولت در کنار آن باید بتواند اصلاحاتی که شروع کرده را ادامه دهد تا نظام بانکداری کشور را به نظام اصلاح‌یافته و توسعه‌یافته‌تری تبدیل کند. تک‌نرخ شدن ارز یکی دیگر از اولویت‌های تیم اقتصادی دولت است. این تیم باید بتواند نرخ‌گذاری بر مبنای سازوکار بازار آزاد را به طور جدی در

مدیران ارشد و صاحبان بازارهای پول، سرمایه و بیمه مطرح کردند؛

اولویت بازارهای مالی در دولت دوازدهم

رئیس کل بیمه مرکزی ایران در گفت و گو با «بورس و بانک» خبر داد:

اجرای سه پروژه راهبردی در صنعت بیمه

«دوران تحریم آموخت می توان با پشتیبانی نیروهای با تجربه و استفاده از دانش جوانان برومند کشور قابلیت های درونی کشور را از قوه به فعل در آورد که صنعت بیمه کشور نیز از این قاعده مستثنا نیست. صنعت بیمه برای اینکه بتواند به وضعیتی مناسب و پایدار برسد نیازمند تکامل و پوست اندازی در مقوله های مهمی چون حاکمیت شرکتی، ارتقاء دانش فنی و تعاملات بین المللی، توسعه زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری، مدیریت ریسک و کاهش هزینه های بیمه گری است. هیچ شرکتی نمی تواند تنها با اتکا به فرصت های محیطی برای بلندمدت در این بازار ادامه حیات دهد و برای مواجه شدن با رقابتی دشوار، چاره ای جز تقویت توانمندی های درونی خود ندارد. دکتر عبدالناصر همتی رئیس کل بیمه مرکزی ایران در گفت و گو با ماهنامه «بورس و بانک» به تشریح چالش ها و مشکلات موجود در صنعت بیمه کشور پرداخت و از اولویت های دولت دوازدهم برای حل این چالش ها و چشم انداز بازار این صنعت گفت. در زیر حاصل این گفت و گو را با هم می خوانیم:

معصومه صالحی

«مردمی بودن» از تمام توان و ظرفیت خود استفاده کرده است. صنعت بیمه در بخش درون زایی با افزایش شاخص های ضریب نفوذ بیمه، حق بیمه سرانه، تعداد شرکت های بیمه و صادرات خدمات بیمه، زمینه جبران خسارت وارده به سرمایه های ملی و تامین مالی پایدار را فراهم کرده است. همچنین «تعامل گسترده بیمه کشور با فعالان جهانی بیمه در قالب قراردادهای بیمه ای»، «جلب حضور اشخاص خارجی در بازار بیمه کشور» و «ارتقای همکاری با شرکت های بیمه خارجی» از جمله اقدامات انجام شده بیمه مرکزی در راستای برون گرایی در اقتصاد است. مهمترین برنامه های بیمه مرکزی

از عوامل خارجی بازار بیمه می باشد که مهمترین آنها وضع عوارض متعدد مستقیم و غیرمستقیم بر حق بیمه شخص ثالث و سایر رشته ها، اخذ مالیات بر ارزش افزوده از عملیات بیمه و موانع مقرراتی برای جذب و حفظ منابع انسانی کارآمد است.

❖ **با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم برای حل این مشکلات چه تدابیر و سیاست هایی باید اتخاذ شود؟**

بیمه مرکزی به عنوان نهاد حاکمیتی - نظارتی و نماینده دولت در امر بیمه برای پیشبرد اهداف دولت و اجرایی کردن سیاست های اقتصاد مقاومتی در راستای «درون زایی»، «برون گرایی» و

❖ **از نظر شما مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در صنعت بیمه کشور چه مواردی است؟**

صنعت بیمه کشور متاثر از عوامل درونی و بیرونی با چالش ها و مشکلات متعددی مواجه است. چالش های درونی مربوط به مطلوب نبودن عملکرد بازیگران و فعالان بازار بیمه است که مهمترین آن نامتعادل بودن ترکیب پرتفوی صنعت بیمه، پایین بودن ضریب نفوذ بیمه، پایین بودن سهم بیمه های زندگی در پرتفوی بیمه کشور، پایین بودن حق بیمه سرانه، بالا بودن سهم بخش دولتی از پرتفوی بازار بیمه و پایین بودن سطح تعاملات بین المللی صنعت بیمه است. سایر مشکلات ناشی

خواهد رسید.

- سهم بیمه های زندگی در بازار بیمه کشور در سال ۱۴۰۰ به ۲۰,۱ درصد خواهد رسید.

- حق بیمه سرانه سالانه ۲۰ درصد رشد خواهد داشت.

- ضریب نفوذ بیمه در پایان سال ۱۴۰۰ به ۳/۲ درصد خواهد رسید.

مهمترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه های خارجی و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهادهایی دارید؟

در این خصوص بیمه مرکزی سه پروژه راهبردی با عناوین «توانمندسازی صنعت بیمه»، «ارتقای نقش بیمه در تأمین رفاه و امنیت مردم و افزایش ضریب نفوذ بیمه» و «استقرار کامل سنها (سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه)» تدوین و اجرا و تحقق آنها با جدیت پیگیری می شود. در مجموع سند راهبردی بیمه مرکزی و سیاست ها و اولویت های این صنعت در اجرای کامل سیاست های اقتصاد مقاومتی و اصل ۴۴ تنظیم و در حال اجرایی شدن است.

در پایان اگر اظهارنظری دارید بفرمایید.

تجربه دوران تحریم به ما آموخت که می توان با پشتیبانی نیروهای با تجربه و استفاده از دانش جوانان برومند کشور قابلیت های درونی کشور را از قوه به فعل درآورد و صنعت بیمه کشور نیز از این قاعده مستثنا نیست.

صنعت بیمه برای اینکه بتواند به وضعیتی مناسب و پایدار برسد نیازمند تکامل و پوست اندازی در مقوله های مهمی چون حاکمیت شرکتی، ارتقاء دانش فنی و تعاملات بین المللی، توسعه زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری، مدیریت ریسک و کاهش هزینه های بیمه گری است.

سخن آخر اینکه هیچ شرکتی نمی تواند تنها با اتکاء به فرصت های محیطی برای بلندمدت در این بازار ادامه حیات دهد و برای مواجه شدن با رقابتی دشوار، چاره ای جز تقویت توانمندی های درونی خود ندارد.

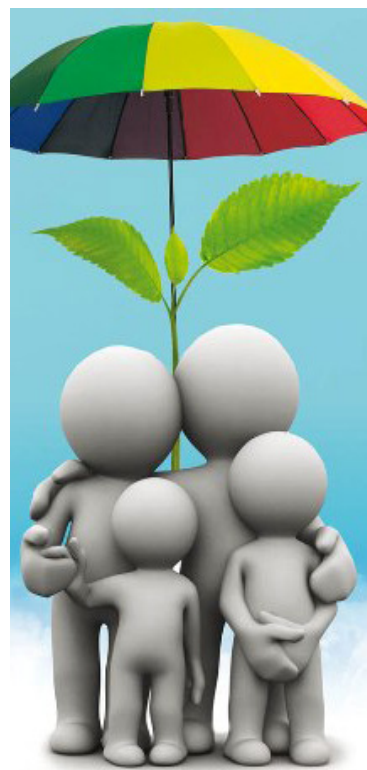
نقش اقتصادی بیمه در تأمین رفاه و امنیت مردم از طریق افزایش ضریب نفوذ بیمه، افزایش و گسترش رشته های بیمه ای؛ "افزایش سهم بیمه های عمر از حق بیمه های بازرگانی تا ۵۰ درصد نسبت به سال پایه اجرای قانون برنامه؛" افزایش ظرفیت پذیرش ریسک در بازار بیمه کشور و شناسایی بازارهای جدید بین المللی" تنظیم شده است.

چشم انداز صنعت بیمه را در دولت جدید چگونه ارزیابی می کنید؟

با برنامه ریزی های انجام شده در پایان دوره فعالیت دولت دوازدهم تا سال ۱۴۰۰ وضعیت شاخص های اساسی صنعت بیمه بدین شرح خواهد بود:

- سهم بخش غیردولتی در بازار بیمه کشور در سال ۱۴۰۰ به حدود ۶۵ درصد

بیمه مرکزی به عنوان نهاد حاکمیتی- نظارتی و نماینده دولت در امر بیمه برای پیشبرد اهداف دولت و اجرایی کردن سیاست های اقتصاد مقاومتی در راستای «درون زایی»، «برون گرایی» و «مردمی بودن» از تمام توان و ظرفیت خود استفاده کرده است

در حوزه مردمی کردن اقتصاد نیز شامل افزایش سهم بخش غیر دولتی بازار بیمه کشور و ارتقای سهم بیمه های زندگی و کاهش میزان انحصار در بازار بیمه است. «مدیریت منابع ارزی» نیز به عنوان یکی دیگر از ارکان مهم اقتصاد مقاومتی است. بدین منظور و با هدف خنثی کردن اثر تحریم ها صنعت بیمه اقداماتی از قبیل ایجاد حساب اتکایی ویژه تحریم، تشکیل کنسرسیوم های اتکایی و کلوپ های P&I، ارائه پوشش های اتکایی مناسب در کلیه رشته ها و افزایش ظرفیت نگهداری ریسک در داخل کشور را انجام داده که نتایج خوبی به همراه داشته است. برنامه ها و پروژه های راهبردی که بیمه مرکزی تدوین کرده است؛ اقداماتی نظیر گسترش پوشش های جدید بیمه ای، گسترش و استقرار کامل سامانه نظارت و هدایت الکترونیک صنعت بیمه (سناها)، اعطای مجوز به شرکتهای بیمه تخصصی با اولویت شرکت بیمه زندگی، درخواست کاهش عوارض وضع شده بر بیمه شخص ثالث شامل سهم وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سهم نیروی انتظامی و راهداری، پیگیری روابط بیمه اتکایی با شرکت های معتبر خارجی و تسهیل جذب سرمایه گذاری خارجی در صنعت بیمه در دولت دوازدهم با جدیت پیگیری خواهد شد.

اولویت های صنعت بیمه در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

به موازات عزم دولت در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و همچنین پس از ابلاغ قانون برنامه ششم توسعه کشور و راهبردهای وزارت امور اقتصادی و دارایی، مهمترین پروژه های راهبردی بیمه مرکزی در محورهایی همچون «توانمندسازی صنعت بیمه کشور از طریق ارتقاء سلامت و ثبات مالی موسسات بیمه»، «استقرار نظام حاکمیت شرکتی از طریق تصویب آیین نامه حاکمیت شرکتی موسسات بیمه (حاکمیت شرکتی به دنبال برقراری تعادل میان اهداف اقتصادی و اجتماعی و میان اهداف فردی و همگانی است.

چارچوب حاکمیت شرکتی برای تقویت استفاده موثر از منابع و همچنین الزام به پاسخگویی در مورد استفاده از آن منابع به وجود آمده است که هدف آن این است که منافع افراد، شرکت ها و جامعه را تا حد ممکن به هم نزدیک کند). "ارتقا

کارشناس ارشد بانکی تاکید کرد:

اصلاح نظام بانکی، تک نرخی شدن ارز و ساماندهی بدهی‌ها اولویت‌های دولت دوازدهم

دولت دوازدهم باید ساماندهی بدهی‌های خود، اصلاح نظام بانکی و تک‌نرخی شدن ارز را در اولویت قرار دهد و به سامان برساند.

احمد حاتمی یزد کارشناس ارشد بانکی ضمن بیان مطلب فوق و با اشاره به بدهی دولت به پیمانکاران و صندوق‌های بازنشستگی و همچنین بدهی حدود ۱۵۰ هزار میلیاردی دولت به بانک‌ها گفت: پرداخت نشدن بدهی دولت به پیمانکارانی که طرح‌های حوزه نفت، نیرو و راهسازی را اجرا کرده‌اند؛ سبب شده آنها نتوانند

پروژه‌های جدید را اجرا کنند که این موضوع اشتغال را تحت تأثیر قرار می‌دهد. وی افزود: اجرای بازنشستگی پیش از موعد کارکنان با اعمال حقوق ۳۰ روز برای ۲۵ سال خدمت در دولت دهم بدون آنکه منابع لازم از سوی دولت تخصیص داده شود، سبب شد تا صندوق‌های بازنشستگی امروز با بحران روبه‌رو شوند. حاتمی یزد با بیان اینکه امروز شرایط به گونه‌ای است که صندوق‌های بازنشستگی قادر به ایفاء تعهدات خود نیستند؛ با تأکید بر اینکه ساماندهی بدهی‌های دولت به‌منزله پرداخت این بدهی‌ها نیست، گفت: امروز دولت آمریکا با ۲۰ هزار میلیارد دلار بزرگترین بدهکار دنیاست و بیش از درآمد خالص ملی خود بدهی دارد.

مدیرعامل اسبق بانک صادرات ایران مجموع بدهی دولت را حدود ۲۰۰ میلیارد دلار برآورد کرد و گفت: این در حالی است که این میزان بدهی ۵۰ درصد درآمد سرانه کشور نیست و می‌توان بدهی‌های بیشتری داشت؛ به شرط آنکه این بدهی‌ها تعیین تکلیف شوند و شیوه بازپرداخت آنها مشخص باشد. حاتمی یزد به استفاده دولت از ظرفیت اسناد خزانه اسلامی طی دو سال گذشته اشاره کرد و گفت: تجربه

اسناد خزانه چندان جالب و شیرین نبود و باید از اشتباهاتی که در اجرای آن روی داد؛ درس بگیریم و از تجارب موفق سایر کشورها نیز در این زمینه استفاده کنیم. وی موفقیت نظام تأمین مالی دولت به شیوه انتشار اوراق بدهی را نیازمند هماهنگی همه ارکان کشور دانست و گفت: پیش‌بینی سود این اوراق در بودجه سنواتی، آشنا کردن نمایندگان مجلس برای استفاده از این ابزار برای تأمین مالی دولت و تعادل در نرخ سودها برای موفقیت در اجرای این طرح نیاز است. حاتمی یزد تأکید کرد: تعیین تکلیف بدهی دولت به بانک‌ها، پیمانکاران و صندوق‌های بازنشستگی کلید شکستن قفل رکود در کشور خواهد بود.

دولت از منابع مالی خارجی استفاده کند این کارشناس ارشد بانکی به‌ضرورت استفاده از منابع مالی خارجی برای اجرای طرح‌های عمرانی به‌ویژه پروژه‌های دولتی اشاره کرد و گفت: اکنون میزان بدهی خارجی ایران ۸ میلیارد دلار برآورد می‌شود که حدود ۲ درصد تولید ناخالص داخلی کشور بوده و رقم بزرگی نیست. حاتمی یزد افزود: اقتصاد ایران ظرفیت جذب منابع مالی بیشتر را از بانک‌های خارجی دارد؛ زیرا سالانه ۱۰۰ میلیارد دلار از صادرات نفت، گاز، پتروشیمی و صادرات غیرنفتی درآمد ارزی کسب می‌کند. به گفته وی می‌توان از سرمایه‌گذاری خارجی

افزود: در خبرها آمده بود که لایحه قانون بانکداری پس از تصویب در هیات دولت تقدیم مجلس شده است که انتظار می‌رود نمایندگان مجلس با درک شرایط کنونی حاکم بر بانکها با سرعت بیشتری آن را بررسی و تصویب کنند.

حاتمی یزد تأکید کرد: اگر این لایحه تصویب و اجرایی شود، گام بزرگی برای گسترش نظارت‌های بانک مرکزی بر نظام بانکی خواهد بود و با افزایش اختیارات بانک مرکزی، جلوی عملیات نادرست بانکی گرفته می‌شود.

ارز باید تک‌نرخ‌ی شود

این مدیر سابق بانکی بر تک‌نرخ‌ی شدن ارز تأکید کرد و گفت: البته این امر زمانی عملی می‌شود که روابط بانکی ایران بهتر شود و تا زمانی که نقل‌وانتقال وجوه روان نباشد نمی‌توان ارز را تک‌نرخ‌ی کرد.

حاتمی یزد یادآور شد: تک‌نرخ‌ی شدن ارز یک‌بار در دهه هفتاد اجرایی شد که موفقیت‌آمیز نبود و بار دیگر در دهه هشتاد با بهره‌گیری از تجربیات گذشته با موفقیت اجرایی شد که تا سال ۸۹ ادامه یافت و پس از آن با بروز بحران ارزی در ابتدای دهه ۹۰ نظام تک‌نرخ‌ی برچیده شد.

وی افزود: اجرای مجدد نظام تک‌نرخ‌ی ظرافت خاصی می‌طلبد تا بتوان با موفقیت بار دیگر آن را احیا کرد.

ترجیح می‌دهند به جای ایجاد تولید و اشتغال در بانک سپرده‌گذاری کنند که به انباشت بیشتر زیان در نظام بانکی می‌انجامد. وی اظهار کرد: در شرایطی که نرخ تورم حدود ۱۰ درصد است، پرداخت سود ۲۰ درصدی در بانکها قابل توجه نیست و بانکها نمی‌توانند با این شرایط دوام بیاورند و ورشکست می‌شوند.

حاتمی یزد تأکید کرد: علت اینکه بانکها تاکنون سرپا بوده‌اند، این بوده که حساب‌های آنها شفاف نبوده و آنها حساب‌های کاذبی را به سهامداران و حتی بورس ارائه می‌دهند. وی راهکار بهبود این وضعیت را شفافیت در صورت‌های مالی بانکها برشمرد و گفت: اگر این رویه اصلاح نشود، همه با هم غرق می‌شوند؛ زیرا در حوزه بانکی همه بخش‌ها اعم از دولت، خصوصی و حتی نظامی حضور دارند و ذی‌نفع هستند.

لزوم تسریع در تصویب قانون جدید بانکی

مدیرعامل اسبق بانک صادرات ایران با تأکید بر روزآمد شدن قوانین بانکی اظهار داشت: در دولت دهم هیات بازنگری قوانین بانکی در بانک مرکزی تشکیل شد و این تیم ۴۰ نفره که همه آنها بالای ۳۰ سال در نظام بانکی سابقه داشتند، پیش‌نویس قانون جدید بانکداری را تدوین کردند. وی

برای پروژه‌های حوزه انرژی نظیر نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی بهره برد و حتی در حوزه احداث نیروگاه‌ها ایران را به قطب صادرات برق در منطقه تبدیل کرد تا مازاد تولید خود را به کشورهایی چون جمهوری آذربایجان، ارمنستان، افغانستان و حتی نخبان بفروشد.

وضعیت نظام بانکی وخیم است

این مدیر سابق بانکی وضعیت کنونی نظام بانکی را بسیار بد و وخیم توصیف کرد و گفت: بانکها سودهای موهومی به سپرده‌گذاران می‌پردازند که به ازای آن خودشان در حال ضرردهی هستند. حاتمی یزد علت بروز این مشکل را نبود شفافیت در صورت‌های مالی بانکها و رعایت نکردن استانداردهای بین‌المللی بانکداری دانست و ادامه داد: بانک مرکزی از دو سال پیش تلاش کرده بانکها را متقاعد کند صورت‌های مالی خود را بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) تهیه کنند تا متوجه شوند در حال زیان هستند.

وی افزود: اگر بانکها برای کاهش زیان دهی خود نرخ سودهای موهوم کنونی را پایین بیاورند، وضعیت واحدهای تولیدی نیز بهبود می‌یابد؛ زیرا در شرایطی که بانک سود ۲۰ درصدی می‌دهد، دیگر سرمایه‌گذاری به‌صرفه نیست و افراد

مدیرعامل بانک رفاه کارگران در گفتگو با «بورس و بانک»:

اولویت دولت دوازدهم، ترغیب بانک‌ها برای خروج از فعالیت‌های غیر بانکی است

یکی از نیازهای تولید و اشتغال، دسترسی آسان به منابع مالی است

"مدیریت تقاضای تامین مالی در داخل کشور" و "تطبيق هرچه سریعتر با استانداردهای بانکی مورد تایید در تجارت بین الملل" دو چالش اصلی بازار پول هستند. از سویی دیگر هدایت بانک‌ها به انجام بهینه وظیفه ذاتی خود یعنی کارایی در واسطه‌گری مالی و همچنین اصلاح ساختار بازار پول از جمله ساختار قیمت‌گذاری در این بازار از اولویت‌های اصلی دولت دوازدهم در این حوزه بشمار می‌رود. دکتر محمدعلی سهرمانی مدیرعامل بانک رفاه در گفت و گو با ماهنامه "بورس و بانک" ضمن بیان مطلب فوق در خصوص چالش‌ها و مشکلات موجود در بازار پول، سیاست‌ها و تدابیر دولت دوازدهم برای حل این مشکلات، اولویت‌های بازار پول در دولت دوازدهم، چشم‌انداز بازار پول در دولت جدید و مهمترین اهداف این دولت در خصوص اقتصاد مقاومتی و تولید و اشتغال، جذب سرمایه‌های خارجی و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ مطالبی را مطرح کرده است که با هم می‌خوانیم:

معصومه صالحی

که باید بانک‌ها با هماهنگی سهامداران نسبت به آن اقدام کنند. همچنین افزایش سرمایه بانک به منظور اصلاح نسبت کفایت سرمایه بیشتر وابسته به اقدام سهامداران بانک‌هاست. در همین خصوص به عنوان یک پیش شرط حضور کارآمد در عرصه بین‌المللی لازم است رتبه اعتباری بانک‌ها از سوی موسسات رتبه‌بندی بین‌المللی تعیین شود. همگی اینها مواردی است که باید تعیین تکلیف و عملیاتی شوند تا نظام بانکی کشور بتواند بطور طبیعی در سطوح فراملی فعالیت کند و خدمات مورد انتظار را ارائه دهد.

*** با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم
برای حل این مشکلات چه تدابیر و
سیاست‌هایی باید اتخاذ شود؟**

بانک مرکزی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی از مدتی قبل برنامه‌هایی را برای کمک به بازار پول در راستای حل این مشکلات در

و مصارف خود را طوری مدیریت کنند که به انجام این مهم بطور شایسته و بایسته نائل آیند. موضوع انطباق با استانداردهای بین‌المللی نظیر رعایت نرخ کفایت سرمایه و سایر مقررات روز بانکداری دنیا نیز از جمله مسائلی است که با توجه به رویکرد برون‌نگر سیاستگذار اقتصاد کلان کشور در اجرای اقتصاد مقاومتی به عنوان شرط لازم برای توسعه تعاملات مالی بین‌الملل باید هرچه سریعتر عملیاتی شود. گسترش همکاری‌های صنعتی کشور با سایر ملل نیازمند فراهم بودن زمینه‌های لازم برای انجام تبادلات مالی است. البته تصمیم‌گیری در خصوص اعمال این استانداردها وابسته به سطوح مختلفی از درون بانک‌ها گرفته تا سهامدار و حتی بانک مرکزی است. بطور مثال موضوع اصلاح نسبت‌های مالی به ویژه خارج کردن دارایی‌های سمی (از قبیل اموال تملیکی) از ترازنامه بانک‌ها موضوعی است

**❖ از نظر شما مهمترین چالش‌ها و مشکلات
موجود در بازار پول چه مواردی است؟**

به گمان من "مدیریت تقاضای تامین مالی در داخل کشور" و از سوی دیگر "تطبيق هرچه سریعتر با استانداردهای بانکی مورد تایید در تجارت بین‌الملل" دو چالش اصلی بازار پول هستند. با توجه به رونق گرفتن تدریجی بخش‌های مختلف اقتصاد، تقاضا برای تسهیلات سرمایه در گردش در حال افزایش است. در همین حال مصرف‌کنندگان نیز همواره این انتظار به حق را از بانک‌ها دارند که با کمترین تشریفات اداری بتوانند از وام بانکی برخوردار شوند. این در حالی است که شاید دست بانک‌ها بیش از هر زمان دیگری در مقایسه با این حجم از درخواست‌های تامین مالی بسته است و در عین حال بانک‌ها موظف هستند به بهترین نحو پاسخگوی این انتظارات باشند. بر این اساس باید پرتفوی منابع

بانک‌ها با کارایی و بهره‌وری بیشتری بتوانند به انتظارات ذی‌نفعان خود از سپرده‌گذاران، تسهیلات‌گیرندگان و سهامداران گرفته تا جامعه و دولت پاسخگو باشند. نتایج این سیاست‌ها همانطور که قبلاً هم اشاره شد، سالم‌سازی و شفاف‌سازی فعالیت بانک‌ها، ارتقاء بانک‌ها به لحاظ استانداردهای پذیرفته شده بین‌المللی، کارایی بازار پول در جذب و تخصیص منابع و بهره‌مندی نظام بانکی از فناوری‌های برتر روز دنیا در عرصه بانکداری خواهد بود.

❖ مهم‌ترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه‌های خارجی و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

یکی از نیازهای تولید و اشتغال و اساساً محیط کسب و کار در کشور دسترسی آسان به منابع مالی است که به دلایل مختلفی تنها از عهده بانک‌ها ساخته نیست. انجام اصلاحات ساختاری در بازار پول، نیازمند فرصت است اما اقتصاد نباید تنها متکی و منتظر بازار سرمایه داخلی باشد. همانطور که عنوان شد باید با برنامه‌ریزی و زمان‌بندی منطقی اصلاحات لازم را اعمال کرد اما وصول مطالبات بانک‌ها و افزایش توان اعتباردهی بانک‌ها به یک‌باره ممکن نیست و منوط به اقدامات قضایی و همراهی و اقدام هماهنگ دستگاه‌های مختلف از جمله شرکت‌ها و نهادهای دولتی و وابسته به دولت است. از سوی دیگر رشد اقتصادی پیش‌بینی شده در برنامه توسعه اقتصادی کشور نیازمند سطوح بالایی از تامین مالی است که برای این منظور باید با فعال‌سازی بازار بورس و ابزارهای نوین مالی و همچنین بهره‌گیری از منابع مالی خارجی از جمله فاینانس و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و مانند آن سرمایه‌های لازم در حوزه اشتغال‌زایی و تولید را تامین و فراهم کرد. در این راستا برنامه‌های خوبی توسط دولتمردان اقتصادی کشور پیش‌بینی شده است که باید با همراهی مجلس شورای اسلامی به عنوان رکن قانونگذار به مرحله اجرا گذاشته شود و نمایندگان مردم در مجلس اجرای این برنامه‌ها را از دولت مطالبه کنند. همچنین همراهی قوه قضاییه نیز در فراهم آوردن محیطی امن برای سرمایه‌گذاری به ویژه جلب اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی می‌تواند تعیین‌کننده و موثر باشد. در مجموع با همسویی، همکاری و هماهنگی سه قوه در اهداف و اقدامات می‌توان انتظار داشت که هم مسائل بازار پول حل و فصل شود و هم اقتصاد کشور به مقاصد عالی از پیش تعیین شده خود در رشد و توسعه شایسته نظام اسلامی نائل شود.

بانک مرکزی در دولت دوازدهم ترغیب بانک‌ها به منظور تمرکز بیشتر در فعالیت اصلی بانکداری و خارج شدن از فعالیت‌های غیر بانکی است. در این میان دولت باید با ایجاد هماهنگی میان حوزه‌های مختلف بازار مالی از جمله بازار پول و بازار سرمایه بستر لازم برای توسعه و ترویج ابزارهای مالی متنوع نظیر صکوک که در کشورهای اسلامی دیگر بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد را فراهم و آماده کند. در خصوص قیمت‌گذاری در بازار پول که نرخ سود بانکی در راس آن قرار دارد، اقداماتی انجام شده و برای منطقی کردن این نرخ به نحوی که هم حقوق سپرده‌گذاران تامین شود و هم با واقعیت‌های اقتصاد کشور نظیر بازده فعالیت‌های مولد همخوانی داشته باشد؛ باید زمینه لازم در اقتصاد فراهم شود. در فضای اقتصادی که دسترسی به رانت اطلاعاتی و انجام معاملات سوداگرانه در بازار دارایی‌ها می‌تواند منجر به بازدهی بالایی شود، انتظار برخورداری از سود بیشتر در اقتصاد فراگیر می‌شود و نرخ هزینه فرصت ذهنی پول در نظر افراد بالا می‌رود. بنابراین باید شرایطی در اقتصاد مهیا شود که بالاترین بازدهی تنها از طریق فعالیت سالم اقتصادی و پذیرش ریسک میسر باشد که این امر مستلزم بهبود شرایط و محیط کسب و کار است.

هدایت بانک‌ها به انجام بهینه وظیفه ذاتی خود یعنی کارایی در واسطه‌گری مالی و همچنین اصلاح ساختار بازار پول از جمله ساختار قیمت‌گذاری در این بازار به عقیده من از اولویت‌های اصلی دولت دوازدهم در این حوزه است

که این موضوع نیز در دستور کار دولت یازدهم قرار داشته و ادامه این امر در برنامه‌های دولت دوازدهم نیز گنجانده شده است. در عین حال نظارت موثر هم در اجرای سیاست‌های مناسب باید اعمال شود تا نتایج خوبی عاید کشور شود. البته نظارت موثر بدون شفاف‌سازی اقتصاد و شفاف‌سازی فعالان اقتصادی چندان میسر نیست. از این رو باید تدابیر لازم در جهت شفاف‌سازی هر چه بیشتر عملیات بانک‌ها از سوی بانک مرکزی اتخاذ و اجرایی شود.

❖ چشم‌انداز بازار پول را در دولت جدید چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در صورتی که سیاست‌های مورد نظر دولت به درستی اجرایی و اصلاحات یاد شده در بازار پول اعمال شود، می‌توان امید داشت که

نظر داشته و آغاز کرده است. بطور مثال اجرای طرح تدوین صورت‌های مالی بانک‌ها براساس استاندارد گزارشگری مالی بین‌المللی (IFRS) که از سال ۹۵ به مرحله اجرا گذاشته شد، در جهت ایجاد شفافیت بیشتر و نزدیک کردن بانک‌ها به استانداردهای روز دنیا مطرح شد. علاوه بر آن اصلاحات زیادی نیز در ساختار داخلی بانک‌ها اجرا شده که از آن جمله استقلال واحدهای مدیریت ریسک تطبیق و مبارزه با پولشویی در ساختار سازمانی بانک‌ها را می‌توان نام برد که از مسائل مهم و مورد تاکید نهادهای رتبه‌بندی بین‌المللی به شمار می‌روند. در زمینه اصلاح دارایی‌های بانک‌ها نیز اقداماتی در دست بررسی قرار دارد که به موضوع الزام بانک‌ها به فروش سرمایه‌گذاری‌ها و املاک مازاد و همچنین تأسیس یک شرکت دولتی برای خرید دارایی‌های سمنی (از قبیل اموال تملیکی) بانک‌ها می‌توان اشاره کرد. افزایش سرمایه بانک‌های دولتی و ترغیب سایر بانک‌ها به افزایش سرمایه و نیز برنامه‌ریزی به منظور انجام اصلاحات بنیادی در بازار بورس در جهت افزایش سهم این بازار در تامین مالی شرکت‌های سهامی (که کاهش فشار تقاضای دریافت تسهیلات بر بازار پول را به دنبال دارد) در کنار طرح‌هایی از قبیل مدیریت نرخ در بازار بین بانکی از سوی بانک مرکزی می‌تواند در رفع هر دو چالش ذکر شده یعنی تقویت توان مالی بانک‌ها در امر مدیریت تقاضای تامین مالی و رعایت استانداردهای بین‌المللی موثر باشند.

❖ اولویت‌های بازار پول در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

هدایت بانک‌ها به انجام بهینه وظیفه ذاتی خود یعنی کارایی در واسطه‌گری مالی و همچنین اصلاح ساختار بازار پول از جمله ساختار قیمت‌گذاری در این بازار به عقیده من از اولویت‌های اصلی دولت دوازدهم در این حوزه است. طی ادوار گذشته برخی سیاست‌ها منجر به سوق دادن بانک‌ها به سرمایه‌گذاری در دارایی‌های مختلف نظیر املاک و مانند آن در تلاش به منظور مدیریت مالی بانک و حفظ توان پاسخگویی به سود مورد انتظار سپرده‌گذاران شده است. این امر از لحاظ مالی منجر به کاهش فعالیت بانک‌ها در مسئولیت اصلی آن‌ها به عنوان واسطه‌گری وجوه بوده است؛ چراکه وقتی بخشی از دارایی بانک در قالب این نوع سرمایه‌گذاری‌ها بلوکه شود، عملاً ظرفیت بانک برای اعطای تسهیلات و تامین مالی کاسته می‌شود. در این میان فقدان ابزارهای مالی کارآمدی نظیر صکوک که می‌تواند به پشتوانه دارایی‌ها و به تجدید قوای نقدی بانک‌ها کمک کند؛ به تشدید بیش از پیش این ناتوانی منجر شده است. از این رو یکی از برنامه‌های اصلی

دکتر سعید اسلامی بیدگلی دبیر کل کانون نهادهای سرمایه گذاری؛

توسعه بازار بدهی بخش خصوصی یکی از اولویتهای مهم دولت است

"طی ۴ سال گذشته بدلیل اینکه بازار سرمایه و اقتصاد کشور رشد چندانی نداشته است؛ اعتماد عمومی سرمایه گذاران کاهش پیدا کرده و بخش بزرگی از سرمایه ها بخاطر نرخ های بالای سود بانکی و نرخ های بالای اوراق بدهی به آن بخش پناه آورده اند. بنابراین بازار باید ظرفیتی ایجاد کند تا هنگامی که اصلاح نرخ بهره صورت می گیرد، در بازار سرمایه بتواند ظرفیت را بدون ایجاد حباب جذب کند." دکتر سعید اسلامی بیدگلی دبیرکل کانون نهادهای سرمایه گذاری ضمن بیان مطلب فوق در گفتگو با ماهنامه "بورس و بانک" به بیان چالش های بازار سرمایه و اقدامات دولت دوازدهم برای حل این چالش ها پرداخته است که ماحصل این گفتگو را با هم می خوانیم:

طاهره گودری

و مشکلات بین المللی مواجه هستیم. منطقه هم با چالش های سیاسی متعددی مواجه و اقتصاد ایران در این مشکلات احاطه شده است؛ در نتیجه ممکن است این چالش ها به بازارهای سرمایه کشور هم منتقل شود. بخش دوم مشکلات ما مشخصا به بازار سرمایه مربوط است. آنچه که مسلم است اینکه طی ۴ سال گذشته بازار سرمایه و اقتصاد کشور رشد چندانی نداشته اند؛ به همین دلیل اعتماد عمومی سرمایه گذاران کاهش پیدا کرده و بخش بزرگی از سرمایه ها به خاطر نرخ های بالای سود بانکی و نرخ های بالای اوراق بدهی به آن بخش پناه آورده اند. بنابراین بازار باید ظرفیتی ایجاد کند تا هنگامی که اصلاح نرخ بهره صورت می گیرد، بتواند در بازار سرمایه ظرفیت را بدون ایجاد حباب جذب کند.

بروند که از طریق ایجاد تورم بخشی از این دارایی های سیمی را بیوشانند. این مشکل همزمان با معضلات بودجه ای که وجود دارد و جریان نقدی ناشی از ایجاد بدهی ها طی سالهای گذشته بطور حتم تصمیم گیری را پیچیده تر می کند. از سوی دیگر مجموعه نهادهای موازی و فساداتی که در سیستم اقتصادی ایران وجود دارد، اساسا کارایی راهکارهایی که در دنیا برای رفع این مشکل هست را با چالش بسیار جدی مواجه می کند. البته در میان مدت موضوع صندوق های بازنشستگی و کسری بودجه برای دولت و اقتصاد مشکلات جدی را ایجاد می کند. از سوی دیگر نباید فراموش کرد با توجه به تغییر سیاست های آمریکا و مشکلاتی که ممکن است برای برجام پیش بیاید همچنان با برخی از معضلات

❖ **از نظر شما مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در بازار سرمایه چه مواردی است؟**

مشکلات بازار سرمایه به دو دسته تقسیم می شود؛ چراکه بازار سرمایه و بازارهای مالی ایران اساسا بخشی از اقتصاد کشور هستند و طبیعتا برخی از چالش ها و مشکلات پیش روی اقتصاد کلان کشور خود به خود به بازار پول و سرمایه نیز منتقل می شود. اقتصاد ایران در این مقطع با چند ابر چالش جدی مواجه است. در کوتاه مدت مشکلات پیش روی شبکه بانکی و حجم زیاد دارایی های سیمی که در بانک ها موجود است؛ اقتصاد کشور را با یک چالش و سیاستگذاران اقتصادی را با یک نقطه تصمیم گیری بسیار جدی مواجه می کند که تصمیم بگیرند شبکه بانکی کشور را اصلاح کنند و یا به سمت سیاست هایی

باشیم فقط در دولت دوازدهم رخ دهد؛ اما اگر جهت گیری آن در طول دولت دوازدهم ایجاد شود؛ می توان انتظار داشت در یک دهه آینده از طریق افزایش رقابت پذیری به سمت توسعه حرکت کنیم.

نکته بعدی برای افزایش صادرات؛ این است که سیاست های ارزی اصلاح شود. مادامی که سیاست های سرکوب نرخ ارز که طی دولت یازدهم و دوازدهم طبیعتاً کمتر خواهد بود و عملاً تسعیر نرخ ارز رخ می دهد؛ که واردات سهم بیشتری از صادرات خواهد داشت. این موضوع توان رقابت پذیری شرکت های داخلی را به شدت کاهش می دهد. با اصلاح نرخ ارز در داخل کشور می توان قوانین گمرکی را اصلاح و یک فضای رقابت پذیر ایجاد کرد که به نفع مصرف کننده هم باشد و صرفاً نفع تولید کننده مدنظر قرار نگیرد. بنابراین خروج مجموعه حاکمیت از همه کسب و کارها، اصلاح نرخ ارز، اصلاح قوانین مالیاتی و اصلاح تعرفه های گمرکی هم می تواند به نفع مصرف کننده تمام شود و هم توان تولید کننده را برای صادرات افزایش دهد.

❖ چشم انداز بازار سرمایه در دولت دوازدهم را چگونه ارزیابی می کنید؟

دولت باید بتواند روی نرخ بهره کنترل داشته باشد و اصلاح نظام بانکی با کمترین آسیب در اقتصاد کلان مواجه شود؛ چون این چالش همیشه وجود دارد و اگر کنترل نظام بانکی به تعویق بیافتد مشکلات آن به اقتصاد کشور منتقل می شود و در آن صورت زندگی همه را تحت تاثیر قرار می دهد. اگر چنین اتفاقی بیافتد یعنی دولت بتواند نرخ بهره را به گونه ای که تنش های کم تری برای اقتصاد کلان کشور داشته باشد؛ بخش بزرگی از نقدینگی که اکنون در شبکه بانکی کشور وجود دارد، باید جایی برای سرمایه گذاری پیدا کند. به نظر می رسد مسکن با توجه به شرایطی که طی سال های اخیر داشته است جای مناسبی برای سرمایه گذاری نیست؛ به همین دلیل است که سرمایه ها به سمت بازار ارز، طلا و سرمایه می رود. اگر همزمان سیاست ارزی مناسبی صورت گیرد بازار سرمایه چشم انداز بسیار خوبی برای جذب منابع مالی خواهد داشت. البته جذب منابع مالی به معنی افزایش قیمت برای سرمایه گذار خرد جذاب است اما برای اقتصاد کلان جذاب نیست؛ در نتیجه بازار سرمایه هم باید بتواند همزمان ظرفیت هایی برای جذب سرمایه در ساختار غیر حبابی برای خود ایجاد کند.

فعلاً چالش ریسک های بین المللی را مطرح نمی کنیم؛ امیدواریم که این موضوع مجدداً برای ایران جدی نشود؛ در آن صورت وضعیت صادرات باز هم با چالش های متعددی روبه رو خواهد شد.

اولویت های مهم دولت است. توسعه ابزار مشتقه که البته در دستور کار سازمان بورس و اوراق بهادار هم قرار دارد که در این خصوص به یک همگرایی و هم راستایی بین دولت، مجلس و قوه قضاییه نیاز است. ضمن اینکه ضروری است یکسری از قوانین مالیاتی اصلاح شود؛ چراکه اصلاح قوانین مالیاتی به نفع بازار سرمایه و بخش مهمی از اقداماتی است که سازمان بورس و اوراق بهادار باید به دولت پیشنهاد دهد و دولت هم این موضوع را تا مرحله تصویب آن در مجلس پیگیری کند. باز هم تاکید می کنم همه راهکارها می تواند پس از اصلاح نرخ بهره موثر باشد؛ یعنی همزمان باید نرخ ارز و نرخ بهره اصلاح شود تا بتوان سیاستگذاری های لازم را برای ایجاد ابزارهای جدید مالی اتخاذ کرد.

یک نکته را هم فراموش نکنیم که بازار سرمایه همیشه با ریسک های سیاستگذاری دولت مواجه بوده است. اگر می خواهیم به توسعه بازار سرمایه کمک کنیم؛ باید بر روی نرخ گذاری مواد اولیه کارخانجات یا حتی اقدامات غیررقابتی که نهادهای حاکمیتی انجام می دهند؛ نظارت و کنترل لازم صورت گیرد.

❖ مهمترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه های خارجی و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

موضوع اقتصاد مقاومتی از نگاه من به عنوان یک اقتصاددان بحث رقابتی کردن اقتصاد ایران و توجه به موضوع صادرات و جذب سرمایه های خارجی است. ترجمه اقتصادی اقتصاد مقاومتی از نگاه من جذب سرمایه خارجی، توجه به حوزه صادرات و رقابت پذیر کردن موضوع اقتصاد ایران است. متأسفانه در کشور ما به دلیل اینکه نگاه دولتی و کنترل و نظارت و حتی تصدی گری دولت طی دهه های اخیر در کشور حاکم بوده است، همه نهادها بخش های ضد رقابتی زیادی دارند و حتی سازمان ها و قوانین توسعه یافته برای جلوگیری از توسعه رقابت دارند. بنابراین بخش بزرگ حوزه مربوط به این است که اقتصاد رقابت پذیر شود که مفهوم آن این است که همه نهادهای حاکمیتی از کسب و کار خارج شوند؛ یعنی هیچ نهاد دولتی یا حاکمیتی نباید منافع اقتصادی در اقدامات خود داشته باشد و اجازه دهد همه امور توسط بخش خصوصی انجام شود؛ در همین زمینه دولت فقط قانونگذاری و نظارت داشته باشد و با همکاری سایر قوا هم قوانین را توسعه دهد و هم اجرای قوانین را قوت بخشد.

البته این مهم کاری نیست که انتظار داشته

از طرف دیگر علیرغم تلاش هایی که در سازمان بورس و اوراق بهادار شده است؛ بازار سرمایه ابزارها و نهادهای مالی کافی را برای اینکه به کارایی بازار سرمایه کمک کند، در اختیار ندارد. موضوع شفافیت و بسته بودن طولانی مدت نمادها هم یکی از معضلاتی است که طی چند سال گذشته بازار سرمایه را با چالش های جدی مواجه کرده است. اینها مجموعه معضلاتی هستند که پیش روی بازار سرمایه قرار دارد که بخشی از آن به موضوع اقتصاد کلان و اقتصاد سیاسی ما مربوط می شود و بخشی دیگر هم به ساختار بازار سرمایه کشور مربوط است.

❖ با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم؛ برای حل این مشکلات چه تدابیر و سیاست هایی باید اتخاذ شود؟

همانطور که در بالا اشاره شد؛ دولت دوازدهم با مسائلی مواجه است که عمر وقوع برخی چالش ها از عمر خود دولت کوتاه تر است؛ بنابراین دولت نمی تواند مثل دولت های پیشین برخی از مشکلات را به دولت های بعدی منتقل کند. در نتیجه ضروری است در این دولت اصلاح نظام بانکی خیلی جدی پیگیری و موضوع دارایی های سومی بانک ها بررسی و رسیدگی شود. در غیر اینصورت باید به یک تورم بزرگ دیگر تن داد که حتماً برای دولت شکست جدی خواهد بود. از یک سو با موضوع اصلاح نرخ ارز مواجه هستیم که دولت دوازدهم باید راهکارهای عملی و در برخی موارد راهکارهای کوتاه مدت داشته باشد؛ از سوی دیگر فرصتی است که برخی از مشکلات مجدداً به تعویق نیافتند.

همه دولت های پیشین راجع به ارتقای جایگاه بازار سرمایه در اقتصاد ایران صحبت کرده اند؛ اما این موضوع هنوز به طور کامل عملی نشده است؛ فقط در حوزه اوراق بدهی آن هم از طریق توسعه بدهی بخش دولتی و با غیردولتی در دولت یازدهم شاهد رونق بودیم که البته ملاحظه شد شرکت های زیادی وارد این بازار نشدند. در واقع فقط بازار بدهی توسعه آن هم بازار بدهی بخش دولتی افزایش پیدا کرد. در همین خصوص انتظار می رود بازار بدهی بخش خصوصی نیز راه اندازی شود؛ اما قبل از هر چیز باید نرخ بهره اصلاح شود که البته دولت در این زمینه اقدامات خوبی انجام داده است. پس از اصلاح نرخ بهره؛ به توسعه ابزارهای بازار سرمایه نیاز است. همچنین نهادهایی باید به این بازار اضافه و تصمیم جدی در این خصوص گرفته شود تا سهم بازار سرمایه از تامین مالی اقتصاد واقعی کشور افزایش پیدا کند.

❖ اولویت های بازار سرمایه در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

توسعه بازار بدهی بخش خصوصی یکی از

مدیرعامل بانک تجارت:

استفاده از ظرفیت های سرمایه گذاری خارجی می تواند در افزایش تولید و اشتغال موثر باشد

معصومه صالحی

بانک ها که با سه هدف "بهبود وضعیت جریان نقد"، "کاهش انجماد دارایی ها" و "افزایش پوشش ریسک" دنبال می شود؛ می تواند گام دیگری در جهت اصلاح بازار پول تلقی شود. اقدامات اخیر بانک مرکزی در ساماندهی موسسات مالی غیرمجاز از جمله بخشی از اقدامات برای بهبود محیط کسب و کار بانکی ارزیابی می شود؛ منوط به اینکه تا انتها ادامه داشته باشد و از این دستاورد محافظت لازم به عمل آید. در گذشته موسسات مضاربه ای، ایجاد موسسات قرض الحسنه و بعد از آنها شکل گیری تعاونی های اعتبار و ... ترندهایی بودند که عملاً به بازار پول کشور آسیب های زیادی را وارد کردند. تمهیدات و مراقبت های لازم برای جلوگیری از چنین معضلاتی بسیار مهم خواهد بود. به موازات این امر باید سلامت بانک ها و موسسات مالی ارتقاء یابد. رعایت شاخص های استاندارد بانکی بین المللی، بهره گیری از مدیران با تجربه و آگاه در اداره بانک ها و موسسات پولی و مالی از جمله مسایل مهم دیگر در این حوزه است.

اولویت های بازار پول در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

علاوه بر مواردی که در جهت بهبود بازار پول در کشور ذکر شد؛ بانک مرکزی ضمن نظارت باید حمایت های لازم را در جهت سوق دادن بانک ها به

گذشته بودیم. با وجود این توفیقات دولت دوازدهم در شروع کار خود با چالش هایی روبرو است. رشد نقدینگی سرسام آور طی سال های اخیر و رسیدن به رقم ۱۳۰۰ هزار میلیارد تومان فقط یکی از این چالش هاست. رکود اقتصادی نیز سبب شد تا دولت نرخ سود بانکی را کاهش داده و به حدود ۱۵ درصد برساند. تولید و سرمایه گذاری نیز در شرایطی قرار ندارد که بتوان این نقدینگی را به سوی آن حرکت داد؛ لذا با تداوم شرایط رکودی و کاهش نرخ سود بانکی این نگرانی وجود دارد که ثبات موجود تغییر کند. گسترش احتمالی موسسات غیرمجاز، تمرکز شدید روی بانک ها برای تامین مالی بنگاه های اقتصادی، کاهش قدرت تسهیلات دهی بانک ها با توجه به انجماد دارایی های آنها و عدم بازگشت تسهیلات اعطایی و ... را می توان از جمله چالش های اصلی بازار پول ذکر کرد.

با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم برای حل این مشکلات چه تدابیر و سیاست هایی باید اتخاذ شود؟

برنامه های دولت برای اصلاح بازار پول باید در چند محور به موازات هم دنبال شود. در کوتاه مدت دولت باید بر تقویت نقش نظارتی بانک مرکزی، سیاستگذاری پولی، بهبود محیط کسب و کار بانکی و انضباط مالی تمرکز کند. افزایش قدرت وام دهی

اولویت های بازار پول در دولت دوازدهم و بررسی مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در نظام بانکی کشور بهانه ای شد تا به سراغ محمد ابراهیم مقدم نودهی مدیرعامل و عضو هیات مدیره بانک تجارت برویم و در گفت و گویی با وی به "اولویت های بازار پول در دولت دوازدهم" و رویکرد دولت جدید در خصوص این بازار بپردازیم. مدیرعامل بانک تجارت در گفت و گویی تفصیلی به سوالات ما در خصوص دولت دوازدهم و چشم انداز بازار پول در چهار سال آینده پاسخ داده است که ماحصل این گفت و گو در پی می آید:

از نظر شما مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در بازار پول چه مواردی است؟

بازار پول، سرمایه و صنعت بیمه طی سال های اخیر با بحران های عمیقی روبرو بوده اند که ناشی از تورم، افزایش نقدینگی و رکود شدید اقتصادی بود. به همین منظور دولت یازدهم با سیاست انضباط و انقباض اقتصادی تصمیم گرفت تا اوضاع را اسر و سامان داده و تنش های اقتصادی را از بین ببرد. در دولت یازدهم شاهد کاهش تورم از رقم ۴۵ درصد تا ۹ درصد، ثبات نسبی نرخ ارز و رشد اقتصادی چشمگیر در مقایسه با سالهای

نظام بانکی و جلب اعتماد عمومی، بهبود کفایت سرمایه است که می تواند سلامت نظام بانکی را تامین کند. اصلاح نظام بانکی در سایه برآورد دقیق وضعیت موجود به شرطی امکان پذیر خواهد بود که اطلاع رسانی شفاف باشد. علاوه بر این تغییر در سیاست بودجه ای و رسالت ارتباطی از پیش نیازهای مهم این امر است. بر این اساس زبان و روش صحبت با توجه به گسترش شبکه های اطلاع رسانی و ارتباطی باید تغییر کند و صرفا به وجود بخشنامه ها اکتفا نشود. هرچند سرمایه پایه بانک ها و نسبت کفایت سرمایه در کشورهای دیگر از مهمترین متغیرهای عنوان شده در صورت های مالی بانک ها هستند، اما با وجود گذشت بیش از ده سال از ابلاغ آیین نامه های فوق تاکنون این اقدام به صورت مداوم در بانک های کشور محاسبه و ذینفعان به ویژه سپرده گذاران اعلام نشده است. تاخیر در مقررات گذاری در زمینه کفایت سرمایه، به ویژه مقررات گذاری تکمیلی عدم پیروی بانک ها از بخشنامه های بانک مرکزی که مقررات اولیه و زیربنایی کفایت سرمایه را تشکیل می دهند و عدم توجه بانک مرکزی به الزام در نظارت موثر بر کفایت سرمایه، در مجموع زمینه لازم برای سوق دادن شبکه بانکی به سلامت مالی از حیث سرمایه قانونی را فراهم نیاورده است. این در حالی است که دسترسی به نسبت سرمایه قانونی و نسبت سرمایه درجه یک بانک ها که بر پایه آیین نامه های فوق می توانند محاسبه شوند، امکان انجام اقدامات اولیه در زمینه شفافیت اطلاعاتی و عملکرد مناسب بانک ها در نظام مالی را فراهم خواهد ساخت. مجموعه این اقدامات می تواند ارتقا سطح سرمایه گذاری و به تبع آن افزایش اشتغال و تولید را با ایفای نقش موثر بانک ها رقم بزند.

❖ در پایان اگر نظر یا پیشنهادی دارید بفرمایید؟

اقتصاد کشور ما بانک محور است و تامین مالی عمدتا از طریق بانک ها صورت می پذیرد. تسهیلات تکلیفی و دستوری علاوه بر افزایش مطالبات بانکی قدرت پویایی و فعالیت موثر و اثربخش را از بانک ها سلب می کند. تامین مالی های محدود و کوتاه باید از طریق بانک ها انجام شود. بانک ها نمی توانند در شرایطی که امانت دار سپرده های مردم و ضامن منافع سهامداران هستند؛ منابع جذب شده مشتریان را در مسیرهایی که برگشت مورد انتظار ندارند و در مواردی که اصل و سود برگشت نمی شود وارد کنند. با فعال سازی بازار سرمایه تامین مالی های کلان و بلند مدت در این بازار می تواند صورت گیرد. ایجاد بستری امن و شفاف جهت رقابت بانک های مورد تأیید بانک مرکزی زمینه سازی ایفاء هرچه بیشتر و بهتر نقش بانک در اقتصاد کشور خواهد بود.

به اطمینان خاطر بیشتری نیاز دارند. خلاء ابزاری و تاکتیکی موجب می شود که اجرای ابلاغیه با چالش مواجه شود. اگر بسترها مهیا نباشد در آن صورت سیاستگذار حسن شهرت و اثربخشی خود را در معرض خطر می بیند. بخشی از این ابزارها فراهم آوردن بستر قانونی و حقوقی است. اگر زمینه قانونی چیده شود، در آن صورت دست بانک مرکزی در به کارگیری تاکتیک ها باز خواهد بود. سیاستگذار پولی با داشتن یک فهرست کنترلی می تواند سیاست های مدنظر خود را رصد کند.

❖ مهمترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه های خارجی و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

همه می دانیم تلاش های زیادی در دولت یازدهم در جهت ایجاد اشتغال به عمل آمده و نتایج بسیار خوبی نیز حاصل شده است. اما واقعیت آن است که با توجه به ورود حدود یک میلیون نفر جویای کار به بازار از یک طرف و ظرفیت محدود ایجاد اشتغال در کشور (حدود ۶۰۰ هزار فرصت شغلی در بهترین شرایط) از طرف دیگر کمکان دولت در ایجاد اشتغال با مشکلاتی روبرو است و به این آمار باید نیروهای جویای کار از سال های گذشته را نیز بیفزاییم. در این شرایط استفاده از ظرفیت های سرمایه گذاری خارجی می تواند در جهت افزایش اشتغال و در عین حال تولید هم موثر باشد. گسترش فعالیت بین المللی بانک ها در این مسیر بسیار راهگشا می تواند باشد. بانک ها در مسیر کمک به اشتغالزایی و ارتقاء تولید و ایفا نقش فعالانه تر در اقتصاد کشور باید اقدامات گسترده ای را به انجام برسانند. پس از برداشته شدن تحریم های اقتصادی روابط بین بانکی (سوئیفت) بانک های ایران برقرار شده است. برقراری ارتباط کارگزاری بین بانک ها تابعی از مقررات و ضوابط جدیدی شده است که بانک ها باید تک تک آنان را رعایت کرده تا بتوانند ارتباطات بین المللی با سایر بانک ها برقرار کنند. مبارزه با پولشویی یکی از دغدغه های بانک هاست. بررسی گردش مالی اعضا و جلوگیری از پولشویی توسط مشتریان یکی از پارامترهای مهم نظام بانکی بین الملل است. ارتقاء سطح سلامت بانک ها نیز از جمله اقدامات دیگری است که باید بانک های ما به آن توجه جدی داشته باشند. یکی از مکانیزم های تعیین وضعیت سلامت بانکی، اندازه گیری شاخص کفایت سرمایه است. مطلوب بودن این شاخص اگرچه به تنهایی نمی تواند نشاندهنده وضعیت مطلوب در نظام بانکی باشد، اما یکی از پیش شرط های نظام بانکی مطلوب محسوب می شود. یکی از فوری ترین اقدامات در جهت افزایش سلامت در

رعایت استانداردهای بین المللی بانکداری به عمل آورد. تک نرخی شدن ارز که از جمله برنامه های وزیر اقتصاد و دارایی در دولت دوازدهم است؛ جزء اولویت هایی است که اجرا شدن آن در بهبود بازار پول بسیار موثر خواهد بود. بهبود روابط بانکی و روان شدن جریان نقل و انتقال ارز در اجرای موفقیت آمیز تک نرخی شدن ارز می تواند کمک کند. تجارب ناموفق این موضوع طی سال های گذشته توجه و مراقبت ویژه در اجرای این برنامه را می طلبد. در عین حال بسترسازی لازم برای استفاده از منابع مالی خارجی جهت اجرای طرح های عمرانی باید به عمل آید. قراردادهای اخیر برخی از بانک ها با اگزیم بانک کره نمونه خوبی است که باید با سایر کشورها نیز دنبال شود. به عقیده بسیاری از صاحب نظران نظام بانکی که در تدوین آن نقش داشته اند؛ این اقدام از جمله اقداماتی است که جریان اصلاح بازار پول را تسریع خواهد کرد.

❖ چشم انداز بازار پول را در دولت جدید چگونه ارزیابی می کنید؟

اقدامات خوبی طی سال های اخیر و به ویژه از ابتدای سال جاری در حوزه ساماندهی و بهبود بازار پول به انجام رسیده که تداوم این مسیر و پافشاری تا حصول نتیجه نهایی چشم انداز امیدوارکننده ای را در این بازار پیش رو می گذارد، اما به نظر می رسد اقدامات باید با دقت و ظرافت بیشتری انجام شود. به عنوان نمونه در جریان یکسان سازی نرخ سود سپرده ها که در ایام اخیر به انجام رسید، تجربه دنیا نشان داده هنگامی که سیاستگذار قصد دارد به صورت دستوری نرخ یا سیاستی را در بازار اعمال کند، باید همانند یک بازار ساز عمل کند. به این معنی که اگر تقاضای بیش از حدی وجود دارد، از طریق عرضه به آن پاسخ دهد و اگر عرضه مازاد موجود است، از طریق ایجاد تقاضا آن را به اشباع برساند. تجارب کشورهای موفق حاکی از آن است که سیاستگذار پولی اگر بتواند از بار سیاست های مالی و تکالیف دیگر رهایی پیدا کند، با اطمینان خاطر و قدرت مانور بیشتری در این مورد عمل خواهد کرد. طبیعتا هنگامی که بانک مرکزی می خواهد نرخ را کاهش دهد، به دنبال اعمال یک سیاست انبساطی است. مرور تجارب دنیا می گوید که این سیاست از طریق عملیات بازار باز به هدف خود می رسد. ساز و کاری که هم به لحاظ ابزارها فاقد آن هستیم و هم جایی مانند بازار بدهی نیز به واسطه کارکردهای اشتباهی که داشته یا سیاست های نادرستی که از طریق برخی دستگاه ها اعمال شده، نتوانسته عمق لازم را داشته باشد. در شرایط فعلی بازار پول، بانک مرکزی نیاز به چیزی بیش از یک ابلاغیه دارد. نگاهی به میزان سپرده های موجود در بانک های غیر دولتی (۱۲۸۱ هزار میلیارد تومان) گواه این است که بانک ها برای کاهش نرخ سود

کارشناس مسائل بانکی تشریح کرد:

دلایل ایجاد تنگنای نقدینگی در شبکه بانکی

اعمال سیاست های مقطعی و اقدامات هیجانی مشکلات نظام بانکی را حل نمی کند

"بانک ها معلول شرایط اقتصادی کشور، قوانین حاکم بر نهادهای پولی و بانکی کشور، سیاست های پولی، مالی، ارزی و تجاری در جریان و تصمیمات اتخاذ شده در حوزه سیاست داخلی و خارجی هستند. بنابر این مشکلات نظام بانکی کشور بدون انجام اصلاحات اساسی در عوامل بوجود آورنده آن از بین نرفته و با اعمال سیاست های مقطعی و اقدامات هیجانی در بسیاری از مواقع ممکن است تشدید شود؛ در نتیجه تغییر این وضعیت نیازمند تغییر قواعد بازی است". با توجه به روی کارآمدن کابینه جدید، ماهنامه "بورس و بانک" در این شماره خود به "اولویت های بازار پول در دولت دوازدهم" و رویکرد دولت جدید در خصوص این بازار پرداخته است. در همین خصوص علیرضا بلگوری کارشناس خبره مسائل بانکی ضمن بیان مطلب فوق در گفت و گو با خبرنگار "بورس و بانک" پاسخگوی سوالات ما شد که ماحصل این گفت و گو را در ادامه می خوانید:

معصومه حیدرنواز

انتظارات مبنی بر تداوم این روند کاهشی، نرخ های سود بانکی متناسب با آن اصلاح نشده است. دلیل اصلی این امر را بیش از هر چیز باید در کمبود نقدینگی بانک ها جستجو کرد که در نهایت به صورت چسبندگی رو به پایین نرخ های سود

نظام بانکی و بازار پول را به دو بخش "مشکلات مربوط به مدیریت نقدینگی" و "سایر چالش ها" تقسیم کرد. در خصوص "مشکلات مربوط به مدیریت نقدینگی" باید گفت علی رغم کاهش قابل ملاحظه نرخ تورم طی دو سال اخیر و وجود

❖ **مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در بازار پول از نظر شما چه مواردی است؟**

طی سال های اخیر بازار پول و نظام بانکی کشور با مشکلات عدیده ای مواجه بوده است. بطور کلی می توان چالش های

عامل بعدی "ساختار ناهمگون نظام بانکی" است. در حال حاضر پس از گذشت ۱۶ سال از معرفی نخستین بانک خصوصی و فعالیت ۱۷ بانک غیردولتی، ۳ بانک خصوصی شده، ۲ بانک قرض الحسنه و ۵ مؤسسه اعتباری (با مجوز بانک مرکزی)؛ بخش غالب مالکیت و مدیریت سیستم بانکی در اختیار حاکمیت (شامل دولت و نهادهای عمومی غیردولتی) است. تحت این شرایط انگیزه‌ها، برنامه‌ها و رفتارها (در سطح مجامع صاحبان سهام، هیات‌های مدیره و مدیریت اجرایی بانک‌ها) متفاوت بوده و رفتارهای حرفه‌ای مبتنی بر قواعد بازار که در نهایت می‌تواند منجر به تخصیص بهینه منابع و توسعه اقتصادی کشور شود، عموماً مشاهده نمی‌شود. علاوه بر این در ساختارهای دولتی موضوع حاکمیت شرکتی که از الزامات اساسی نظارتی نهادهای خدماتی به ویژه بانک‌هاست، مغفول مانده و از این منظر ضعف‌های جدی متوجه سیستم بانکی است.

"قوانین قدیمی و به‌روز نشده حاکم بر نظام بانکداری و بانک مرکزی" نیز یکی دیگر از موارد است. در واقع قوانین ناظر بر بانک‌ها که حاوی احکام و تکالیفی برای سیستم بانکی است؛ از نقاط ضعف قابل توجهی نظیر پرداختن به کلیات و عدم برخورداری از جامعیت و شفافیت مناسب رنج می‌برد. به نظر نمی‌رسد با مجموعه قوانینی که بیش از سه و چهار دهه از عمرشان می‌گذرد بتوان پاسخی سریع و مناسب به نیازهای متنوع امروز و آینده نزدیک داد.

❖ از دیدگاه شما با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم برای حل این مشکل چه تدابیر و سیاست‌هایی باید اتخاذ شود؟

ماهیت بهم پیوسته ارتباطات میان بازیگران بازار پولی و مالی، اقدامات اصلاحی را به شکل مجموعه‌ای از عوامل منظم و هماهنگ مرتبط به یکدیگر ایجاد می‌کند که

و عدم پرداخت سپرده قانونی، هزینه تمام شده پول نازلتری داشته و از این محل قادر به پرداخت سودهای بالاتر به سپرده‌گذاران خود هستند. این امر از یک سو کارایی ابزارهای سیاست پولی را کاهش داده و از سوی دیگر با ایجاد اختلال در جریان منابع مصارف بانک‌ها، موجب افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی و بروز آثار پولی منفی ناشی از آن شده است. خوشبختانه بانک مرکزی با درایت کافی در این امر وارد شده و بنابر گفته مسئولان بانک مرکزی در حال حاضر در کشور موسسه اعتباری غیرمجازی وجود ندارد.

علاوه بر این آنچه در حال حاضر در برخی بانک‌ها در زمینه فعالیت‌های غیر واسطه‌گری رخ می‌دهد، ورود بانک‌ها به فعالیت‌های غیر واسطه‌گری نیست؛ بلکه ورود برخی بنگاه‌ها (نظیر خودروسازان) به فعالیت‌های بانکداری جهت تامین مالی آسان، بی‌دردسر و ارزان از طریق جذب سپرده‌های مردم است. نتیجه این امر این است که علی‌رغم تلاش‌های سیاستگذار پولی و التزام بانک‌ها به رعایت مقررات احتیاطی، منابع بنگاهداران و قدرت آنان بر رویکردهای اصولی سیاستگذار پولی مسلط شود.

در خصوص سایر چالش‌های بازار پول نیز باید به مواردی همچون "استقلال حداقلی بانک مرکزی در تنظیم سیاست‌های پولی و اعتباری"، "ترخ سود بالای اوراق بدهی (به عنوان ابزار رقیب سپرده‌های بانکی) و وجود ابزارهای نامناسب تامین مالی دولت (نظیر اوراق سخاب)" و "ارتباطات محدود بین‌المللی با بانک‌های بزرگ دنیا" اشاره کرد.

همچنین "تأمین مالی بلندمدت" نیز از دیگر موارد است. انتقال مسئولیت تامین مالی بلندمدت از بازار سرمایه به بازار پول و اعمال فشار مضاعف بر بانک‌ها مبنی بر تأمین مالی طرح‌های بلندمدت که بالتبع با ماهیت و الزامات فعالیت بانک‌ها سازگار نبوده و موجب افزایش مطالبات غیرجاری نظام بانکی شده است. (عمق بازار عبارتست از "نسبت ارزش معاملات سهام به تولید ناخالص داخلی" و "نسبت ارزش بازار سهام به تولید ناخالص داخلی". این نسبت‌ها در سال ۲۰۱۵ در ایران به ترتیب ۷ و ۴۴ درصد و در میانگین جهانی به ترتیب حدود ۱۷۰ و ۹۹ درصد بوده است).

مشخص شده است. بطور خلاصه پدیده تنگنای نقدینگی در شبکه بانکی به دلایل زیر ایجاد شده است:

حجم بالای بدهی بخش دولتی به سیستم بانکی

این بدهی شامل بدهی "دولت" و "شرکت‌ها و مؤسسات دولتی" به سیستم بانکی بوده و حجم آن در انتهای سال ۹۵ به حدود ۲۲۰ هزار میلیارد تومان بالغ شده است. مطالبات بانک‌ها از دولت شامل بدهی‌های مستقیم دولت و مطالبات بانک‌ها از بخش‌های دولتی و غیردولتی که از سوی دولت تضمین شده ولی در زمان مقرر تادیه نشده، مهم‌ترین جزء بدهی بخش دولتی به سیستم بانکی محسوب می‌شود.

مطالبات غیرجاری

در حقیقت وجود مطالبات غیرجاری تنگنایی است که مانع از وام‌دهی بانک‌ها از محل وصول تسهیلات اعطایی در دوره‌های قبل شده و از این منظر عامل اصلی ایجاد اختلال در عملیات واسطه‌گری بانک‌ها محسوب می‌شود. حجم مطالبات غیرجاری از ۸۰۶ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۹۲ به ۱۰۱۲۴ هزار میلیارد ریال در پایان خرداد ۹۶ افزایش یافته است. نکته حائز اهمیت در خصوص مطالبات غیرجاری کیفیت مطالبات مزبور است. به این ترتیب که بخش عمده‌ای از مطالبات غیرجاری طی سال‌های اخیر (حدود ۶۰ درصد) در طبقه مشکوک‌الوصول جای گرفته و پیگیری برطرف کردن آن‌ها از روش‌های عادی وصول مطالبات دشوار خواهد بود.

بنگاهداری بانک‌ها

یکی دیگر از مشکلات کنونی شبکه بانکی کشور به خصوص بانک‌های دولتی، بلوکه شدن منابع آن‌ها در فعالیت‌های بنگاهداری و املاک‌داری ناشی از تسویه بدهی دولت از طریق انتقال مالکیت بنگاه‌ها به بانک‌ها، وصول غیرنقدی مطالبات بانک‌ها و تملیک وثایق ملکی و عموماً ناخواسته بوده و بانک‌ها تمایلی به آن ندارند. علاوه بر این بانک‌های خصوصی نیز اساساً به دنبال بنگاهداری نبوده و بجز معدودی از آن‌ها سایر بانک‌های خصوصی در این امر ورود نمی‌کنند.

بازار غیر متشکل پولی

مؤسسات اعتباری غیرمجاز به دلیل عدم رعایت الزامات نظارتی بانک مرکزی

عدم اجرا یا اجرای ناقص آن می تواند سلامت نظام بانکی را با سرعت بیشتری نسبت به وضعیت کنونی به خطر بیندازد. اقدامات اصلاحی در ترتیب اجرا، الزامات، هزینه های اجرا و زمان ثمردهی متفاوت خواهند بود. بنابراین اجماع دستگاه های اجرایی کشور بر برنامه اصلاح نظام بانکی و صبروری لازم برای به نتیجه رسیدن آن شرط لازم هر اقدامی است. بنابراین گذر از این مرحله سخت نیازمند مشارکت و همراهی تمامی دستگاه های مرتبط اعم از دولتی و نهادهای حاکمیتی است. در همین راستا اجرای موارد زیر خالی از فایده نیست:

۱. تأسیس شرکت های مدیریت دارایی (Asset Management Corporations) و بازسازی برای آن ها توسط دولت، با هدف حل و فصل مطالبات غیر جاری بانک ها

۲. لزوم تقویت همکاری و هماهنگی میان دولت، قوه قضائیه و مجلس شورای اسلامی با بانک مرکزی برای حل مشکلات نظام بانکی. در واقع رفع بسیاری از مشکلات نظام بانکی نظیر مطالبات غیر جاری با توجه به ماهیت فرا دستگاهی آن نیازمند تعامل نزدیک نهادهای مذکور است. مواردی نظیر اصلاح قانون تجارت در خصوص ورشکستگی و نیز تدوین آیین نامه اجرایی "تبصره ۴ ماده واحده قانون اصلاح ماده (۳۴) قانون ثبت مصوب ۱۳۵۱"، موضوع بند "پ" ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ مجلس شورای اسلامی، نمونه هایی از لزوم برقراری هماهنگی های مذکور است.

۳. ارتقاء کفایت سرمایه بانک های دولتی و غیردولتی برای ارتقاء سلامت شبکه بانکی و افزایش قدرت تسهیلات دهی بانک ها

۴. دسته بندی بانک ها و شکل گیری سازوکار نظارتی دقیق بر رفتار بانک های مسأله دار و ارتقاء نظارت موثر بر فعالیت بانک ها

۵. تعدیل نسبت سپرده قانونی بانک های تجاری بر مبنای استانداردهای جهانی. سپرده قانونی به عنوان ابزار پر هزینه سیاست پولی مطرح بوده و در کشورهای توسعه یافته در بازه ۲ الی ۵ درصد در نوسان است.

۶. مدیریت فعالانه بازار بین بانکی و بکارگیری عملیات بازار باز در اجرای

سیاست های پولی
۷. انتظام بخشی بازار پول با ساماندهی موسسات غیرمجاز
۸. یکپارچه سازی منابع اطلاعاتی و برقراری امکان دسترسی نظام بانکی به پایگاه های اطلاعاتی نهادهایی نظیر سازمان امور مالیاتی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در راستای دسترسی بانک ها به اطلاعات مورد نیاز در حوزه هایی نظیر تخصیص منابع، اعتبارسنجی مشتریان و وصول مطالبات
۹. تقویت نهادهای اعتبارسنجی و

بازار سرمایه باید جایگاه خود را در تأمین مالی بلندمدت بنگاه های اقتصادی کشور کسب کرده و بانک ها به مأموریت اصلی خود در تأمین مالی کوتاه مدت و تطبیق سررسید و ارائه خدمات پولی و بانکی بپردازند

رتبه بندی اعتباری در کشور
۱۰. اصلاح قوانین، رفع ابهام از آن ها و پیش بینی ظرفیت های نوین بازارهای مالی در قوانین

۱۱. اصلاح ساختار شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی، استقلال نسبی در تدوین و تصویب سیاست های پولی، ارزی و نظارتی آن ها برای بهره برداری بیشتر از کارشناسان خبره بانکی و اقتصادی

۱۲. کاهش دستوری نرخ سود سپرده بانکی به دلیل عدم توانایی بازار در ایجاد نرخ تعادلی بهینه در جهت رشد و توسعه اقتصادی کشور از یک سو و رفع بحران بانکی از سوی دیگر

۱۳. یکسان سازی نرخ ارز و ایجاد نظام نرخ ارز شناور مدیریت شده در یک کریدور مشخص

۱۴. ترغیب بانک ها به اخذ درآمدهای کارمزدی از مشتریان و تعریف درآمدهای ناشی از ارائه انواع خدمات پولی

۱۵. حرکت تدریجی به سوی رعایت استانداردهای مالی و بانکی بین المللی و پرهیز از شتاب زدگی در این امر.

به نظر شما اولویت های بازار پول در دولت دوازدهم

چه مواردی است؟

همانطور که از سخنان مسئولان و سیاستگذاران اقتصادی دولت دوازدهم آشکار شده می توان اولویت های اصلی سیاست های پولی دولت دوازدهم را به شرح زیر خلاصه کرد:

- با توجه به موفقیت ها و اقدامات مثبت دولت یازدهم در زمینه ثبات اقتصادی، کنترل نرخ تورم، نرخ ارز و نرخ رشد نقدینگی، تداوم این سیاست ها در راستای بهبود رشد و رونق اقتصادی و خروج غیرتورمی از رکود در اقتصاد کشور الزامی است.

- استمرار ساماندهی بازار غیرمتمن پولی (ساماندهی مؤسسات غیرمجاز) و نظارت مؤثر بانک مرکزی در این زمینه؛ ضمن ایجاد انضباط و هماهنگی میان سیاست های پولی و مالی، ساماندهی اضافه برداشت ها، الزامات سرمایه ای و بهبود نسبت کفایت سرمایه بانک ها

- سازگاری و هماهنگی بین سیاستگذاران بازارهای پولی و مالی نظیر بانک مرکزی و سایر نهادهای نظارتی بازارهای مالی

- ضرورت نظارت جدی بانک مرکزی جهت کاهش نرخ سودهای سپرده و تسهیلات، متناسب با نرخ تورم و در راستای ایجاد رونق کسب و کار

- حمایت اعتباری بانک ها از بنگاه های کوچک و متوسط صنعتی و خدماتی در جهت ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی کشور - بستر سازی لازم جهت توسعه حضور بانک ها در بازارهای بین المللی

- جذب سرمایه گذاران خارجی در توسعه نظام بانکی و هم راستایی آن با نظام بانکداری مدرن

- بازنگری جدی در قانون و مقررات نظام بانکی و به روز رسانی آن ها

- شکل گیری رونق نسبی در بازار مسکن جهت نقد شدن دارایی های تملیک شده بانک ها از یک سو و ایجاد رونق اقتصادی به دلیل ماهیت اشتغالزایی و تولیدی این بخش از اقتصاد از سوی دیگر

- یکسان سازی نرخ ارز

چشم انداز بازار پول را در دولت جدید چگونه ارزیابی می کنید؟

بانک ها به دلیل مشکلات عدیده ای که در بالا ذکر شد، با شاخص های سلامت مالی پایین مواجه هستند. اما از شواهد پیداست سیاستگذار پولی در دولت

و خارجی هستند. بنابراین مشکلات نظام بانکی کشور بدون انجام اصلاحات اساسی در عوامل به وجود آورنده آن از بین نرفته و با اعمال سیاست‌های مقطعی و اقدامات هیجانی، در بسیاری مواقع ممکن است تشدید هم شود. تغییر این وضعیت نیازمند تغییر قواعد بازی است که مهمترین آنها عبارتند از "اجرای اصلاحات نهادی در قوانین شکل‌دهنده روابط فعالان بازار بانکی، روابط بانک‌ها و محیط کسب و کار و نقش تنظیم‌گری و سیاست‌گذاری بانک مرکزی" و "اصلاح نظام مالی توسط دولت و در راستای افزایش سلامت نظام بانکی، بهبود قدرت وام‌دهی بانک‌ها و تقویت توان تأمین مالی تولید".

در همین راستا بازار سرمایه باید جایگاه خود را در تأمین مالی بلندمدت بنگاه‌های اقتصادی کشور کسب کرده و بانک‌ها به مأموریت اصلی خود در تأمین مالی کوتاه‌مدت و تطبیق سررسید و ارائه خدمات پولی و بانکی بپردازند. همچنین هجده بر بانک‌ها باید متوقف شده و جو اعتمادسازی تقویت شود؛ چراکه بزرگ‌ترین سرمایه بانک‌ها؛ اعتماد است که اگر از بین برود، نظام اقتصادی کشور با شکست مواجه خواهد شد. از سوی دیگر مدیران نظام بانکی نیازمند التزام عملی به شفاف‌سازی و تحمل هزینه‌های آن بوده که این مهم باید با سرعت و دقت لازم انجام شود. امید است دولت دوازدهم و بانک مرکزی همچنان با عزم جدی و والا بر ساماندهی بازار پول، ثابت قدم بوده که در این

مسیر؛ سیستم بانکی نیز از هیچ کمکی دریغ نخواهد کرد و با قدرت هر چه بیشتر به ایفای نقش خود در توسعه و رشد اقتصادی کشور خواهد پرداخت.

ناشی از عملیات واسطه‌گری و افزایش سطح درآمدهای غیر بهره‌ای بانک‌ها" و "حذف موسسات غیرمجاز و ادغام آن‌ها با بانک‌های توانمند و قانونمند هم از دیگر اهداف مدنظر است که امید است در دولت جدید محقق شود.

❖ مهم‌ترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه‌ها و سیاست‌های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

بندهای ۲۴ گانه سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی تمام ارکان اقتصادی اعم از دولت، بخش خصوصی و بخش تعاونی را شامل می‌شود. بخش‌های تولیدی و خدماتی نیز به تفکیک نقش‌آفرینی در اقتصاد می‌توانند به خوبی به وظایف خود در تحقق اقتصاد مقاومتی پی ببرند. برخی از بندهای سیاست‌های ابلاغی (بندهای ۱، ۲، ۵، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۴) ارتباط مستقیمی با عملکرد نظام بانکی دارد. البته نظام بانکی بخشی از نظام پولی و مالی کشور است و تا زمانی که سایر بخش‌های مالی و پولی اصلاح نشوند، ایجاد تحولات در نظام بانکی به تنهایی کارساز نخواهد بود. لازم است نظام بانکی در جهت نیل به اهداف اقتصاد مقاومتی و مساعدت سایر بخش‌های اقتصادی در این مسیر به "اصلاح ساختاری در راستای افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تأمین مالی بنگاه‌ها"، "جهت‌دهی پرداخت تسهیلات در قالب حمایت از تولید ملی، حمایت از تولیدات و خدمات دانش‌بنیان و حمایت از اقشار کم‌درآمد با هدف توانمندسازی آن‌ها" و "سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد با رویکرد افزایش اشتغال و افزایش تولیدات و خدمات صادراتی بدون برهم زدن شرایط رقابت با بخش‌های خصوصی و تعاونی بپردازد.

❖ در پایان اگر نظر یا پیشنهادی دارید بفرمایید؟

در مجموع می‌توان گفت بانک‌ها معلول شرایط اقتصادی کشور، قوانین حاکم بر نهادهای پولی و بانکی کشور، سیاست‌های پولی، مالی، ارزی و تجاری در جریان و تصمیمات اتخاذشده در حوزه سیاست داخلی

دوازدهم با جدیت بیشتر بر نظارت و اصلاح ساختاری نظام بانکی تأکید دارد. در همین راستا "کاهش تدریجی جنگ قیمت‌ها میان بانک‌ها بر سر نرخ سود بانکی جهت جلوگیری از خروج منابع سپرده‌های"، "کاهش نقش سپرده‌گذاران بزرگ (عمدتاً شرکت‌ها و نهادهای شبه دولتی و عمومی) در بالا بردن نرخ سود بانکی به دلیل رقابت ناسالم بانک‌ها با یکدیگر"، "قطع رابطه تبدیل سپرده‌های بانکی به اشکالی همچون واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت" و "کنترل افزایش نرخ سود اوراق بدهی دولت (اسناد خزانه اسلامی) که تا حدود ۲۶ درصد نیز رسیده است به عنوان عاملی جهت افزایش نرخ‌های سود بانکی؛ چراکه بانک‌ها جهت حفظ منابع سپرده‌ای چاره‌ای جز رقابت با آن‌ها ندارند" از جمله اهداف نظام بانکی است.

همچنین "افزایش نقدشوندگی دارایی‌های بانکی در سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در بخش املاک و مستغلات با کمک ابزارهای مالی بازار سرمایه و رونق بخش مسکن"، "تداوم وجود بازار بین بانکی پر رمق و عمیق همراه با ابزارهای مالی لازم، وثایق کافی جهت کنترل وضعیت مالی نامناسب بانک‌ها و ایجاد تحرک در این بازار"، "کاهش اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی"، "شکل‌گیری رونق نسبی در اقتصاد کشور و در نتیجه آن حل موضوع مطالبات غیرجاری بانک‌ها"، "انطباق بیشتر صورت‌های مالی بانک‌ها با استانداردهای روز بین‌المللی برای جذب سرمایه‌های خارجی به بانک‌ها" و "توسعه ارتباطات با بانک‌های بزرگ بین‌المللی به دلیل کاهش مشکلات داخلی بانک‌ها و مسائل بین‌المللی" از دیگر اهداف سیستم بانکی است.

در همین خصوص "کنترل رشد نقدینگی در سطح هدف‌گذاری شده در قانون برنامه ششم توسعه"، "شکل‌گیری ابزارهای نوین بانکی و الکترونیکی در نظام بانکی کشور"، "توسعه فضای رقابتی بین بانک‌ها و افزایش سطح خدمات بانکی کشور"، "کاهش رشد و توسعه شبکه شعب فیزیکی بانک‌ها و روی آوردی به سوی بانکداری الکترونیک"، "افزایش بهره‌وری در عملیات بانکی به عنوان یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر"، "کاهش حاشیه سود

مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی در گفتگو با «بورس و بانک» مطرح کرد:

ضرورت ساماندهی بازار غیر متشکل پولی و هدایت پس اندازهای مردم به سمت بازار سرمایه

ارائه مطالبات سهامداران به صورت یکپارچه با اجرا طرح شرکت سپرده گذاری

ساماندهی بازار غیر متشکل پولی نوید این را می دهد که زمینه هدایت بخشی از پس اندازهای مردم به سمت بازار سرمایه فراهم شود. با منضبط شدن بازار پول بخشی از نقدینگی می تواند وارد بازار سرمایه شود و این امر در کنار بهبود وضعیت رونق اقتصادی می تواند نویدبخش رونق بیشتر بازار سرمایه باشد. اهتمام دولت به رونق بازار بدهی در کنار بازار سهام و همچنین استمرار اجرای سیاست های بالادستی مثل اصل ۴۴ و یا آردسازی سهام عدالت می تواند به تقویت بازار سرمایه کمک کند. با توجه به رویکرد بین المللی سازی بازار سرمایه؛ نخستین اولویت شرکت سپرده گذاری ارتقاء سطح زیرساخت ها، فرآیندها و رویه ها برای ایجاد و گسترش تعاملات پایدار بین المللی است. رویکرد بعدی این است که با اتصال به بازارهای هدف شرایط سرمایه گذاری خارجی فراهم شود که با توجه به این موضوع شرکت سپرده گذاری پروژه های متعددی در دست اقدام دارد. دکتر محمدرضا محسنی مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) در گفت و گو با ماهنامه "بورس و بانک" ضمن بیان مطلب فوق در خصوص چالش های بازار سرمایه، اولویت های دولت دوازدهم و سیاست های اتخاذ شده برای حل این مشکلات، چشم انداز بازار سرمایه در دولت جدید و اولویت های شرکت سپرده گذاری در گسترش تعاملات بین المللی پاسخگوی سوالات ما شد که ماحصل این گفت و گو در پی می آید:

معصومه صالحی

از نظر شما مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در بازار سرمایه چه مواردی است؟

چالش های بازار سرمایه را نمی توان تک به تک و به صورت منفرد مورد ارزیابی قرار داد؛ بلکه مجموعه عواملی وجود دارد که با ضریب همبستگی بالا، هم بر روی بازار و هم بر روی یکدیگر تاثیر می گذارند و مانند تار و پود یک فرش در هم تنیده اند. با این حال چالش های پیش روی بازار سرمایه را می توان به دو دسته کلی تقسیم کرد: اولی چالش های داخلی بازار سرمایه و دومی چالش هایی است که از خارج از بازار سرمایه تاثیر می مستقیم بر آن می گذارد. مهمترین شاخص هایی که بازار سرمایه بر اساس آن سنجیده می شود؛ میزان کارایی بازار و ریسک های نقدشوندگی و اعتباری است. به بیان دیگر هرچه میزان اثرگذاری و انعکاس اطلاعات صحیح و قابل اتکاء در قیمت سهام بیشتر باشد، بازار کارتر است. اگر بخواهیم از دید ارکان بازار سرمایه به چالش های بازار نگاه کنیم، می بینیم که در شرایط کنونی عواملی مانند غلبه نگاه کوتاه مدت و مقطعی بر نگاه

بلندمدت و تاثیر شایعات و اخبار نادرست کارایی بازار را تحت تاثیر قرار می دهد. از سوی دیگر شاهد ضعف تحلیل در بازار هستیم. به عنوان مثال وقتی یک شایعه منتشر می شود که یک شرکت تولیدی بزرگ در سالجاری سود هر سهم اعلام شده خود را تنها بعد از گذشت یک ماه و نیم از سالجاری تا چند برابر تعدیل مثبت خواهد کرد و اثرگذاری این شایعه با توضیحات کلی و مبهم برخی مقامات میانی مسئول در شرکت قوت می یابد، هیچ تحلیلی به طور موثر وارد میدان نمی شود که با اتکا به عدد و رقم و ظرفیت های تولید و کشش بازار و عواملی از این دست توضیح دهد که دستیابی به چنین سودی اگر غیرممکن نباشد؛ بسیار بعید است. بنابراین وقتی سهامداران بدون تحلیل و تنها بر اساس همین شایعات تحلیل نشده دست به خریدهای هیجانی می زنند و بعد از اینکه دریافته اند که تحقق سود تعدیل شده بعید است، اقدام به عرضه های سنگین می کنند. نتیجه آن تقاضای غیر موجه، رشد غیرمنطقی قیمت سهم است و نتیجه این عرضه سنگین افت قابل ملاحظه شاخص خواهد بود. این عوامل موجب شده در

دولت انتشار ۴۰ هزار میلیارد تومان صکوک دولتی از طریق بازار سرمایه در نظر گرفته شده است. جدیت دولت دوازدهم در این زمینه را می توان از نحوه برخورد با اوراق سخاب دید. همانطور که می دانید قرار شد تمامی اوراق سخاب از طریق بازار سرمایه عرضه شود؛ ملاحظه می شود تاکنون ۷ تا از این اوراق در بازار تخصیص داده شده است. همچنین انتشار اوراق صکوک ارزی از طریق بازار سرمایه به عنوان یکی از راه حل ها برای تامین مالی ارزی پیش بینی شده است که نقش بازار سرمایه را بیش از پیش پررنگ می کند. با توجه به رویکرد بین المللی سازی بازار سرمایه؛ نخستین اولویت شرکت سپرده گذاری ارتقاء سطح زیرساخت ها، فرآیندها و رویه ها برای ایجاد و گسترش تعاملات پایدار بین المللی است. رویکرد بعدی این است که با اتصال به بازارهای هدف شرایط سرمایه گذاری خارجی فراهم شود که با توجه به این موضوع شرکت سپرده گذاری پروژه های متعددی در دست اقدام دارد.

چشم انداز بازار سرمایه را در دولت جدید چگونه ارزیابی می کنید؟

ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی نوید این را می دهد که زمینه هدایت بخشی از پس اندازهای مردم به سمت بازار سرمایه فراهم شود. با منضبط شدن بازار پول بخشی از نقدینگی می تواند وارد بازار سرمایه شود و این امر در کنار بهبود وضعیت رونق اقتصادی می تواند نویدبخش رونق بیشتر بازار سرمایه باشد. همچنین اهتمام دولت به رونق بازار بدهی در کنار بازار سهام و همچنین استمرار اجرای سیاست های بالادستی مثل اصل ۴۴ و یا آزادسازی سهام عدالت می تواند به تقویت بازار سرمایه کمک کند.

مهمترین اهداف این دولت در بخش اقتصاد اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه های خارجی و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

یکی از مولفه ها در بعد مقاوم سازی اقتصاد؛ اعتماد به مردم و توانمندی های داخلی است. در همین راستا باید به بازار سرمایه به عنوان یکی از مهمترین ارکان تامین مالی برای تولید و اشتغال توجه شود و با ایجاد بستر مناسب برای ورود بیش از پیش مردم به این بازار و ایجاد علائق عمومی و عمق بخشی به بازار سرمایه زمینه رونق اقتصادی را فراهم کرد. در کنار این موضوع با پیاده سازی نظام جامع مدیریت ریسک باید از دارایی های مردم حفاظت و حراست کرد. از آنجا که مردمی کردن اقتصاد یکی از مولفه های اقتصاد مقاومتی است؛ در همین راستا آزادسازی سهام عدالت گام مهمی در جهت مردمی کردن اقتصاد خواهد بود که بر این اساس ارکان بازار سرمایه و بخصوص شرکت سپرده گذاری عزمی جدی در به سرانجام رساندن این مهم دارد و خوشبختانه طرح مزبور با همکاری سایر نهادهای ذیربط در بازار و خارج بازار سرمایه به مراحل خوبی رسیده است. همچنین سازمان بورس در زمینه تامین مالی اقتصاد دانش بنیان از چند سال گذشته فعالیت خود را با راه اندازی بازار دارایی فکری آغاز کرده که در سال ۹۵ با تاسیس بازار شرکت های کوچک و متوسط و صندوق های سرمایه گذاری جسورانه این مسیر را تداوم بخشیده است. معتمد آینده از آن کسب و کارهای دانش بنیان، نوآور و فناور است و برای مقاوم سازی اقتصاد باید بیش از پیش شرایط را برای توسعه این کسب و کارها فراهم کرد. در این راستا بازار سرمایه به عنوان یکی از زنجیره های اصلی تامین مالی این کسب و کارها، نقشی پررنگ در توسعه آنها خواهد داشت.

در پایان اگر نظر یا پیشنهادی دارید بفرمائید.

با وجود چالش های پیش رو معتمد این همت در تک تک اجزای ارکان بازار سرمایه برای رشد و حرکت به سمت تحقق اهداف وجود دارد و امیدوارم بتوانیم با تلاش روز افزون به اهداف عالی کشور دست یابیم.

فلسفه وجودی بازار سرمایه که همان تامین مالی آسان تر بنگاه های اقتصادی است؛ خلل ایجاد شود. اما همان گونه که ابتدای گفتگو عرض کردم، همه این چالش ها در درجه ای بالاتر متأثر از مسائل بازارهای موازی با بازار سرمایه و چالش های خارجی بازار سرمایه است. اگر ما قوی ترین کارایی بازار را هم داشته باشیم، اما جریان ورود نقدینگی به بازار ضعیف باشد با چالش مواجه می شویم. موضوع دیگری که در بازار سرمایه لازم است مورد توجه قرار گیرد، بهبود ریزساختارهای بازار مانند وضعیت توقف نمادهاست که در این خصوص اقداماتی توسط سازمان بورس در حال پیگیری است. به طور کلی لازم است رابطه ناشران بورسی به ویژه شرکت های سهامی با بازار سرمایه نزدیک و مستمر باشد و با هدف ایفای حقوق سهامداران و دارندگان اوراق بهادار، هم اطلاعات لازم به سرعت و دقت در اختیار بازار سرمایه قرار گیرد و هم در زمینه مطالبات سهامداری وضعیت بهبود یابد که از این جمله بحث تقسیم سود سهام است. در این خصوص نیز سپرده گذاری مرکزی با همکاری سازمان بورس برنامه را در نظر دارد.

با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم برای حل این مشکلات چه تدابیر و سیاست هایی باید اتخاذ شود؟

یکی از رسالت های اصلی سازمان بورس؛ حفظ حقوق عموم سرمایه گذاران و به ویژه سرمایه گذاران خرد است. بر همین اساس ارکان بازار سرمایه خود را متعهد می دانند در جهت شفافیت و کارایی هرچه بیشتر بازار اطلاعات مقتضی را به نحو مناسبی در اختیار سرمایه گذاران قرار دهند. به عنوان مثال شرکت سپرده گذاری طرحی در دست اقدام دارد که بتواند مطالبات سهامداران را به صورت یکپارچه و به نحو مناسبی ارائه کند که البته این امر مستلزم فراهم شدن زیرساخت های قانونی و همکاری ناشران است. در کل تلاش تمامی ارکان بازار سرمایه بر این است که سرمایه گذاران بر اساس اطلاعات صحیح و شفاف تصمیم گیری کنند. همانگونه که گفته شد یکی از چالش های پیش روی بازار مواجهه با ریسک های مختلف از جمله ریسک نقدینگی و اعتباری است. در واقع مهمترین ویژگی بازار سرمایه باید نقدشوندگی باشد. بر همین اساس و به منظور حصول به شرایط مطلوب لازم است افشای اطلاعات توسط ناشران در کوتاه ترین زمان ممکن و با سرعت و دقت لازم انجام شود تا از توقف طولانی مدت نمادها جلوگیری شود. همچنین در زمینه ریسک اعتباری کارگزاران بورسی باید در حد توان مالی و کفایت سرمایه خود اقدام به ایجاد تعهد کنند که در این زمینه با اجرای طرح حد اعتباری با همکاری سازمان بورس می توان به بهبود وضعیت اعتباری بازار امیدوار بود. از دیگر راهکارهای پوشش ریسک اعتباری بحث صندوق تضمین تسویه است که در حال حاضر مورد استفاده قرار می گیرد؛ اما سپرده گذاری مرکزی پیشنهاد اصلاحاتی در دستورالعمل مزبور را به سازمان بورس ارائه کرده است که در صورت تصویب می توان شاهد بهبود کارایی این روش بود. یکی از تدابیر مناسب برای حل چالش های پیش روی بازار، بهبود رویه ها و فرآیندهاست؛ به گونه ای که بتوان به سمت پیاده سازی فرآیندهای استاندارد حرکت کرد. در همین راستا سازمان بورس در زمینه گزارشگری مالی شرکت ها را مکلف کرده که گزارش های خود را بر اساس IFRS ارائه دهند.

اولویت های بازار سرمایه در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

یکی از اهداف اصلی دولت در بخش اقتصاد؛ ساماندهی بازار غیرمتشکل پولی است. همانگونه که دیدیم بانک مرکزی نشان داد با ساماندهی پرداخت سود از سوی موسسات مالی و بانک ها در تحقق این هدف جدی است. آن سوی ماجرا و برای تکمیل این فرآیند عزم دولت بر این است بازار سرمایه نقشی اساسی در داد و ستد اوراق بدهی ایفا کرده و تمامی اوراق باید در بازار سرمایه معامله شود. آنچنان که در بودجه برای تامین مالی

محسن پورکیانی مدیرعامل بیمه ایران:

روی مولفه های آینده ساز بیمه ایران باید تمرکز کرد

نمی توان با همان قواعد بازار کالا
بر بازار مالی نظارت کرد

معصومه صالحی

"بازار مالی موتور محرکه اقتصاد هر کشوری است و یک آستانه مقاومتی دارد که باید با احترام به اصول بازار و قواعد بازی، این آستانه را به رسمیت شناخت. باید مراقب بود آنچه که بر صنعت بانک رفت؛ دوباره برای صنعت بیمه تکرار نشود. از سوی دیگر صنعت بیمه باید رفتار و عملکرد مطابق قواعد بین المللی را یاد بگیرد که این اتفاق یک عزم جمعی می خواهد. راه پیدا کردن به بازارهای بین المللی نیازمند شناسایی الزامات متعدد و اجرای دقیق آنهاست. در این مسیر هم شرکت های بیمه باید ضرورت آن را درک کنند و از عرض اندام در عرصه های بین المللی هراس نداشته باشند. در این زمینه بیمه مرکزی باید راهنما و مشوق این حرکت باشد که البته تاکنون هم اینطور بوده است. پس از برجام سیگنال هایی می بینیم که نشان از درک حساسیت موضوع دارد و بسیاری علاقه مندند که وارد این بخش شوند. در این راستا شرکت های بیمه باید دست به دست هم دهند و در کنار هم در این مسیر گام بردارند. توسعه بیمه های اتکایی و حضور در بازار بیمه های خارجی و تولید ارز برای کشور و همچنین استانداردسازی نرم افزاری IT از مهمترین اقداماتی هستند که جزو اولویت های دولت در دوازدهمین دوره مدیریتی کشور حائز اهمیت و توجه اند." محسن پورکیانی مدیرعامل بیمه ایران ضمن بیان مطالب فوق از دغدغه هایش در خصوص صنعت بیمه و راهکار هایش برای بهبود شرایط این صنعت گفت. گفت و گوی پورکیانی با ماهنامه "بورس و بانک" در ادامه می آید:

چالش هایی که همواره بازیگران یک صنعت با آن روبرو هستند؛ به رسمیت نشناختن قواعد بازارهاست. مثلاً نظام بازار حکم می کند که قیمت ها معنادار باشند و در یک مکانیسم بازاری تعیین شوند. بدین معنی که نباید قیمت را به عنوان یکی از کلیدی ترین پارامترهای هر صنعت از بیرون به آن تحمیل کرد؛ بلکه باید بر اساس ساز و کارهای بازاری تعیین شود. مثلاً در خصوص صنعت بیمه تعرفه ها یکی از این موارد است. اگر سیاستگذار می خواهد صنعتی پویا و رو به جلو داشته باشد، باید شرایطی مهیا کند که تعرفه ها معنادار و دارای توجیه باشد و اجازه دهد بر اساس ساز و کارهای درونی به یک سطح قیمتی برسد؛ اما متأسفانه در ایران در بسیاری از رشته ها تعرفه ها از چنین ماهیتی برخوردار نیستند. وقتی که قیمت معنای خود را از دست می دهد، بر تمامی ابعاد صنعت اثر خواهد گذاشت و یک مانع جدی در برابر رشد است. مثلاً در بیمه شخص ثالث محاسبات نشان می دهد طی ۲۰ سال گذشته تاکنون نرخ دیه بیش از ۵۰ برابر شده و این به معنای افزایش سرسام آور هزینه شرکت های بیمه است؛ اما از سوی دیگر تعرفه ها همواره با محدودیت افزایش روبرو بوده و به همین خاطر این رشته که عمده پرتفوی شرکت های بزرگ و کلیدی صنعت بیمه را تشکیل می دهد، زیان ده شده و روز به روز بر توان مالی شرکت ها اثر مخرب تری خواهد گذاشت. البته این امر در دولت تدبیر و

از نظر شما مهمترین چالش ها و مشکلات موجود در صنعت بیمه کشور چه مواردی است؟

چالش های موجود در صنعت بیمه کشور را می توان به عوامل درونی و بیرونی تقسیم کرد. از موارد مرتبط با حوزه داخلی صنعت بیمه می توان به فقدان نظام تبادل اطلاعات بین شرکت های بیمه که پایه و اساس سلامت حرفه ای و مدیریت صحیح ریسک است، نرخ شکنی غیراصولی بدلیل عدم بهره مندی از معیارهای درست نرخ گذاری، ناکارآمدی و استاندارد نبودن نظام IT این صنعت و عدم توجه به بحث بهره وری و کارایی و یا به اصطلاح "اقتصاد بیمه" و ضعف در زمینه خلق محصولات جدید بیمه ای متناسب با نیازهای روز اقتصاد و جامعه نام برد. از جمله مهمترین عوامل برون صنعتی نیز می توان به الزامات و تکالیف قانونی که متناسب با ریسک مورد پذیرش نیست، تحمیل هزینه مالیات برای بیمه گذاران و تأثیر آن در عدم توسعه بیمه و افزایش هزینه قیمت تمام شده حق بیمه، مباحثی مانند تحریم های بین المللی، افزایش قیمت خدمات درمان، عدم تأدیه حق بیمه شرکت های بیمه، تأثیر رونق یا رکود اقتصادی در خرید بیمه و نظایر آن نام برد.

در اینجا لازم می دانم بر یک شاخص بیرونی تمرکز بیشتری داشته باشم که به نظرم اساس مشکلات در این صنعت است. یکی از مهمترین

شاهد بوده‌اید. لذا بیمه ایران با جدیت تمام مفاد برنامه‌های مرتبط به خود را در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصادی مقاومتی ادامه خواهد داد و در این رهگذر رویکرد شرکت انجام اقدامات عملی و اجرایی تاثیرگذار در توسعه اقتصادی و اجتماعی جامعه خواهد بود.

از سوی دیگر صنعت بیمه باید رفتار و عملکرد مطابق قواعد بین المللی را یسار بگیرد که این اتفاق یک عزم جمعی می‌خواهد. راه پیدا کردن به بازارهای بین المللی نیازمند شناسایی الزامات متعدد و اجرای دقیق آنهاست. در این مسیر هم شرکت‌های بیمه باید ضرورت آن را درک کنند و از عرض اندام در عرصه‌های بین المللی هراس نداشته باشند. در این زمینه بیمه مرکزی باید راهنما و مشوق این حرکت باشد که البته تاکنون هم اینطور بوده است. پس از برجام سیگنال‌هایی می‌بینیم که نشان از درک حساسیت موضوع دارد و بسیاری علاقه‌مندند که وارد این بخش شوند. در این راستا شرکت‌های بیمه باید دست به دست هم دهند و در کنار هم در این مسیر گام بردارند.

اولویت‌های صنعت بیمه در دولت دوازدهم چه مواردی است؟

انتظار ما از دولت دوازدهم این است به حداقل‌هایی از اصول بازار احترام گذاشته شود و برای مصلحت‌های کوتاه مدت، آسیب‌های بلندمدت به پیکره صنعت بیمه وارد نشود. باید تعادل حق بیمه و خسارت در هر رشته بیمه‌ای را به رسمیت شناخت و برای واقعی شدن تعرفه‌ها تلاش کرد. خسارت‌ها همیشه واقعی بوده و هستند؛ در این بین لازم است به فکر تعرفه‌های منطقی بر اساس اصول اکچوئری هم بود. قطعاً شرکت‌های تازه وارد نیز باید سهمی از بازار داشته باشند؛ اما این سهم خواهی از طریق قیمت شکنی باید متوقف شود. البته این به معنی تفاوت قیمت‌ها نیست، اما در هر رشته بیمه‌ای حداقل قیمت مشخص است و رقابت باید در بازه‌ای بالاتر از این حداقل‌ها صورت گیرد.

دولت تدبیر و امید در چهار سال اول اقدامات بسیار ارزشمندی را به مرحله اجرا گذاشت و به امید خدا در چهار سال دوم نیز با کسب تجربیات گرانقدر؛ چشم انداز بسیار روشنی برای شکوفایی همه جانبه کشورمان پیش‌بینی و تصور می‌شود.

به نظر بنده انضباط، سلامت و شفافیت در عملیات فنی و مالی صنعت بیمه کشور مهمترین رکن پایداری و بقای این صنعت است. قطعاً صنعت بیمه کشور با یک سیستم و سامانه واحد تبادل اطلاعات در بخش بدهکاران حق بیمه، بدهکاران ریکاوری، فهرست متخلفین و متقلبین بیمه‌ای، مشمولین پولشویی، ریسک‌های نامطلوب و پرخطر و ... پیش بینی تحقق خطرات آتی را با نرخ صحیح مورد ارزیابی قرار خواهد داد. در این رابطه قبلاً هم بر تاسیس «سامانه اعتبارسنجی مشتریان صنعت بیمه کشور» تاکید داشته و دارم.

اولویت دوم می‌تواند تدوین لایحه ای فوری برای حذف کامل مالیات بر ارزش افزوده برای حق بیمه‌های صادره باشد و سوم اینکه به مقوله نرخ‌دهی الکترونیکی (حتی به صورت مشورتی) اصرار دارم تا شرکت‌های بیمه با اطلاعات دقیق و کامل ریسک را بپذیرند و نهایت اینکه به مقوله خلق محصولات نوین بیمه ای اهمیت بیشتری داده شود. اگر بتوانیم با ارائه پوشش‌های بیمه ای خاص سرمایه‌گذاران داخلی و به ویژه خارجی را تامین دهیم، این نوع سرمایه‌گذاران با انگیزه بیشتری وارد کشور می‌شوند و ضمن ارتقای کیفی تولیدات داخلی و توسعه صادرات، مشکلات موجود مانند بیکاری را نیز حل و فصل خواهند کرد. توسعه بیمه‌های اتکایی و حضور در بازار بیمه‌های خارجی و تولید ارز برای کشور و همچنین استانداردسازی نرم‌افزاری IT از مهمترین اقداماتی هستند که جزو اولویت‌های دولت در دوازدهمین دوره مدیریتی کشور حائز اهمیت و توجه‌اند.

امید مورد توجه بوده است و هم وزارت اقتصاد و هم بیمه مرکزی بر اصلاح تعرفه‌ها و حق بیمه‌ها متناسب با شرایط اقتصاد تاکید داشته‌اند. یادمان نرود که بازار مالی با بازار کالا متفاوت است و نمی‌توان با همان قواعد بازار کالا بر بازار مالی نظارت کرد. مثلاً اگر روزی یک کارخانه تولیدکننده لوازم خانگی به دلیل پیروی از راهکارهای غلط ورشکست شود؛ دود آن تنها به چشم سهامداران و کارکنان آن خواهد رفت. به همین دلیل انتظار نداریم کسی یا نهادی مرتب این کارخانه‌ها را رصد کند؛ چراکه منافع عمومی درگیر موضوع نیست. اما در بازار مالی پول می‌گیریم و کاغذ می‌فروشیم؛ یعنی الان پول را می‌گیریم و تعهدی برای آینده خواهیم داشت. پس نباید اجازه داد هر گونه دلخواه مدیران است رفتار شود و با دستکاری قیمت یا فرآیندها، موجبات ورشکستگی خود را فراهم کرد. اگر چنین اتفاقی بیفتد فقط سهامداران و کارکنان نیستند که متضرر شده‌اند؛ بلکه همه مردمی که از این شرکت خاص تعهد مالی خریداری کرده‌اند، زیان جدی می‌بینند. در نتیجه نظارت در بازار مالی و حرکت شرکت‌ها در یک ریل مشخص ضرورتی انکارناپذیر است.

مورد دیگری که از چالش‌های جدی صنعت بیمه محسوب می‌شود؛ قراردادهای تکلیفی است. قرارداد تکلیفی یعنی اینکه به دلایل فنی از بستن قراردادی سر باز می‌زنید، اما در نهایت مجبور هستید علیرغم مصالح شرکت به آن تن بدهید. این قراردادهای برای بیمه ایران که یک بیمه دولتی است و طبق اصل ۴۴ دولتی هم باقی خواهد ماند؛ آسیب‌زاست. فرض کنید به ما تکلیف شده که با یک نهاد خاص قرارداد پوشش درمانی ببندیم و ما این کار را انجام داده‌ایم. فرایند بیمه‌گری به ما می‌گوید که شرکت بیمه باید حق بیمه دریافتی را سرمایه‌گذاری کند و از محل سود این سرمایه‌گذاری نیز خسارت‌ها را بپردازد. اما حالا شرایط کاملاً برعکس است؛ یعنی ما اول خسارت را می‌پردازیم و بعد در آینده برای دریافت حق بیمه باید تلاش کنیم. یعنی بار مالی چنین قراردادی برای یک شرکت بیمه بیش از دو برابر مبلغ قرارداد خواهد بود. از طرف دیگر مجبوریم حق بیمه‌های دریافتی در سایر رشته‌ها را به پرداخت خسارت قراردادهای بزرگ تکلیفی اختصاص دهیم و این یعنی اینکه عملاً سرمایه‌گذاری که ستون صنعت بیمه است، غیرممکن می‌شود. این دومین و پس‌هم می‌ریزد و تمامی پیکره شرکت درگیر یک نوع سندروم غیر حرفه‌ای‌گری خواهد شد. پس باید مراقب بود آنچه که بر صنعت بانک رفت دوباره برای صنعت بیمه تکرار نشود. بازار مالی موتور محرکه اقتصاد هر کشوری است و یک آستانه مقاومتی هم دارد که باید با احترام به اصول بازار و قواعد بازی، این آستانه را به رسمیت شناخت.

با توجه به روی کار آمدن دولت دوازدهم برای حل این مشکلات، چه تدابیر و سیاست‌هایی باید اتخاذ شود؟

قاعداً سیاست‌های اعمالی باید بر پایه برنامه اقتصاد مقاومتی که صنعت بیمه کشور آنها را در ۲۳ محور تهیه و ارائه کرده است؛ به مرحله اجرا درآید. بنابراین اساسی‌ترین و محوری‌ترین امور مرتبط با افزایش سهم بیمه‌های زندگی، توسعه پوشش‌های نوین بیمه‌ای، افزایش نقش بیمه در تامین سرمایه‌گذاری‌های خارجی، پوشش‌های ریسک‌های بزرگ و پروژه‌های زیربنایی، اصلاح نظام قیمت‌گذاری در صنعت بیمه و ... مهم تر و حائز اهمیت بیشتری هستند.

شرکت سهامی بیمه ایران هم در این راستا گام‌های بلندی برداشته است و از جمله آنها می‌توان به ارائه طرح بیمه زندگی مان اشاره کرد که این شرکت در این مدت کوتاه توانسته است حدود ۸۰۰/۰۰۰ نفر را تحت پوشش این نوع بیمه قرار دهد. همچنین باید به نقش بیمه ایران به عنوان رهبر کنسرسیوم بیمه‌های انرژی اشاره کنم که تاثیر اقدامات بیمه ایران در جبران خسارت‌های بزرگ از جمله پتروشیمی بوعلی را اخیراً

البته نباید فراموش کرد متأسفانه عرف‌هایی در طول سالیان متمادی به وجود آمده که تصور می‌شود شرکت بیمه یک صندوق برای ساماندهی پرداخت خسارت است. این نگاه باید تغییر کند؛ چراکه تقلیل بیمه‌گری به خسارت‌پردازی یک مصیبت ریشه‌دار است. ما فعالان یک صنعت مالی هستیم که در کنار اطمینان بخشی به شقوق مختلف اقتصاد ملی، برای ذینفعان خود هم ثروت تولید خواهیم کرد. صنعت بیمه از ساز و کارهای اقتصادی بهره می‌گیرد و با ایجاد ارزش افزوده، همگان را منتفع می‌کند. شرکت‌های بیمه ناقل پول از یک بخش از جامعه به بخشی دیگر نیستند؛ بلکه راهبر یک بازی برد-برد بین همه افراد فعال در عرصه اقتصاد هستند و این بازی برد-برد محقق نمی‌شود؛ مگر آنکه ارزش افزوده تولید کرد. ارزش افزوده هم تولید نخواهد شد؛ مگر آنکه به قواعد بازی احترام گذاشته شود.

چشم‌انداز صنعت بیمه را در دولت جدید چگونه ارزیابی می‌کنید؟

نه تنها صنعت بیمه؛ بلکه کل بازار مالی به نظر من مستعد پیشرفت جدی است. همانطور که گفتم پیش شرط‌های آن هم غیرقابل اجرا نیست؛ فقط عزمی راسخ و تمرکزی ویژه می‌خواهد. در واقع می‌خواهم بگویم ماهیتاً انتظار رشد و تحول خواهیم داشت. خوشبختانه با انتخاب دکتر کرباسیان به عنوان وزیر اقتصاد که از جمله مدیران با دانش و عمل‌گرای وزارتخانه متبوع هستند از یک سو و راهبری و سکنداری کشتی صنعت بیمه توسط دکتر همتی با تجربه‌ترین و متخصص‌ترین مدیر بیمه‌ای کشور؛ راه برای ایجاد تحولی چشمگیر هموار است. از نظر من چشم‌انداز صنعت بیمه طی این دوره ۴ ساله بسیار روشن و مطلوب است؛ بدون تردید در طول این مدت با دشواریها و موانع گوناگون هم روبرو خواهیم بود؛ اما مجموعه صنعت بیمه با همت و حرکتی نیرومند و تلاش و پشتکار مضاعف نیروی انسانی کارآمد خود،

ضریب نفوذ بیمه را در کشور از ۲ درصد فعلی به حدود ۳/۵ درصد خواهد رساند. بیمه‌های زندگی سهم واقعی خود را در ترکیب پرتفوی صنعت بیمه کشور نشان خواهد داد، مجموعه بیمه ایران هم در این رابطه کارکرد و نقش اصلی خود را ایفا خواهند کرد.

مهمترین اهداف ایسن دولت در بخش اقتصاد، اجرای کامل اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، جذب سرمایه‌های خارجی و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ است. برای تحقق این اهداف چه پیشنهاداتی دارید؟

وقتی اهداف کلان برای این صنعت ترسیم می‌شود؛ شرکت‌های بیمه باید با طرح، محصول و برنامه روشن وارد عمل شوند. وقتی نقطه توجه بیمه ایران «توسعه بیمه‌های زندگی» است و طرح نوین بیمه‌مان را ارائه داده و یا اینکه «توسعه بیمه‌های انرژی» و تکمیل پوشش‌های آن را در اولویت خود قرار می‌دهد؛ دقیقاً در محور اقتصادی مقاومتی پیش می‌رویم، حمایت از تولید با گسترش انواع بیمه‌های آتش‌سوزی، مهندسی، مسئولیت، حمل و نقل و انواع طرح‌های خاص بیمه‌ای با قدرت تمام پیش می‌رود و در زمینه اشتغال به سرعت شبکه فروشمان را در سراسر کشور در قالب نمایندگان بیمه زندگی جذب و به کار گرفته‌ایم و حتی برنامه‌ای را برای ساماندهی نظام بازاریابان بیمه در دست طراحی و اقدام داریم تا بدین ترتیب بتوانیم با سیاست بازاریابی موثری مردم را در اقصی نقاط کشور از خدمات شرکت بهره‌مند کنیم و

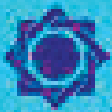
کمک قابل توجهی به اشتغالزایی جوانان بعمل آوریم. در همین خصوص توسعه بیمه‌های الکترونیکی و تولید و طراحی انواع بیمه‌نامه‌های مرتبط از جمله بیمه‌های مسافرتی، حوادث نوروزی، فروش از طریق ابزار موبایل و ... اجرایی شده است. در زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی نیز طرحی را به بیمه مرکزی ارائه دادیم که مسئولان مربوطه در حال بررسی و تحلیل آن هستند؛ تأکید ما بر حمایت از بخش خصوصی است. بر همین اساس هم طرح و مدلی برای تفکیک بین مالکیت دولتی و چابک‌سازی خصوصی مجموعه بیمه ایران مطرح شده که هدفمان ارتقای کارایی و اثربخشی در عملکرد شرکت است. معتقدم می‌توان با اصلاح ساختار خدمات و پرتفوی بیمه ایران را در بخش خصوصی تعریف و نهادینه کرد.

در پایان اگر نظر یا پیشنهادی دارید بفرمائید؟

همانطور که می‌دانید بیمه ایران طی ۱۰ سال اخیر با انواع بحران‌ها و تنش‌های داخلی و بیرونی مواجه بود؛ بطوری که حیات شرکت با خطر مواجه شده بود و در همه شاخص‌ها افت کرده بودیم و در برخی سقوط. یک بی‌انضباطی همه جانبه به جان شرکت افتاده بود و تنش‌های بزرگی در بدنه انسانی و مدیریتی شرکت وجود داشت. اما خوشبختانه حدود یکسال است با تدابیر به کار گرفته شده هم بخش عمده‌ای از تنش‌ها مدیریت شد و هم ثبات به شرکت بازگشته است. برنامه تحول در شرکت‌های بزرگ ریشه داری همچون بیمه ایران که نهادهایی ناآرام دارند، باید به صورت تدریجی و همراه با تدبیر صورت گیرد؛ در غیر این صورت بهترین برنامه تحول نیز ناکام می‌ماند. برنامه باید تهاجمی اما در اجرا تدریجی و مدبرانه باشد. برنامه ما برای تحول تدریجی شرکت مشخص است. در همین یکسال گذشته موفق شدیم عملکرد شرکت را ارتقاء دهیم. همچنین در تغییرات تدریجی توانستیم بازار بیمه‌های اتومبیل‌صفر که بزرگترین بازار رقابت منفی بود را مدیریت کنیم که با حمایت دکتر همتی و مدیران عامل سایر شرکت‌های بیمه ساختار بازار را تغییر دادیم که دیگر امکان شکل‌گیری رقابت منفی در آن وجود ندارد. همچنین برنامه‌ها برای مسیر حرکتی شرکت در آینده مشخص است. در همین خصوص در حال رایزنی برای افزایش سرمایه بیمه ایران هستیم. اعتقاد دارم مدیریت صحیح و عالمانه سرمایه‌گذاری‌های شرکت مهم‌ترین رکن آینده ساز شرکت است و اگر درست مدیریت نشود؛ وضعیت همین است که امروز دچار آن هستیم. از سوی دیگر اجرایی کردن اولین سیستم یکپارچه الکترونیکی در صنعت بیمه از ضرورت‌های ماست. اینها مولفه‌های آینده ساز بیمه ایران هستند؛ اگر در مولفه‌های آینده ساز تمرکز نکنیم و بخوایم در گذشته بمانیم، از بین خواهیم رفت. خوشبختانه موفق شدیم با ایجاد انسجام و همدلی بین همکاران و شبکه فروش و با بکارگیری نیروهای جوان و خلاق و نیز با ایجاد ثبات در شرکت امکان حرکت به سمت برنامه‌های فوق را فراهم کنیم.

امیدوارم با درایت تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان این صنعت، کماکان این نوع همدلی و بالندگی در این شرکت پایدار بماند و در ادامه راه در فضایی نوآورانه و خلاقانه، مجموعه پرتلاش بیمه ایران وظایف و مأموریت‌های خود را در کمال خودباوری به انجام رساند. فراموش نکنیم که حرکت خلاقانه بیمه ایران؛ حرکت کل صنعت بیمه کشور و حرکت صنعت بیمه به معنای بالندگی بازار مالی کشور است.

انتظار ما از دولت دوازدهم این است به حداقل‌هایی از اصول بازار احترام گذاشته شود و برای مصلحت‌های کوتاه مدت، آسیب‌های بلندمدت به پیکره صنعت بیمه وارد نشود

جمهوری اسلامی ایران

انجمن بانکداری اسلامی ایران

بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی

28th Annual Islamic Banking Conference

نقش نظام اعتباری بانک ها در حمایت از تولید و اشتغال
Bank Credit System in Supporting Production and Employment

مکان: تهران، مرکز همایش های بین المللی صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران

۸ و ۹ شهریور ماه ۱۳۹۶

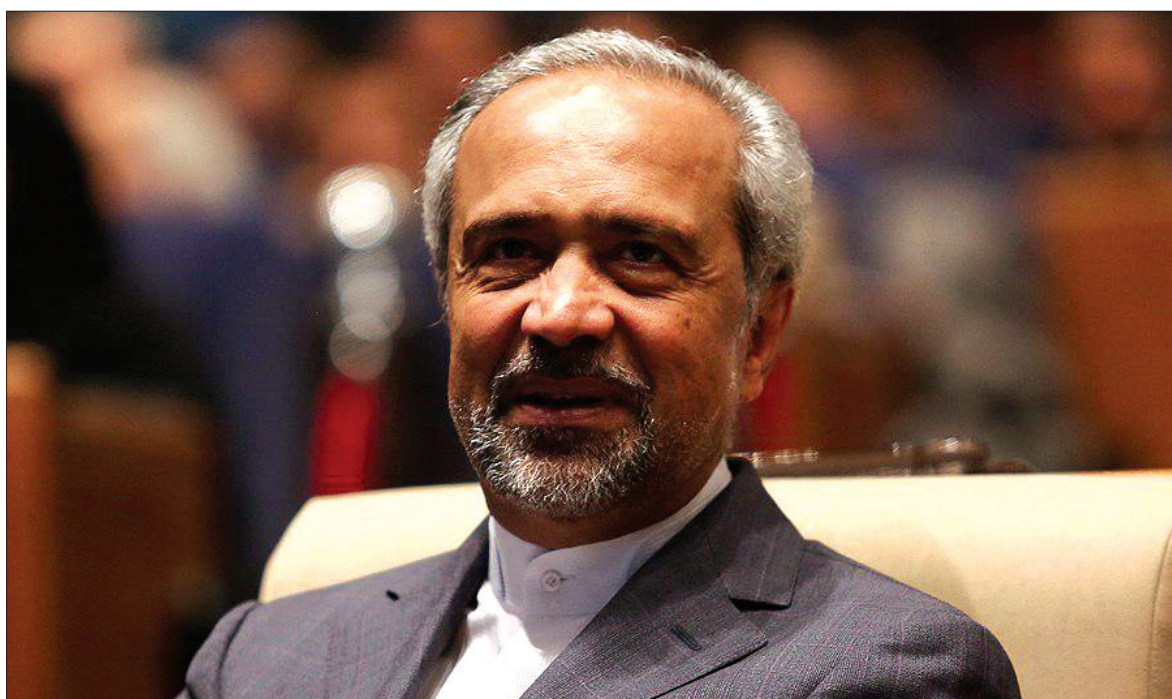
IRIB Int'l. Conference Center, (IICC)
29 & 30 August 2017

دکتر نهاوندیان معاون اقتصادی رییس جمهور اعلام کرد:

هماهنگی سیاست های اقتصادی سخن روز اقتصاد ایران

ناهماهنگی ها در اقتصاد ایران مانع تحقق بانکداری اسلامی شد

ناهماهنگی در سیاست های اقتصادی تبعات زیادی برای مردم دارد و دولت تدبیر و امید برای جلوگیری از این هزینه ها با نگاهی کلی نگر به هماهنگی و تعادل در اقتصاد توجه کرده است. دکتر محمد نهاوندیان معاون اقتصادی رئیس جمهوری ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی گفت: اوایل انقلاب صحبت از بانکداری اسلامی یک ایده ناآشنا و مفهوم جدید بود؛ اما امروز با گذشت چهار دهه از مطرح شدن موضوع بانکداری اسلامی در کشور، داوری و تلقی مردم از آنچه به عنوان بانکداری اسلامی معرفی کردیم بسیار متفاوت است و بعضا از روند خرسند نیستند. این موضوع به خاطر این است که مردم اگر وضعی در نظام بانکی مشاهده کنند آن را به حساب بانکداری اسلامی می گذارند اما واقعیت این است که ناهماهنگی های محیطی در اقتصاد ایران، امکان تحقق بانکداری اسلامی را نداده است.

دید؛ مسکن مهر نیز از جمله این سیاست هاست که هدفش تامین مسکن برای افراد کم درآمد بود اما نتیجه آن را پس از چند سال در تورم بالای ۴۰ درصد دیدیم. معاون اقتصادی رییس جمهور افزود: از دیگر مشکلاتی که در اثر ناهماهنگی در سیاست های اقتصادی به وجود آمد تسهیلات تکلیفی بود که هزینه این تسهیلات بر روی دیگر تسهیلات بانک ها آمد و بانک

در اقتصاد، هماهنگی بین سیاست های اقتصادی با نگاه کل نگرانه است؛ چراکه ناهماهنگی در سیاست ها، تبعات و هزینه های زیادی برای مردم به دنبال دارد. وی با اشاره به برخی تبعات منفی ناهماهنگی های اقتصادی در کشور گفت: التهابات شدید ارزی در اواخر دهه ۸۰ حاصل سیاست های ناهماهنگ در این دهه بود که در اثر آن «تولید» صدمات زیادی

معاون اقتصادی رییس جمهور با بیان اینکه عدالت باید در اقتصاد کشور مورد توجه باشد تصریح کرد: توازن و عدل در اقتصاد هم در تک تک معاملات و هم در عملکرد مجموعه اقتصاد باید رعایت شود. در یک اقتصاد نمی شود کل تولید و عملکرد منفی باشد و رکود را تجربه کند و در همین اقتصاد یک بانک سود توزیع کند. نهاوندیان افزود: لازمه توازن و تعادل

دهند. خوشبختانه از طریق سیستم بانکی، مؤسسات غیرمجاز حذف شدند، اگر چه با خساراتی همراه بود و برخی متضرر شدند، اما بانک مرکزی و دولت در حد توان خود به وسط آمدند و با اعمال نظارت دقیق بهانه برای بی‌انضباطی گرفته شده است.

نهادن‌یان گفت: هزینه سپرده گذاری باید پایین بیاید تا بتوانند تسهیلات ارزان قیمت در اختیار اقتصاد قرار دهند و در نهایت ذینفع اقتصاد ایران است و محصولات رقابتی‌تر شده و منجر به افزایش صادرات می‌شود.

وی تاکید کرد: اگر بتوانیم تورم را پایین نگه داریم و در عین حال رشد را تقویت کنیم، در مجموع قدرت خرید هر ایرانی بالا خواهد رفت؛ لذا همه باید کمک کنند تا عزم جدی که آغاز شده آثار پایین آمدن تورم در کاهش نرخ سود تسهیلات مشاهده شود. معاون اقتصادی رئیس‌جمهور در مورد بازارهای موازی بیان کرد: انضباط در همه بازارها باید رعایت شود و در جلسه شورای پول و اعتبار صحبت شده اگر بخواهیم در بازار ایران باشند همه باید منضبط عمل کنند. نهادن‌یان در مورد اینکه نقش معاونت اقتصادی رئیس‌جمهور چیست و مسئولیت دستگاه‌های اقتصادی چه خواهد بود؟ گفت: به هیچ وجه هدف ایجاد تشکیلات اضافه در دولت نیست و کمک هر چه بیشتر به سیاست‌های اقتصادی خواهد بود تا وظایف دستگاه‌های مسئول اجرا شود.

وی ادامه داد: سیاست‌های پولی در جای خود اعمال می‌شود اما آثار آن در سیاست‌های مالی، ارزی، اشتغال و مالیاتی باید بررسی شود. بنابراین هماهنگ سازی این بازارها ضروری است و توجه به آنها توفیق ایجاد می‌کند؛ زیرا اقتصاد یک واحد متغیر است. بنابراین سیاست مختلف از باب ماموریت اشکالی ندارد، اما باید مبتنی بر فهم واحد، تحلیل درست، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری درست باشد. معاون اقتصادی رئیس‌جمهور گفت: در بخش تورم رشد هماهنگی بیشتری اعمال خواهد شد و هماهنگی‌ها در این زمینه صورت خواهد گرفت.

می‌تواند در برقراری تعاملات بین‌المللی به بانک‌های ما کمک فراوانی کند. معاون اقتصادی رئیس‌جمهور ضمن تاکید بر کاهش هزینه تولید در کشور گفت: برای اینکه بتوانیم در رقابت جهانی شرکت کنیم باید هزینه تولید را در کشور پایین بیاوریم. زمینه این کاهش نیز کاهش نرخ سود بانکی است. بر این اساس نرخ سود باید منطبق با منطق اقتصاد و نه به صورت دستوری پایین بیاید.

دولت با معاونت اقتصادی بزرگ‌تر نمی‌شود

معاون اقتصادی رئیس‌جمهور همچنین گفت: نقش این معاونت هماهنگی برای اجرای سیاست‌های پولی، مالی، اشتغال، بازار کار و دیگر موارد است تا سیاست منسجم و تصمیم‌گیری درست صورت گیرد. نهادن‌یان اظهار داشت: این همایش

توازن و عدل در اقتصاد هم در تک تک معاملات و هم در عملکرد مجموعه اقتصاد باید رعایت شود. در یک اقتصاد نمی‌شود کل تولید و عملکرد منفی باشد و رکود را تجربه کند و در همین اقتصاد یک بانک سود توزیع کند

فرصت خوبی است تا نظام بانکی را در راستای بانکداری اسلامی و اجرایی مقررات بررسی کرده و موازین بانکداری اسلامی را بر اساس اقتضائات در اقتصاد ایران ببینیم که خوشبختانه در بهترین شرایط هستیم. وی با اشاره به کنار رفتن التهابات و ثبات در بخش اقتصادی گفت: اعمال بانکداری اسلامی که مفهوم مشارکت در فعالیت‌های سودآور دارد را در دستور کار قرار دهیم و مستمر پیگیری شود. معاون اقتصادی رئیس‌جمهور در مورد تزریق منابع به بانک‌ها تصریح کرد: سودهای بانکی بالا منجر می‌شود بانک‌ها نتوانند تسهیلات مورد نیاز را در اختیار بخش اقتصاد قرار

ها را با تنگنای اعتباری مواجه کرد. به گفته نهادن‌یان دولت یازدهم با نگاه کل‌نگرانه در سیاست‌های اقتصادی در مرحله اول اولویت را آرامش و ثبات اقتصادی گذاشت و با این نگاه تجربه نادر بین‌المللی یعنی کاهش تورم از بالای ۴۰ درصد به زیر ۱۰ درصد و رشد اقتصادی بالای ۱۲ درصد حاصل شد.

این مقام مسئول دستور امروز اقتصاد ایران را رونق غیرتورمی عنوان کرد و گفت: در حال حاضر که به ثبات رسیدیم باید برای حصول رونق غیرتورمی تلاش کنیم که لزوم رسیدن به این هدف قاعده‌مند شدن رفتار مالی دولت است. وی با تاکید بر اینکه عزم دولت در برنامه ریزی، شفافیت و هدفمندی است گفت: در این مسیر مجلس باید در کنار دولت باشد؛ بر همین اساس نیز اصل مهمی در قانون اساسی وجود دارد که پیشنهادات در مجلس که با بار مالی همراه است جز با موافقت دولت قابل طرح نیست. معاون اقتصادی رئیس‌جمهور در خصوص نقش موثر بانک‌ها در اقتصاد کشور گفت: نظام بانکی ما دارای تخصص و تجربه فراوان است؛ اما تحریم‌ها باعث شد دانش و مهارت بانکی ما قدری از روزآمدی فاصله بگیرد و ما باید این موضوع را جبران کنیم.

نهادن‌یان با تقدیر از تقویت نظارت بانک مرکزی گفت: انضباط حاکم بر شبکه بانکی امکان گسترش و توسعه را می‌دهد. در مسیر توسعه نیز باید به شفافیت عملکرد بانک‌ها توجه کنیم. همچنین قانون مبارزه با پولشویی باید با پیگیری بانک‌ها و نظارت بانک مرکزی اجرایی شود.

وی با تاکید بر استفاده از منابع مالی خارجی در اقتصاد کشور تصریح کرد: جذب سرمایه خارجی و دسترسی به بازارهای جهانی رابطه‌ای دوسویه است. در این مسیر بانک‌های کشور باید حضور جدی در عرصه بین‌المللی داشته و بانک‌های خارجی هم باید بتوانند تعاملی مبتنی بر نفع متقابل با اقتصاد ایران داشته باشند.

نهادن‌یان یکی از بهترین شاخص‌های اقتصاد ایران را نسبت بدهی خارجی به ذخایر عنوان کرد و افزود: این موضوع

دکتر نوبخت رییس سازمان بودجه:

عملکرد بانک مرکزی در ساماندهی موسسات غیرمجاز قابل تقدیر است

یکی از اهداف تعیین شده در برنامه ششم بهبود وضعیت اشتغال و کاهش نرخ بیکاری است که برای تحقق آن نیازمند سرمایه گذاری سالانه در حدود ۷۷۰ هزار میلیارد تومان هستیم. دکتر محمدباقر نوبخت رییس سازمان برنامه و بودجه ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی از همت و حمایت مسئولان بانک مرکزی در زمینه ساماندهی قاطعانه موسسات غیرمجاز تقدیر کرد و گفت: از مسئولان بانک مرکزی و به ویژه رییس کل این بانک به دلیل اقدامات خوبی که در راستای ساماندهی موسسات غیرمجاز و برخورد جدی با آنها انجام شده، تشکر می کنم.

رییس سازمان برنامه و بودجه به مأموریت های این سازمان برای توسعه کشور اشاره کرد و گفت: سازمان برنامه و بودجه برای تحقق توسعه اقتصادی در کشور مطالعات بسیاری انجام داده و در این خصوص برنامه های کوتاه، میان و بلندمدت را تدوین می کند. البته برای تحقق این اهداف نیاز است بودجه به صورت هدفمند و برنامه ریزی شده به فعالیت ها تخصیص یابد. نوبخت هدف راهبردی تعیین شده در برنامه ششم توسعه را دستیابی به رشد ۸ درصدی عنوان کرد و گفت: برای تحقق این مهم نیاز است بخشی از این منابع حداقل به میزان یک سوم در حدود ۲/۵ درصد از محل ارتقا بهرهوری کل عوامل و سرمایه گذاری های پیشین و نیز حدود ۵/۵ درصد از طریق سرمایه گذاری جدید تأمین شود. این مقام مسئول از نیاز به ایجاد ۹۵۵ هزار فرصت شغلی خالص در سال خبر داد و اظهار کرد: یکی از اهداف تعیین شده در برنامه ششم بهبود وضعیت اشتغال و کاهش نرخ بیکاری است که برای تحقق آن نیازمند سرمایه گذاری سالانه در حدود ۷۷۰ هزار میلیارد تومان هستیم. وی با اشاره به رقم سرمایه گذاری سال گذشته به میزان ۳۳۵ هزار میلیارد تومان تصریح کرد: در حال حاضر میزان سرمایه گذاری ۷۷۰ هزار میلیارد تومان تعیین شده که معادل دو برابر سرمایه گذاری در سال قبل است و برای اجرایی شدن این اهداف نیاز به مشارکت و همکاری همه جانبه وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی و نیز سازمان برنامه و بودجه کشور

است. البته انتظار می رود در این راه نظام اعتباری نیز برای تحقق سرمایه گذاری ۷۷۰ هزار میلیارد تومانی یاری رسان ما باشند. نوبخت اهتمام دولت به سرمایه گذاری در استان ها را جدی خواند و گفت: براساس پیش بینی های انجام شده در برنامه ششم توسعه آنچه دولت در طرح های توسعه ای باید تقبل کند، حدود ۹۹ هزار میلیارد تومان در سال است که ما این مهم را از طریق اختصاص اعتباری به طرح های عمرانی محقق می کنیم. نوبخت ۲۵ درصد از منابع مورد نیاز برای سرمایه گذاری تعیین شده در برنامه ششم توسعه در سال جاری را معطوف به فعالیت شبکه بانکی دانست و گفت: سال گذشته ۱۲۰ هزار میلیارد سرمایه گذاری بر دوش نظام بانکی بوده که این رقم در برنامه ششم توسعه ۱۹۰ هزار میلیارد تومان تعیین شده است که حجمی نزدیک به ۲۵ درصد از کل سرمایه گذاری مورد نیاز در برنامه ششم را شامل می شود. در اینجا ذکر این نکته ضروری است که با توجه به نقش و جایگاه نظام پولی و مالی در تأمین منابع مالی اقتصاد و نیز نقش بانکها به دلیل بانک محور بودن اقتصاد ایران، شبکه بانکی برای تحقق اهداف کمی نقش بسیار مهمی دارد. رییس سازمان برنامه و بودجه کشور با برشمردن اقدامات لازم برای تقویت نظام بانکی به منظور حمایت از تولید و اشتغال تصریح کرد: چابک سازی نظام بانکی، اصلاحات ساختاری و سلامت این نظام از جمله این موارد است که با تحقق آنها می توان از تولید و اشتغال در کشور حمایت کرد. نوبخت با بیان اینکه نظام بانکی مشکلات خاص خود را دارد، خاطرنشان کرد: نظام بانکی بدون نگاه فراملی و ارتباطات بین المللی امکان توسعه و تعامل ندارد. بدین منظور باید تلاش کرد از ظرفیت ها و گشایش های ایجاد شده در پسابرجام و نیز اجرای اصلاحات ساختاری در نظام بانکی ارتباطات موثر را با بانک های خارجی شکل داد. کماینکه در کنار این امر توسعه صادرات نیز در دستور کار دولت قرار دارد. در این میان تاکنون توانستیم در حوزه های صنعت هوایی، بیمه و نیز درآمد حاصل از فروش نفت گشایش هایی حاصل کنیم که این امر نشان دهنده ظرفیت های برجام است و نظام بانکی نیز باید حداکثر

استفاده را از این دستاورد داشته باشد. رییس سازمان برنامه و بودجه خواستار بازنگری در نرخ سود بانکی شد و گفت: کاهش نرخ تورم از جمله دستاوردهای اصلی دولت است و باید این دستاورد در نرخ سود بانکی نیز تجلی یابد. البته نظام بانکی خود به این مهم واقف است و عزم جدی برای کاهش نرخ سود بانکی دارد. ذکر این نکته ضروری است که هرچه حجم سرمایه و سپرده نزد نظام بانکی افزایش یابد، این نظام به راحتی می تواند تسهیلات بیشتری را در اختیار متقاضیان قرار دهد. وی در ادامه افزود: یکی از مشکلات بانک ها در این بین عدم بازگشت تسهیلات اعطایی است که این امر توان تسهیلات دهی بانک ها را کاهش می دهد و نظام بانکی به ناچار باید با استفاده از تعداد محدود سپرده های خود منابع را گران تر عرضه کند. وی همچنین ضمن تقدیر از عملکرد بانک مرکزی در ساماندهی موسسات غیرمجاز گفت: این ساماندهی تبعاتی را به مانند هر فعالیت دیگری در پی داشته اما در هر حال این کار اقدامی مهم برای انتظام بخشی به نظام بانکی تلقی می شود. نوبخت با اشاره به بهره گیری از ظرفیت های بودجه سال ۹۵ برای افزایش سرمایه برخی بانک های دولتی گفت: به موجب تبصره های الحاقی این قانون و مواد ۳۵ و ۳۶ آن سازمان برنامه و بودجه دو مجوز در سال گذشته دریافت کرد که به واسطه آنها ۲۹ هزار میلیارد تومان صرف افزایش سرمایه برخی بانک های دولتی شده است. البته این کافی نیست و دولت باید دیون و بدهی خود را به نظام بانکی پرداخت کند. در حال حاضر رقم های متفاوتی درباره میزان بدهی دولت به شبکه بانکی ذکر می شود، از این رو دولت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی را مکلف کرده است که میزان دقیق بدهی دولت به شبکه بانکی را مشخص کنند تا بتوانیم به یک عدد واحد دست یابیم. وی از تأدیه بخشی از بدهی دولت به شبکه بانکی در سال گذشته خبر داد و گفت: تاکنون دولت در حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان بدهی خود را پرداخت کرده که امید است با ادامه این روند به چابکی و پویایی نظام بانکی و به تبع آن به تولید و اشتغال کمک شود.

دکتر کرباسیان وزیر اقتصاد و دارایی:

دولت سیاست های روشنی برای ارتقاء کارایی نظام بانکی دارد

نرخ سود بانکی متناسب با شرایط اقتصادی و نرخ تورم تعیین شود

وزارت امور اقتصادی و دارایی در دوره آتی در استمرار فعالیت‌ها، خود را مقید به اعمال سیاست‌های بهینه با هدف برورفت نظام بانکی از شرایط پر مخاطره و افزایش توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها در مسیر استمرار رونق و ارتقای درجه تاب‌آوری اقتصاد ملی می‌داند و خود را در این مسیر همراه و همیار بانک مرکزی تلقی می‌کند.

دولت دوازدهم را شاهد هستیم که حسب بررسی روند متغیرهای اقتصاد کلان در عمل شاهد گشایش‌های جدی در اقتصاد ملی از جمله بهبود نسبی در محیط کسب و کار، کنترل و مدیریت نرخ تورم و افزایش رشد اقتصادی هستیم که این امر با مساعی گسترده سیاست‌گذاران دولت تدبیر و امید رقم خورده است. کرباسیان گفت: اگر بخواهم بصورت خلاصه به دستاوردهای دولت طی ۴ سال گذشته اشاره کنم، باید خاطرنشان سازم که در شروع به کار دولت تدبیر و امید کشور با مسائل و مشکلات گوناگونی دست به گریبان بود. دولت یازدهم گام‌های اقتصادی

برنامه‌های جانبی آن فرصتی برای هم‌اندیشی و بحث پیرامون موضوعی که برای ما خیلی مهم است، فراهم می‌آورد. امسال موضوع محوری این همایش حمایت از تولید و اشتغال مساله‌ای است که هم یکی از دغدغه‌های اصلی مقام معظم رهبری در دیدار هیات دولت بود و هم از محوری‌ترین خواست‌های ریاست جمهور است که در شروع بکار دولت دوازدهم بر آن تاکید داشتند.

دستاوردهای دولت یازدهم

وزیر امور اقتصادی و دارایی به بررسی وضعیت موجود و دستاوردهای دولت تدبیر و امید پرداخت و گفت: در شرایطی آغاز بکار

دکتر مسعود کرباسیان وزیر امور اقتصادی و دارایی ضمن بیان مطلب فوق در بیست‌وهشتمین همایش بانکداری اسلامی با بیان اینکه امیدوارم همه دولتمردان نه تنها در قوه مجریه؛ بلکه در تمام ارکان نظام اسلامی در جهت تحقق اهداف عالیه کشور کوشا باشند افزود: در این مسیر لازم است همگان خواست مقام معظم رهبری در آغاز به کار دولت دوازدهم مبنی بر داشتن روحیه جهادی و تلاش مضاعف برای رفع مشکلات اقتصادی کشور با محوریت قرار دادن حمایت از تولید و اشتغال را با همکاری جمعی و هماهنگی کامل برآورده سازند. وی افزود: این همایش و

مهمی برای بازسازی اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی، بازآفرینی امید و نشاط ملی و رفع چالش‌های موجود برداشت، وزیر امور اقتصادی و دارایی به برخی از مهمترین اقدامات و دستاوردهای اقتصادی دولت پرداخت و گفت: ثبات اقتصاد کلان، بازگشت به قانون و خرد کارشناسی، بازگرداندن رونق به اقتصاد و مثبت شدن نرخ رشد اقتصادی، کنترل و تکریمی شدن تورم و ایجاد فضای مثبت در جهت کنترل انتظارات تورمی از نمونه‌های این اقدامات است. وی افزود: با وجود دستاوردهای بسیار ارزشمند جاری، انتظار استمرار روند بهبود و تسریع در فرآیند خروج از رکود از یکسو و از سوی دیگر نمایان شدن آثار رونق اقتصادی در سفره معیشت مردم از سوی آحاد جامعه مطرح می‌شود. تلاش‌های تیم اقتصادی دولت با همکاری متقابل با تمرکز بر حل چالش‌های اساسی اقتصاد ملی در جهت تحقق اولویت‌های اصلی برنامه اقتصادی ریاست جمهوری برای توسعه اشتغال و رفع مشکل بیکاری، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و خصوصی‌سازی و مردمی کردن اقتصاد خواهد بود. وی افزود: در اصول اقتصاد مقاومتی، نظام مالی کشور مورد توجه قرار گرفته است؛ زیرا از جمله ویژگی‌های کلیدی مستتر در منظومه اقتصاد مقاومتی، ارتقای توان تولید در داخل با هدف افزایش درجه تاب‌آوری اقتصاد کشور از کانال انعطاف‌پذیری در حوزه‌های مختلف اقتصادی در مواجهه با شوک‌های برون‌زا و تلاطم‌های احتمالی با منشا داخلی است. کرباسیان در بخش دیگری از سخنان خود به محور این همایش با عنوان «نقش نظام اعتباری بانک‌ها در حمایت از تولید و اشتغال (در چارچوب بانکداری اسلامی)» اشاره کرد و گفت: همانگونه که بیان شد، انتخاب محور مذکور از آن جهت دارای اهمیت مضاعف است که جهت حصول به رشد اقتصادی مورد نظر اسناد بالادستی و حرکت در مسیر اهداف مورد نظر چشم انداز ۱۴۰۴ باید شرایطی فراهم شود تا امکان بهره‌گیری حداکثری از منابع بازار مالی داخلی در فرآیند تامین مالی واحدهای اقتصادی فراهم آید. از سوی دیگر در شرایط جاری یکی از مهمترین پارامترهای اثرگذار در فرآیند جذب سرمایه‌گذاری خارجی میزان آمادگی نظام بانکی در مسیر تعاملات بین‌المللی است که این مهم مرهون افزایش پایدار درجه ثبات و سلامت نظام بانکی و نیز اعمال سیاست‌های تسهیل‌گرایانه در زمینه جذب و انتقال منابع مالی طرف خارجی خواهد بود.

کسب درآمد از پس‌اندازها از طریق درگیر شدن با بخش واقعی اقتصاد

کرباسیان با بیان اینکه وجود درهم‌تنیدگی بالا و ارتباط متقارن نظام بانکداری اسلامی با بخش حقیقی که بواسطه حرمت ربا ایجاد شده است و در عمل بستر تخصیص پس‌انداز جامعه به معامله‌های ربوی وجود ندارد، تصریح کرد: یگانه راه برای کسانی که قصد کسب درآمد از پس‌اندازهایشان را دارند، درگیر شدن با بخش واقعی اقتصاد خواهد بود. لذا خروجی این نوع نظام بانکداری در صورت اجرای صحیح آن است که منابع موجود مالی، به بخش حقیقی اقتصاد عرضه می‌شود و در نتیجه وجه عرضه‌شده برای سرمایه‌گذاری در تمام عرصه‌های اقتصادی با رشد قابل توجهی روبرو می‌شود. بهره‌گیری از این ویژگی متمایزکننده که ریشه در ماهیت این نوع بانکداری دارد؛ می‌تواند به عنوان عامل کلیدی در مسیر تامین مالی کارای بخش حقیقی قلمداد شود. وزیر اقتصاد با تاکید بر آسیب شناسی عقود اسلامی گفت: آسیب‌شناسی عملکرد عقود اسلامی مورد نظر، حذف بسترهای انحراف‌زای تامین مالی در چارچوب اسلامی، حاکمیت معاملات و قراردادهای واقعی در فرآیند اخذ تسهیلات و موضوعات از این دست باید به عنوان یک اولویت اساسی در چارچوب تمام سیاستگذاری‌ها مورد توجه قرار گیرد. کرباسیان نظام بانکداری ایران را جزو معدود نظام‌های مالی دنیا برشمرد که کاملاً بر مبنای قوانین شرع مقدس اسلام بنا شده است و گفت: در مقابل در بسیاری از کشورهای اسلامی و حتی غیراسلامی بانکداری غیرربوی تنها بخش کوچکی از بانکداری را به عهده دارد و عملاً از ورود به همه عرصه‌های فعالیت نیز محروم است. این یگانه بودن تجربه در ایران به نوبه خود فرصت‌ها و پیچیدگی‌هایی را به همراه آورده است. همین امر می‌تواند عزم ما را در جهت حرکت در مسیر بهبود قوانین و روش‌های بانکداری بدون ربا و اسلامی جزم‌تر کند. وی در ادامه افزود: البته نباید از نقش بقیه اقتصاد و دولت نیز در این میان غافل شد، دولت نیز باید تلاش مضاعفی کند تا خود را در مسیری که اقتصاد اسلامی می‌تواند برای او ترسیم کند قرار دهد. در نهایت، ماهیت اقتصاد اسلامی را باید در کمک به عدالت اجتماعی و گریز از زیاده‌خواهی و طمع و حرکت در مسیر بهبود زندگی مردم دانست.

کرباسیان با بیان اینکه در این راه نقش دولت باید تسهیل امور و جلوگیری از اختلال و باز توزیع درآمدها از طریق مالیات‌گیری و پرداخت‌های انتقالی باشد تصریح کرد:

دست‌اندازی به منابع بانک‌ها برای تامین نیازهای جاری قطعاً نمی‌تواند با روش اقتصاد اسلامی سازگاری داشته باشد. حرکت ما باید چنان باشد که اتکا بر منابع بانکی به حداقل رسیده و تنها مواردی که هزینه‌های سرمایه‌ای معطوف به سود نیاز به کمک و تامین مالی از سوی بانک‌ها دارد؛ از آنها کمک گرفته شود و سود آن نیز باید از محل همین پروژه‌ها تامین و پرداخت شود. به این ترتیب ما خواهیم توانست گامی در جهت بهبود بودجه دولت و نیز کمک به تحقق بهتر بانکداری اسلامی برداریم.

شفافیت در نظام مالی

کرباسیان به مقوله شفافیت در نظام مالی اشاره کرد و گفت: ارتقای درجه شفافیت نظام مالی می‌تواند به عنوان یک عامل مهم نقش‌اثرگذاری در بهبود شرایط جاری ایفا کند. این مهم در بند ۱۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مورد نظر واقع شده است، در این میان باید خاطرنشان ساخت که در ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر نیز در حقیقت قانونگذار بر عامل شفافیت که از اصول پایه‌ای نظام راهبری شرکتی است، به عنوان زمینه‌ساز ارتقای سلامت و ایجاد ثبات پایدار نظام اقتصادی تاکید می‌کند. این توجه ملموس از آنجا ریشه می‌گیرد که اساساً عدم سلامت و صحت کارکرد نظام مالی معنایی جز شک‌کنندگی، انعطاف‌ناپذیری و غیرمقاوم شدن اقتصاد ملی به همراه نداشته و از این رو می‌توان ادعان داشت که بی‌شک مسیر تحقق اقتصاد مقاومتی از جاده شفافیت و ثبات مالی می‌گذرد. کرباسیان با بیان اینکه توجه به امر شفافیت در چارچوب فعالیت بانکداری اسلامی از اهمیت بیشتری برخوردار است، افزود: همانگونه که در ابتدا ذکر شد، بانک به عنوان واسطه میان صاحبان سپرده و گیرندگان تسهیلات طبق قرارداد، درآمدی غیرثابت دریافت می‌کند. دریافت هزینه‌ای اندک از وام گیرندگان و ضمانت اصل سپرده‌های مشتریان فرآیندی است که درعین درآمدزایی دارای تأثیرات و امتیازات غیرمادی نیز است. این هزینه غیرثابت با صرف نظر از سود و زیان فعالیت جزو هزینه‌های جاری گیرندگان تسهیلات منظور می‌شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی اعمال اصلاحات مبتنی بر آسیب‌شناسی متقن با هدف مقدمه‌سازی برای تغییر تدریجی وضع موجود و آسیب‌زدایی از مناسبات موجود را پیش شرط حصول به اهداف مدنظر قانونگذار در اهداف بالادستی خواند و گفت: لازم است نسبت کفایت سرمایه نظام بانکی کشور افزایش

اقتصادی که ذیل فرمان‌دهی مقاومت اقتصادی و با مشارکت وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک‌های دولتی، سایر دستگاه‌ها و نهادهای مربوطه صورت پذیرفت؛ گامی مؤثر در مسیر تأمین مالی واحدهای مختلف اقتصادی اقصى نقاط کشور است و به تحقق عدالت منطقه‌ای کمک می‌کند.

هدایت نقدینگی

کرباسیان در بخشی دیگری از سخنان خود به موضوع هدایت نقدینگی پرداخت و گفت: هدایت در مسیر تأمین مالی واحدهای اقتصادی دارای ظرفیت تولید صادرات‌محور، اشتغال‌آفرین و دارای بازدهی بالا به عنوان سیاستی محوری در مسیر تعمیق رونق اقتصادی قلمداد می‌شود، تأمین مالی ۱۸ هزار میلیارد تومان برای ۲۴ هزار واحد اقتصادی که در ذیل طرح تسهیل رونق اقتصادی صورت پذیرفت، نمونه‌ای موفق در خصوص هدایت نقدینگی به سمت خروج بنگاه‌های کوچک و متوسط از رکود است. استمرار روند فوق در کنار آسیب‌شناسی مسیر طی شده در سیاست‌گذاری‌های آتی در این خصوص به عنوان سیاستی محوری مورد توجه قرار خواهد گرفت.

وی افزود: جامه عمل پوشاندن به شعار امسال مبنی بر ایجاد اشتغال پایدار و رونق اقتصادی که بتواند رشد اقتصادی فراگیر و عادلانه‌ای را رقم بزند، نیازمند سیاست‌گذاری بهینه چه در دولت و چه در سایر قوا و نهادهای حاکمیتی است. در این میان نقش نظام بانکی به دلیل جایگاه اثربخش آن در مسیر رونق بخشی اقتصادی از اهمیت بسزایی برخوردار است. دولت در قالب برنامه اصلاح نظام بانکی، سیاست‌های روشنی را برای ارتقاء کارایی نظام بانکی تدارک دیده و عزمی استوار برای رفع مشکلات نظام بانکی کشور دارد. کرباسیان با ابزار امیدواری از اینکه در سایه تدابیر اتخاذی و شکل‌گیری تعامل گسترده و بهره‌گیری از خرد جمعی شاهد به‌بار نشستن نهال اقتصاد مقاومتی و شیرین شدن کام مردم در سالیاری باشیم، افزود: بدیهی است نقش نظام بانکی در استمرار سیاست‌های دولت بویژه تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط و اعمال اصلاحات لازم نقشی بی‌بدیل است که همکاری همه ارکان پولی کشور، دولت و بازیگران اقتصادی کشور را طلب می‌کند. همراهی نظام بانکی با اهداف ملی از جمله حمایت از تولید و اشتغال از خواست‌های دولت است و انتظار می‌رود که خروجی این همایش در جهت نیل به اهداف مذکور باشد.

تحریم‌ها را یکی از دستاوردهای دولت یازدهم خواند و گفت: رفع محدودیت‌های تحمیلی بر واسطه‌های مالی ناشی از تحریم‌های نظام سلطه از دیگر دستاوردهای دولت تدبیر و امید بویژه در بخش مالی بود. این مهم زمینه‌ساز کاهش هزینه‌های مبادلاتی و افزایش سودآوری بانک‌ها و نیز کاهش بهای تمام شده پول و خدمات بانکی است؛ لذا بازگشت به نظام پولی و مالی جهان را می‌توان مهمترین دستاورد برجام برای اقتصاد ایران برشمرد. بدیهی است پافشاری بر حقوق حقه ایران در زمینه‌های اقتصادی متأثر از توافق «برجام» رسالت دولت دوازدهم است.

استمرار روند اصلاح قوانین مادر

در حوزه بانکی

کرباسیان با بیان اینکه بسیاری از چالش‌ها و موانع فرا روی نظام بانکی ریشه در چالش‌ها و نقصان‌های قوانین موجود در حوزه اعتباری و عملیات بانکی دارد افزود: در دولت

ثبات اقتصاد کلان، بازگشت

به قانون و خرد کارشناسی،

بازگرداندن رونق به اقتصاد و

مثبت شدن نرخ رشد اقتصادی،

کنترل و تکریمی شدن تورم

و ایجاد فضای مثبت در جهت

کنترل انتظارات تورمی از

مهمترین اقدامات و دستاوردهای

اقتصادی دولت یازدهم است

یازدهم با درک چالش‌های مزبور از طریق آسیب‌شناسی قوانین مادر لایحه قانونی لازم در چارچوب اصلاح قانون پولی و بانکی کشور تدوین و تصویب شد که کمک خواهیم کرد به تأیید مجلس نیز برسد. این امر در نهایت می‌تواند زمینه ارتقاء توان نظارتی بانک مرکزی در حوزه بانکی و رعایت حقوق سپرده‌گذاران در چارچوب صندوق ضمانت سپرده‌ها را فراهم کند.

برقراری عدالت

در توزیع منابع اعتباری

وزیر امور اقتصادی و دارایی با تأکید بر اینکه آمایش سرزمینی جز از طریق توزیع متناسب با استعدادها و ظرفیت مناطق مختلف کشور محقق نمی‌شود، گفت: از این منظر برخورداری نظام تخصیص اعتبارات از اولویت آمایش سرزمینی از اهمیت بسزایی برخوردار است. این مهم در کارکرد کارگروه‌های تسهیل رونق

یابد، نسبت غیرجاری در شبکه بانکی، ریسک اقلام موجود در دارایی‌های غیرجاری، مطالبات مشکوک‌الوصول و هزینه‌های عملیات بانکی و هزینه‌های تأمین مالی کاهش یابد و چتر شمول مالی گسترده‌تر شود.

تأثیر کاهش نرخ سود در هدایت منابع

به سوی بخش‌های تولیدی

کرباسیان یکی از دستاوردهای شاخص دولت تدبیر و امید را رساندن نرخ تورم به زیر ۱۰ درصد خواند و گفت: این دستاورد توفیقی بی‌نظیر بوده است. لیکن علی‌رغم کاهش نرخ تورم نرخ سود سیستم بانکی متناسب با کاهش آن تعدیل نشده است. نرخ سود بانکی باید متناسب با شرایط اقتصادی و نرخ تورم تعیین شود. عدم تناسب آن با بازدهی سایر بخش‌های اقتصادی و تورم، زمینه انحراف نقدینگی از تولید و نیز تحمیل رشد هزینه تأمین مالی به بنگاه‌های اقتصادی را فراهم می‌آورد. این مهم با توجه به شکاف محسوس بازدهی بخش واقعی و هزینه استقراض از نظام بانکی، منجر به غیراقتصادی بودن تأمین مالی بانکی بویژه در بخش‌های مولد شده است. وزیر امور اقتصادی و دارایی تصمیم بانک مرکزی مبنی بر الزامات نرخ سود بانکی را مورد تأیید قرار داد و گفت: تصمیم بانک مرکزی مبنی بر کاهش سود بانکی که از ضرورت‌های اصلاح اقتصادی از نظر ریاست جمهوری نیز برای جلوگیری از تخصیص ناصحیح منابع برای فعالیت‌های غیرمولد بوده است، مورد تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی است و ما از آن حمایت می‌کنیم. این امر می‌تواند در کاهش هزینه‌های تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی و همچنین هدایت منابع به سوی بخش‌های تولیدی و مولد تأثیر بسزایی داشته باشد.

افزایش سرمایه بانک‌ها

در جهت بالابردن کفایت سرمایه آنها

کرباسیان با بیان اینکه در سنوات گذشته سرمایه پایه در بانک‌های دولتی متناسب با روند تغییرات و نیازهای بانک‌ها رشد نکرده بود افزود: حاصل آن در ناچیز بودن نسبت کفایت سرمایه بانک‌های دولتی که نقش مهمی در حراست از منافع سپرده‌گذاران دارد، نمایان بود. لذا دولت یازدهم اقدام به افزایش مجموع سرمایه بانک‌های دولتی کرد که رشد نزدیک ۶ برابری را نشان می‌دهد.

رفع محدودیت‌های بانک‌ها

در سایه برجام

کرباسیان بسترسازی لازم در خصوص پیوستن به نظام بانکداری بین‌الملل با رفع

رئیس کل بانک مرکزی مطرح کرد:

افزایش ۱۸/۴ درصدی پرداخت

تسهیلات به بخشهای مختلف اقتصادی

برنامه‌های بانک مرکزی برای حمایت از تولید و اشتغال

واکاوی مسأله افزایش نرخ‌های سود و چسبندگی آن در بازار پول حاکی از آن است که در یک دسته‌بندی کلی این مسأله را می‌توان به عوامل مرتبط با درون ساختار ترانزنامهای و برون ساختار ترانزنامهای بانکها مرتبط دانست. عوامل مرتبط با درون ساختار ترانزنامهای بانکها ناشی از مشکلات تنگنای اعتباری و در نتیجه کمبود نقدینگی بود که بخش قابل توجهی از این مشکلات نیز ریشه در سلطه مالی دولت بر بانکها و تحمیل تکالیف مختلف در طول سه دهه اخیر داشته است.

در سالجاری انتظار می‌رود رشد اقتصادی تأثیرپذیری بسیار بالایی از رشد بخش‌های غیرنفتی اقتصاد داشته باشد. سیف درباره افزایش اندک نرخ بیکاری در سال گذشته گفت: در حوزه اشتغال نیز باید به این نکته اشاره کرد که اگرچه نرخ بیکاری در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ اندکی افزایش یافته است (از ۱۲.۲ درصد در سال ۹۴ به ۱۲.۶ درصد در سال ۹۵)، طی این مدت حجم اشتغال فزاینده بوده و افزایش اندک نرخ بیکاری رخ داده در سال گذشته عمدتاً از بالا رفتن نرخ مشارکت نیروی کار ناشی بوده است.

رئیس شورای پول و اعتبار مهم‌ترین دستاورد اقتصادی دولت و بانک مرکزی در سال ۹۵ را دستیابی به سطوح تک‌رقمی نرخ تورم پس از ۲۶ سال عنوان کرد و گفت: با در نظر گرفتن تهدیدهای تورمی

بائبات در بازار ارز و مهار انتظارات تورمی، اقدامات دیگری را در فضای اقتصادی کشور انجام داده که از مهمترین آنها می‌توان به حل معضل موسسات مالی غیرمجاز، تلاش جدی برای رفع مولفه‌های موثر بر چسبندگی رو به پایین نرخ‌های سود، ساماندهی بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، تسهیل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط و همچنین اجرای طرح ضربتی قرض‌الحسنه از دواج اشاره کرد.

تأثیرپذیری بالای رشد اقتصادی از بخش‌های غیرنفتی در سالجاری

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه رشد اقتصادی در سالجاری از بخش‌های غیرنفتی اقتصاد تأثیر می‌پذیرد، اظهار کرد: در سال ۹۵ رشد اقتصادی بسیار بالا عمدتاً متأثر از رشد بخش نفتی اقتصاد بود، اما

دکتر ولی اله سیف رئیس کل بانک مرکزی ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی نظام مالی کشور را بانک محور خواند و گفت: در حال حاضر سهم عمده تأمین مالی اقتصاد بر عهده نظام بانکی است. با وجود اتکاء بیش از اندازه تأمین مالی اقتصاد به نظام بانکی از یک سو و شرایط تنگنای اعتباری در شبکه بانکی کشور از سوی دیگر، نظام بانکی با حداکثر توان خود در تأمین مالی بخش‌های اقتصادی مشارکت داشته و توانسته به توفیقات قابل قبولی دست یابد. رئیس شورای پول و اعتبار با اشاره به اینکه بانک مرکزی همگام و همراه با شبکه بانکی اقدامات موثری را به منظور ایجاد بستر تأمین مالی مناسب در اقتصاد انجام داده است، گفت: این بانک علاوه بر ایجاد فضای

طبق آئین‌نامه اجرایی بند "الف" تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۹۶ مقرر شده است مبلغ ۲۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی به منظور ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و پایدار برای بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی و رقابتی با اولویت مناطق روستایی، عشایری و محروم به طرح‌ها و پروژه‌های کوچک، متوسط و صنایع دستی پرداخت شود.

حاکمیت ثبات در بازار ارز

سیف وضعیت بازار ارز را با ثبات ارزیابی کرد و گفت: بررسی آخرین تحولات بازار ارز گویای آن است که متوسط نرخ دلار در بازار آزاد در پنج‌ماهه اول سالجاری نسبت به مدت مشابه سال ۹۵ به میزان ۸ درصد رشد داشته است. همچنین در دوره مورد بررسی، ضریب تغییرات نرخ دلار در بازار آزاد نسبت به مدت مشابه سال قبل به میزان ۰.۱ واحد درصد کاهش یافته و با توجه به کاهش ۳.۳ درصدی انحراف‌معیار این نرخ می‌توان گفت بازار ارز از ثبات مناسبی برخوردار بوده است. رییس کل بانک مرکزی تحولات نرخ ارز در بازارهای داخلی را ناشی از تغییر برابری ارزها در بازارهای جهانی و تغییرات متغیرهای اقتصاد کلان دانست و اظهار کرد: بانک مرکزی با توجه به این موضوع در برنامه‌های آتی خود و در راستای برقراری شرایط مناسب برای اجرای کامل یکسان‌سازی نرخ ارز، کماکان بر حفظ ثبات و آرامش بازار، تنظیم و ابلاغ دستورالعمل‌های ناظر بر بازار ارز، فراهم شدن پیش‌نیازهای لازم در این زمینه و کاهش شکاف بین نرخ‌های ارز در بازار آزاد و بازار بین بانکی تاکید دارد.

عالی‌ترین مقام بانک مرکزی مداخله فعالانه بانک مرکزی در بازار بین بانکی ریالی را منجر به کاهش نرخ سود در این بازار دانست و گفت: هر چند که به واسطه مشکلات ساختاری در ترازنامه بانکها و موسسات اعتباری، متوسط نرخ سود در بازار بین بانکی به طور قابل توجهی در ابتدای سال ۹۴ افزایش یافته بود، اما در سایه تمهیدات و اقدامات بانک مرکزی در این بازار، متوسط نرخ سود بازار بین بانکی ریال در سال ۹۴ کاهش قابل ملاحظه‌ای یافت و از ۲۸.۱ درصد در فروردین ۹۴ به رقم ۱۸.۸ درصد در پایان سال ۹۵ رسید. وی در ادامه خاطر نشان کرد: با این حال و علی‌رغم افزایش اندک این نرخ در ماه‌های ابتدایی سال ۹۶ و در سایه مداخله فعالانه بانک مرکزی در بازار بین بانکی ریالی، نرخ

حوزه خرید تضمینی محصولات کشاورزی و اشتغالزایی) و همچنین اعطای خط اعتباری به منظور ساماندهی موسسات مالی غیرمجاز در سالجاری، نگرانی‌ها در خصوص افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی کماکان پابرجاست. همچنین در پایان تیر ۹۶ ضریب فزاینده نقدینگی با ۲.۷ درصد رشد نسبت به پایان سال ۹۵ به ۷.۱۵۶ رسید که در مقایسه با رشد دوره مشابه سال ۹۵ (۲.۰ درصد)، ۰.۷ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

تأمین سرمایه در گردش

اولویت اصلی سیاست‌های اعتباری

رییس شورای پول و اعتبار از اعطای بیش از ۱۵۳۳.۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات طی چهار ماهه سال ۹۶ از سوی شبکه بانکی به بخش‌های مختلف اقتصادی خبر داد و اظهار کرد: این میزان نسبت به رقم دوره مشابه سال قبل ۱۲۹۵.۱ هزار میلیارد ریال طی چهارماهه سال ۹۵ به میزان ۱۸.۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. وی اولویت اصلی سیاست‌های اعتباری بانک مرکزی را تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی دانست و گفت: بر این اساس ۶۴.۹ درصد از تسهیلات پرداخت‌شده طی چهارماهه اول سال ۹۶ صرف تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی شده است. البته این سیاست با قوت بیشتری در بخش صنعت و معدن نیز دنبال شده؛ به گونه‌ای که از مجموع تسهیلات پرداخت شده در این بخش، ۸۶.۷ درصد صرف سرمایه در گردش واحدهای صنعتی و معدنی شده است. سیف از اعطای ۱۷۵ هزار میلیارد ریال تسهیلات به ۲۴.۹ هزار بنگاه تولیدی کوچک و متوسط در سال گذشته خبر داد و عنوان کرد: در راستای حمایت از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط، این بانک در ابتدای سال ۹۵ نسبت به تنظیم «دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط» اقدام و آن را به شبکه بانکی ابلاغ کرد که این امر شرایط مناسبی را برای تأمین مالی واحدهای یاد شده ایجاد کرد. همچنین در سالجاری نیز دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط پیش‌بینی شده است که ۳۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات توسط شبکه بانکی به این بنگاه‌ها پرداخت شود.

رییس شورای پول و اعتبار از اعطای مبلغ ۲۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی به بنگاه‌های کوچک و متوسط به منظور ایجاد فرصت‌های شغلی جدید خبر داد و گفت:

ناشی از رشد بالای متغیرهای پولی طی چند سال گذشته، روند نرخ تورم در ماه‌های ابتدایی سال ۹۶ اندکی تغییر جهت داده و روند افزایشی در پیش گرفت. هر چند که این مسئله نگرانی‌های جدی را در خصوص بازگشت نرخ تورم به سطوح دو رقمی ایجاد می‌کرد اما خوشبختانه روند نرخ تورم نقطه به نقطه به عنوان یک شاخص پیش‌نگر در زمینه نرخ تورم کاهش یافت. وی افزود: نرخ تورم نقطه به نقطه براساس سال پایه ۱۰۰=۹۵ از ۹.۴ درصد در تیرماه ۹۶ به ۸.۶ درصد در مردادماه سالجاری رسید. امید است با استمرار روند کاهشی نرخ تورم نقطه به نقطه، نرخ تورم در سطوح تک‌رقمی استمرار یافته و زمینه اصلی ایجاد فضای باثبات برای فعالیت‌های اقتصادی و به تبع آن خروج غیرتورمی از رکود حاصل شود.

رییس کل بانک مرکزی با اشاره به تحولات رخ داده در متغیرهای پولی تصریح کرد: حجم نقدینگی در پایان تیر ۹۶ به رقم ۱۳۳۳۷.۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به اسفند و تیر ۹۵ به ترتیب معادل ۶.۴ و ۲۳.۳ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین حجم پایه پولی با ۶۵.۴ هزار میلیارد ریال افزایش نسبت به اسفند ۹۵ به رقم ۱۸۶۳.۷ هزار میلیارد ریال در پایان تیر ۹۶ رسید که نسبت به اسفند و تیر ۹۵ به ترتیب معادل ۳.۶ و ۱۶.۶ درصد رشد داشته است.

سیف مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها در دوره مورد اشاره با سهمی معادل ۴.۵ واحد درصد را مهمترین عامل رشد ۳.۶ درصدی پایه پولی نسبت به پایان سال ۹۵ دانست و اظهار کرد: براساس بررسی عوامل موثر بر رشد پایه پولی در پایان تیر ۹۶ می‌توان گفت که افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی نیز عمده‌ترین رویدادهای شبه بودجه‌ای دولت و مواردی نظیر خرید تضمینی محصولات کشاورزی راهبردی (به ویژه گندم) و همچنین ضعف مدیریت منابع و مصارف در برخی از بانک‌ها نشأت گرفته است. وی رویکرد سال گذشته دولت در خصوص استفاده از منابع بانکی را در افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی موثر عنوان و بیان کرد: هر چند در پایان سال ۹۵ اجرای بخشی از تبصره (۳۵) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۹۵ (مصوب شهریورماه ۹۵) تا حدودی از روند فزاینده افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی کاست اما با توجه به تداوم رویکرد سال گذشته دولت در خصوص استفاده از منابع بانکی برای پیگیری طرح‌های حمایتی (در

سود بازار بین بانکی ریالی مجدداً روند کاهشی در پیش گرفته و به سطوح پایین‌تر از ۱۹ درصد در روزهای اخیر تقلیل یافت.

مشکلات نظام بانکی در نرخ

سودهای بانکی نمایان شده است

رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در حال حاضر بازار پول به عنوان تامین‌کننده اصلی نیازهای مالی بنگاه‌های اقتصادی با مشکلات عدیده‌ای مواجه است که نتیجه تمامی آنها در افزایش نرخ سود و چسبندگی رو به پایین آن تجلی یافته است افزود: از جمله نمودها و نتایج بروز پدیده تنگنای اعتباری و مشکلات نقدینگی بانکها می‌توان به مواردی نظیر مطالبات غیرجاری آشکار و پنهان، حجم بالای مطالبات بانکها از بخش دولتی (دولت و شرکت‌های دولتی)، رسوب انواع دارایی‌های غیرتسهیلاتی و نقدپذیری پایین آن (مانند املاک و مستغلات و سهام) اشاره کرد که در عمل باعث شده تا حجم قابل توجهی از دارایی‌های شبکه بانکی از فرایند واسطه‌گری مالی بانکها خارج شود.

طرح اصلاح نظام بانکی گامی رو به جلو برای حل مشکلات بانک هاست

سیف با اشاره به اینکه بانک مرکزی با هدف حل و فصل مشکلات ترازنامه‌ای بانکها و رفع مشکل تنگنای اعتباری آنها با هماهنگی دستگاه‌های مرتبط در دولت طرح اصلاح نظام بانکی را در دستور کار خود قرار داده است تصریح کرد: از سوی دیگر بخش دیگری از مشکلات مربوط به افزایش نرخ سود و چسبندگی رو به پایین آن را باید در مشکلات برون ترازنامه‌ای بانکها جستجو کرد که از جمله موارد مهم مرتبط با عوامل برون ترازنامه‌ای بانکها می‌توان به بالا بودن نرخ سود اوراق تامین مالی (نظیر اوراق بدهی دولتی، اخزاها، سخاب و غیره)، پرداخت سود بالا از سوی خودروسازان در قالب سود مشارکت و انصراف از مشارکت در طرح‌های پیش فروش خودرو و پرداخت سود نامتعارف از سوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و از همه مهمتر رقابت‌های غیر اصولی موسسات غیر مجاز اشاره کرد.

درمان معضلات بانکها

با ساماندهی موسسات غیرمجاز

سیف یکی از مهمترین اقدامات ریشه‌ای و اساسی بانک مرکزی در راستای حل و فصل مشکلات بازار پول را ساماندهی کامل موسسات غیرمجاز در سال ۹۶ برشمرد و گفت: هر چند که بر مبنای مصوبه شورای

عالی امنیت ملی سال ۹۴ را می‌توان به عنوان اولین سال برخوردی جدی این بانک با موسسات غیرمجاز قلمداد کرد، لیکن نقطه اوج فرایند ساماندهی این موسسات را می‌توان در سالهای ۹۵ و ۹۶ مشاهده کرد؛ به‌طوری که بانک مرکزی در راستای اجرای این مصوبه برنامه جامع ساماندهی بازار غیرمتمشکل پولی را در چهار گام "شناسایی نهادهای پولی غیرمجاز"، "تعیین وضعیت نهادهای متقاضی مجوز"، "جلوگیری از فعالیت نهادهای غیرمجاز" و "انحلال و پیگیری حقوقی کیفری نهادهای غیرمجاز" دنبال کرد.

اضافه برداشت بانکها از بانک

مرکزی به خط اعتباری تبدیل شد

رییس کل بانک مرکزی با تاکید بر اینکه علاوه بر ساماندهی موسسات غیرمجاز که نقش موثری در کاهش اختلالات موجود در بازار پول ایفا می‌کند، بانک مرکزی با هدف کاهش فشار نقدینگی در بانکها و کنترل روند فزاینده اضافه برداشت بانکها از بانک مرکزی، "برنامه جامع ساماندهی اضافه

با وجود اتکاء بیش از اندازه

تامین مالی اقتصاد به نظام

بانکی از یک سو و شرایط تنگنای

اعتباری در شبکه بانکی کشور

از سوی دیگر، نظام بانکی با

حداکثر توان خود در تأمین مالی

بخش‌های اقتصادی مشارکت

داشته و توانسته به توفیقات

قابل قبولی دست یابد

برداشت بانکها و موسسات اعتباری" را در سالجاری در دستور کار خود قرار داده است تصریح کرد: این بانک با در نظر گرفتن تمهیداتی برای بانکها اضافه برداشت آنها را به خطوط اعتباری با نرخ سود ۱۸ درصد تبدیل کرد. همچنین در صورتی که این تسهیلات همراه با تودیع وثیقه از سوی بانکها باشد و در کنار آن مدیریت منابع و مصارف بانکها بهبود یافته و سررسیدهای در نظر گرفته شده برای این خطوط نیز رعایت شود، این نرخ به ۱۶ درصد کاهش می‌یابد. در این راستا با کاهش نرخ‌های سود در بازار بین بانکی ریالی زمینه‌های لازم جهت کاهش نرخ‌های سود مورد عمل بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی در شبکه بانکی فراهم آمده است.

ابلاغ بخشنامه هشت بندی

در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی

عالی‌ترین مقام بانک مرکزی به فراهم شدن شرایط و زمینه‌های لازم برای کاهش نرخ سود بانکی و همچنین به منظور تحقق اهداف کلی اقتصاد مقاومتی در افزایش تولید و اشتغال، به بخشنامه هشت بندی بانک مرکزی اشاره کرد و گفت: بانک مرکزی در آخرین اقدام خود در موضوع نرخ سود سپرده‌های بانکی بخشنامه هشت‌بندی را با هدف انتظام‌بخشی به نرخ‌های سود سپرده‌ها در بازار به شبکه بانکی ابلاغ کرد. در این راستا ضمن تاکید بر علی‌الحساب بودن نرخ سود بانکی در زمان عقد قرارداد با مشتری و با عنایت به مصوبات پیشین شورای پول و اعتبار، نرخ‌های سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری یکساله حداکثر معادل ۱۵ درصد و نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های کوتاه مدت عادی روزشمار حداکثر معادل ۱۰ درصد تعیین شد. وی افزود: علاوه بر این تأکید مجدد بر لزوم رعایت نرخ‌های سود مصوب شورای پول و اعتبار توسط تمامی بانکها و جلوگیری قاطعانه از اقدامات تخلف‌آمیز در زمینه انحراف از مقررات مربوط به نرخ سود از جمله مهمترین رویکردهای اتخاذ شده در این بخشنامه بوده است.

سیف ابراز امیدواری کرد با اجرایی شدن این بخشنامه در شبکه بانکی، هدف اصلی بانک مرکزی در کاهش هزینه تأمین مالی در اقتصاد محقق و زمینه‌های لازم برای تحریک تولید و افزایش اشتغال در کشور فراهم شود. وی در ادامه سخنان خود با بیان اینکه هر چند که بانک مرکزی مجدانه به دنبال اجرای دقیق این بخشنامه در شبکه بانکی است و بر رعایت نرخ‌های سود مورد عمل در شبکه بانکی نظارت خواهد کرد گفت: در کنار این امر تحقق الزاماتی نظیر ایجاد انضباط و هماهنگی میان سیاست‌های پولی و مالی، ساماندهی رویه‌های تأمین مالی صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت بانکها با هدف کنترل نرخ سود سپرده‌ها، پایبندی شرکت‌های خودروساز به توافقات صورت گرفته با بانک مرکزی در خصوص سقف نرخ‌های سود در قراردادهای مشارکتی و پیش‌فروش محصولات، توجه به ابعاد مختلف انتشار انواع اسناد بدهی دولتی با هدف مدیریت آثار منفی نرخ بازدهی اوراق مزبور بر نرخ‌های سود در بازار پول و عنایت به روشهای نوین بانکداری و درآمدزایی از طریق ارائه خدمات بانکی نیز از جمله مواردی است که دنبال خواهد شد.

بانکداری اسلامی

سنگ بنای

اقتصاد مقاومتی

آیت الله ابراهیمی

مدیرعامل بانک انصار

تعهدات خود به ترویج بانکداری اسلامی، استحکام اقتصاد مقاومتی و انجام مسئولیت‌های اجتماعی صحنه گذاشته است. این بانک با میلیون‌ها مشتری و ده‌ها هزار سهامدار خصوصی و سازمان‌های عمومی، بانکی مردم پایه است که از همان ابتدای تشکیل از وجود «دفتر امور فقهی» برخوردار بوده و «عدالت محوری» و «مردمی‌بودن» را مدنظر قرار داده و کوشیده است که آحاد مردم از ارزش افزوده بانک انصار منتفع شوند. این بانک در حوزه «قرض الحسنه» نیز در میان بانک‌های خصوصی ایران رکورددار است و در میان بانک‌های کشورهای اسلامی نیز بانکی سرآمد به شمار می‌آید.

طرح «حانم‌کارت» در سال ۹۵ و طرح «رضوان» در سال ۹۶ از جمله اقدامات این بانک است که مبتنی بر تشویق جوانان به ازدواج، خرید کالاهای ایرانی، ترویج سنت قرض الحسنه، حمایت از کسب و کارهای کوچک و اشتغالزایی است و ما در این طرح‌ها به متقاضیان وام کم سود می‌دهیم تا از کالاهای ایرانی استفاده کنند. نرخ پایین بهره و کارمزد، کم بودن مبلغ اقساط و سهولت دریافت هم با قصد رونق تولید کالاهای ایرانی و هم رشد اشتغال و حفظ سلامت اجتماعی در این طرح‌ها مورد نظر است. در حالی که مقام معظم رهبری سال ۹۶ را سال «اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» نامیده‌اند، رونمایی از مدل مفهومی ریل‌گذاری بانکها برای ایفای نقش در اقتصاد مقاومتی در اواخر سال ۹۴ براساس پیگیری‌های این بانک یک پیش‌تلاشی آشکار در راه رسیدن به بانکداری اسلامی تلقی می‌شود. این بانک اقدامات متعدد خود در راستای تحقق بانکداری بدون ربا، بانکداری اسلامی، انجام مسئولیت‌های اجتماعی و ده‌ها طرح و برنامه مردم پایه را اقداماتی زودگذر و تبلیغاتی به شمار نمی‌آورد؛ این امر از ایمان و باور قلبی هزاران مدیر و کارشناس و تلاشگری سرچشمه می‌گیرد که همواره پادشاه‌های الهی را به عنوان یک مولفه بسیار ارزشمند در فعالیت‌های دنیوی خویش در نظر می‌گیرند.

اقتصادی بهبود سیاست‌ها، برخورداری از تفکر سیستمی و برقراری نسبت معنادار میان همه عواملی است که جامعه را به نظام بانکداری اسلامی و اقتصاد مقاومتی برون‌گرا و درون‌زا نزدیک کند. در بانکداری اسلامی عقلانیت، علم و قوانین الهی مبتنی بر تولید، توزیع و مصرف سالم استوار است؛ لذا امروزه بانکداری اسلامی در بسیاری از کشورهای پیشرفته مورد استقبال قرار گرفته است. مطالعات نشان داده است که بازارهای پول و سرمایه نقش مهمی در استحکام زیرساخت‌ها و ساختارهای مادی و معیشتی داراست. نقش بانکداری اسلامی آنچنان در اقتصاد مقاومتی برجسته است که مقام معظم رهبری نیز اسلامی کردن بانک‌ها را به فتح بزرگترین سنگر اقتصادی امروز دنیا تعبیر می‌کنند. این بیان از زبان بالاترین مقام کشور بیانگر اهمیت و جایگاه رفیع بانک‌ها در نظام اقتصادی کشور و موید ملازمه بانکداری اسلامی با اقتصاد مقاومتی است. در این راستا بانک انصار پیاده‌سازی قانون عملیات بانکی بدون ربا که در واقع زیربنای پیاده‌سازی بانکداری اسلامی است را از همان ابتدای تشکیل در دستور کار خود قرار داده است و حرکت در این مسیر را از موفقیت‌ها و مزیت‌های رقابتی خود قلمداد می‌کند. آموزش منظم و متعهدانه نیروهای انسانی نسبت به اصول و مبانی فقهی بانکداری که باعث کسب رتبه نخست آموزش کشور در حوزه بانکداری شد و نیز الزام متصدیان عقد قراردادهای در شعب به تفهیم ویژگی‌های فقهی قرارداد به مشتریان و تکمیل فرم‌های معاملاتی براساس موازین فقهی و زیرنظر فقه‌های آشنا به بانکداری اسلامی و همچنین در نظر گرفتن ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، نمونه‌هایی از تعهد بانک انصار به رعایت مبانی فقهی در فعالیت‌های بانکداری بشمار می‌روند. بانک انصار با حمایت خود از همایش‌های مربوط به بانکداری اسلامی و اقتصاد مقاومتی که از سوی موسسات گوناگون و بانک مرکزی برگزار می‌شود، به شکل دیگری نسبت به

صنعت بانکداری؛ حرفه‌ای است که از نهادهای مالی اقتصاد مدرن سرچشمه گرفته است. این صنعت سامانه تأمین مالی نظام‌های اقتصادی متکی به بازار را تشکیل داده و زمینه تأمین مالی پروژه‌های کلان اقتصادی و تجاری و افزایش چشمگیر ریسک‌پذیری اقتصادهای رقابتی در بازار را فراهم کرده و باعث پیشرفت و توسعه بی‌نظیر و تاریخی نظام‌های اقتصادی مدرن شده است. بدون شک نظام اقتصادی اسلام نیازمند بانکداری مبتنی بر اصول و مبانی اسلامی است که در ذیل مبانی فقهی تجارت اسلامی تعریف می‌شود. این بانکداری که در نظام مقدس جمهوری اسلامی سنگ بنای اقتصاد مقاومتی است، تفاوت‌های عمده‌ای با بانکداری عرفی دنیا دارد. این بانکداری به اقتصاد واقعی مرتبط و اساساً بخشی از آن است؛ در حالی که بانکداری عرفی یا روی تنها به سود سپرده‌گذار بدون در نظر گرفتن پیامدهایش برای وام‌گیرنده می‌اندیشد. قانون بانکداری بدون ربا را می‌توان مقدمه‌ای برای بانکداری اسلامی دانست؛ چراکه زمینه برکت‌افزایی فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی و حرکت صحیح تولیدگران، افراد کارآفرین، سرمایه‌گذاران، سپرده‌گذاران و فعالان اقتصادی را در مسیر رشد و توسعه اقتصاد واقعی از طریق تأمین پولی، مدیریت ریسک و حمایت نهادهای مالی مبتنی بر عقود اسلامی فراهم می‌کند. در نظام اقتصادی اسلام؛ پول وسیله‌ای برای مبادله و تأمین ابزارهای کار و تولید است و ارزش افزوده تنها به «کار» و «تولید» تعلق می‌گیرد. در الگوی بانکداری اسلامی «کار» به معنای همه تلاش‌های فکری و یدی در راستای تولید خدمات و ملاک تولید ارزش و شراکت طرف‌های معامله در سود و زیان است. در بانکداری اسلامی توانمندسازی اقشار ضعیف و حمایت از استعدادها در رشد و توسعه تولیدات امری پسندیده است. بنابراین «تولیدگرایی»، «کارآفرینی»، «عدالت‌محوری» و «مسئولیت‌اجتماعی» در زمره این مبانی به‌شمار می‌آید. بدیهی است شرط موفقیت بنگاه‌های

دکتر خزاعی اعلام کرد:

۳۰ میلیارد دلار فاینانس آماده امضا

بزرگترین قرارداد وام خارجی در دوره پساجام به ارزش بیش از ۸ میلیارد یورو میان ایران و کره جنوبی در شهر سنول پایتخت این کشور امضا شد که در یک ماه آینده ۲۹ تا ۳۰ میلیارد دلار فاینانس که از قبل مذاکرات نفسگیر آن صورت گرفته بود، به امضا خواهد رسید. البته تمام اینها در شرایطی است که مشکل خاصی در عرصه بین المللی برای ایران پیش نیاید.

دکتر محمد خزاعی معاون وزیر و رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی با اشاره به انعقاد قرارداد جذب هشت میلیارد یورو از اگزیم بانک کره جنوبی درباره دیگر قراردادهای فاینانس گفت: بزرگترین قرارداد وام خارجی در دوره پساجام به ارزش بیش از ۸ میلیارد یورو میان ایران و کره جنوبی در شهر سنول پایتخت این کشور امضا شد که در یک ماه آینده ۲۹ تا ۳۰ میلیارد دلار فاینانس که از قبل مذاکرات نفسگیر آن صورت گرفته بود، به امضا خواهد رسید. وی در توضیح شرایط بانک‌ها در عرصه بین‌الملل به انباشت سرمایه در بانک‌های کشورهای در حال توسعه اشاره کرد و افزود: در تمام دنیا بانک‌ها محل سپرده‌گذاری امن و دریافت سود نیستند؛ بلکه مانند مخزنی هستند

که آب‌های پراکنده را جمع می‌کنند و آن را به سمت کانال‌های مناسب و طراحی شده برای بهره‌برداری صحیح سوق می‌دهند. برای پس‌انداز سرمایه و نحوه توزیع آن در اسلام توصیه زیادی شده است. بیشترین سهم توزیع هم در چرخه تولید است. اما اگر نگاه دولت به بانک‌ها به عنوان یک خزانه برای تامین مالی طرح‌ها باشد، بانک‌ها صدمه خواهند خورد.

هیچ رابطه‌ای با سازمان‌های

بین المللی آمار نداریم

وی با اشاره به اینکه تامین منابع مالی و سرمایه‌گذاری از مباحث مهم و اساسی است گفت: آنچه که بیان می‌کنم حاصل تجربه سال‌ها فعالیت من است. باید بگویم وظیفه دفاع از لایحه بانکداری اسلامی بر عهده من بود. برای قانون بانکداری اسلامی زحمات زیادی کشیده شد. دکتر خزاعی ادامه داد: ماده ۴ برنامه ششم تکلیف کرده است سالانه ۳۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی صورت بگیرد و ما موظف به تامین این منابع هستیم. رئیس کل سازمان سرمایه‌گذاری خارجی عنوان کرد: در کشورهای در حال توسعه رشد سرمایه‌گذاری آن به عنوان یکی از شاخصه‌های توسعه محسوب می‌شود. سرمایه‌گذاری وقتی امکان پذیر است که منابع آن برای تولید و اشتغال صورت گیرد. دکتر خزاعی گفت: نه فقط در ایران بلکه در کل دنیا بانک‌ها نقش مهمی در سرنوشت یک کشور دارند. بانک‌ها نباید محل گذاشتن و برداشتن پول باشند؛ بلکه باید محلی برای سرمایه‌گذاری باشند. وی ادامه داد: سود بانکی بسیار مهم است و در سپرده‌گذاری نقش بسزایی دارد؛ زیرا می‌تواند محل تشویق و فرار سرمایه‌گذاری باشد. رئیس سازمان سرمایه‌گذاری خارجی با اشاره به اینکه رابطه معقولی باید بین سرمایه‌گذاری و پس‌انداز به وجود بیاید گفت: از منابع ملی باید برای اموری همچون سپرده‌گذاری استفاده شود، یعنی درآمد نفت برای سرمایه‌گذاری پس‌انداز می‌شود. وی خاطرنشان کرد: در منطق اسلام به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری نگاه ویژه‌ای شده است. با پس‌انداز می‌توان درختان اقتصاد را آبیاری کرد. این در حالی است که بسیاری از مسائل ملی و اجتماعی می‌تواند بر امنیت روانی مردم تاثیر بگذارد تا سرمایه خود را از بانک‌ها خارج کنند. خزاعی در خصوص همکاری با سازمان‌های بین‌المللی آمار گفت: ما هیچ گونه همکاری با سازمان‌هایی که آمار بیان می‌کنند،

نداریم. تعامل با بانک‌های بین‌المللی بحثی است که نمی‌توان نادیده گرفت. رئیس سازمان سرمایه‌گذاری خارجی ادامه داد: اولین کار ما بعد از تحریم‌ها بررسی بدهی‌ها بود؛ ایران یکی از کشورهای است که همواره به تعهدات خود در این زمینه عمل کرده است. یکی از بانک‌های ما به موسسه مالی و اعتباری در خارج از کشور ۶ میلیارد دلار بدهکار است که همین امر بر مذاکرات ما در حوزه بانکداری تاثیر گذاشته است. ارتباطات تنگاتنگ مسائل سیاسی با اقتصاد را نمی‌توان کتمان کرد. دکتر خزاعی خاطرنشان کرد: اینکه تورم را تک‌رقمی و رشد اقتصادی را مثبت کردیم؛ خود یک معجزه است. سیستم بانکی کشور را باید به تکنولوژی مالی روز دنیا مجهز کرد. برخورد با سیستم مالی بانکی باید غیر سیاسی باشد و با زبان مدیریت بانکی برخورد کرد. وی افزود: قرارداد هشت میلیارد یورو خط اعتباری با اگزیم بانک کره به امضا رسیده، در عین حال ۲۹ تا ۳۰ میلیارد دلار قرارداد فاینانس با چند کشور آسیایی امضا خواهد شد. این در حالی است که مذاکرات طولانی برای آن انجام شده و روی کلمه به کلمه آن در بانک مرکزی تلاش کرده تا به نتیجه رسیده است؛ معنای این امضای قرارداد بدهکار شدن کشور نیست؛ بلکه به این معناست که با اگزیم بانک کره یا اوربانک اتریش یا ملی بانک‌های ایتالیا قرارداد خط اعتباری منعقد شده و ضمانت نامه‌های آن نیز طی شده است. دکتر خزاعی گفت: اگر شورای اقتصاد و بانک مرکزی و سازمان سرمایه‌گذاری خارجی این تسهیلات را تأیید کنند، آنگاه بنگاه‌ها می‌توانند از این هشت میلیارد یورو و ارقامی تا ۳۰ میلیارد دلار استفاده کنند. وی افزود: نکته قابل توجه این است که این اتفاق خوب سیاسی تنها با همراهی سیستم بانکی امکان‌پذیر است و البته بحث شفافیت مالی و تکنولوژی مالی نیز در آن مهم به شمار می‌رود؛ این در حالی است که زبان بانک‌ها در عرصه بین‌المللی متفاوت از زبان ۵ سال پیش است؛ به این معنا که یک قرارداد مالی در دوره قبل که در سازمان سرمایه‌گذاری خارجی حضور داشتم، حداکثر ۳۰ صفحه بود، اما اکنون ۱۰۰ تا ۱۵۰ صفحه سند تهیه می‌شود. رئیس سازمان سرمایه‌گذاری خارجی تاکید کرد: یازده میلیارد و ۲۶۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در کشور انجام شده است. در این شرایط که فضا باز شده است با منابع تجهیز شود. خوشبختانه سرمایه‌گذاری صورت گرفته است و مثل قبل با چمدان پول وارد کشور نکردیم.

دکتر کمیجانی قائم مقام بانک مرکزی:

اصلاح نرخ سود بانکی رونق تولید و اشتغال را در پی دارد

اصلاح نرخ سود بانکی منجر به رونق تولید و اشتغال در کشور می شود و با اقدامات انجام شده، موانع اصلی پیاده سازی نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار از میان برداشته شده است.

دکتر احمد کمیجانی قائم مقام بانک مرکزی ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی با تاکید بر اینکه نرخ سود به عنوان متغیر کلیدی و اساسی در مباحث اقتصاد کلان مطرح است، گفت: نرخ سود در عین حال که به عنوان متغیر تاثیرگذار بر دیگر متغیرها مطرح است خود متأثر از تعاملات، برآوردها، سیاست ها و وضعیتی است که در سایر بازارها وجود دارد. وی همچنین تاکید کرد: نرخ سود متأثر از سیاست های مالی، تجاری، بودجه ای، وضعیت کسری بودجه و ... است. وی با اشاره به فعالیت غیرمجازها در بازار پول کشور به عنوان یکی از موانع اصلاح نرخ سود بانکی گفت: در حال حاضر موسسه غیرمجازی وجود ندارد که با استفاده از وعده نرخ سود بالا مبادرت به جذب سپرده کند؛ بنابراین یکی از موانع اصلی که منجر به رقابت ناسالم برای جذب سپرده در بانک ها بود، از میان برداشته شده است. قائم مقام بانک مرکزی با اشاره به اینکه در زمان کاهش نرخ سود بانکی سپرده گذاران نباید خود را متضرر بدانند، تصریح کرد: سپرده گذاران بانکی با هدف حفظ قدرت خرید سرمایه خود و در عین حال کسب درآمد به سپرده گذاری در بانک روی می آورند و در زمان کاهش نرخ سود بانکی با اصلاح قیمت ها در بازار نه تنها متضرر نمی شوند؛ بلکه این موضوع در نهایت به نفع سپرده گذار خواهد بود. این مقام مسئول بانک مرکزی توضیح داد:

با عملیاتی شدن اصلاح نرخ سود بانکی در واقع میزانی از سود سپرده گذار که کمتر شده است؛ با اصلاح قیمت ها در بازار به خود او برگردانده می شود. کمیجانی یکی از عوامل اصلی چسبندگی نرخ سود را پیشینه تورمی بالا و وضعیت رکودی در سال های گذشته دانست و گفت: به دلیل ریسک ناپذیری سپرده های بانکی؛ سرمایه های مردمی به سمت بانک ها رفته و در

یکی از عوامل اصلی چسبندگی نرخ سود؛ پیشینه تورمی بالا و وضعیت رکودی در سال های گذشته است. به دلیل ریسک ناپذیری سپرده های بانکی؛ سرمایه های مردمی به سمت بانک ها رفته و در ادامه منجر به ایجاد انتظارات غیرواقعی برای پرداخت سود بالا از سوی سپرده گذاران شده است که با واقعیت شاخص های اقتصادی ناسازگاری دارد

ادامه منجر به ایجاد انتظارات غیرواقعی برای پرداخت سود بالا از سوی سپرده گذاران شده است که با واقعیت شاخص های اقتصادی ناسازگاری دارد. قائم مقام بانک مرکزی خاطرنشان کرد: سپرده گذار نباید به نرخ اسمی بالا عادت کند؛ چراکه این درآمد بخشی از توان خرید او را تامین می کند. همچنین بالا بودن نرخ سود سپرده در نهایت به صورت نرخ بالای تسهیلات بروز خواهد کرد. وی با تصریح اینکه نرخ سود تسهیلات بخش کمی از هزینه تولید را در بر می گیرد، گفت: هزینه تولید عمدتاً به هزینه های مربوط به مواد اولیه، کالاهای

واسطه ای، دستمزد، بیمه، مالیات و ... برمی گردد و سهم هزینه تامین مالی از هزینه تمام شده واحد کالا حوالی ۷ الی ۸ درصد براساس نتایج مطالعات علمی است. کمیجانی در ادامه پیشنهاد کرد بنگاه های اقتصادی برای کاهش هزینه تولید به مسایلی چون ارتقاء بهره وری تولید، بهبود کیفیت تولید، معرفی ابتکارات در تولید و بهبود رقابت محصولات در بازارهای داخلی و خارجی نیز توجه کنند. وی با تاکید بر اینکه تبدیل اضافه برداشت بانک ها به خط اعتباری با ضوابط خاصی صورت گرفته و در جهت کمک به بانک ها به منظور ساماندهی نرخ های سود بانکی است، گفت: سود سپرده بانکی باید مبتنی بر سود واقعی باشد و این موضوع به معنای حرکت به سمت اجرای بانکداری بدون ربا در کشور است. قائم مقام بانک مرکزی ابراز امیدواری کرد با جهت گیری بانک مرکزی و ابلاغ بخشنامه جدید نرخ سود بانکی و همچنین افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی شاهد رونق بیشتر در تولید باشیم.

دکتر پرویزیان مدیرعامل بانک پارسیان اعلام کرد:

کاهش نرخ سود بانکی در راستای رفع تنگنای اعتباری موجود

یکی از دلایل عمده کاهش دسترسی فعالان اقتصادی و صاحبان کسب و کار به منابع مالی مورد نیاز، بالا بودن هزینه تامین مالی و مشکل تاریخی اق تصاد ایران یعنی بالا بودن قیمت سرمایه به عنوان یک عامل اصلی در تولید است.

دکتر کورش پرویزیان مدیرعامل بانک پارسیان ضمن بیان مطلب فوق در بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی در مقاله ای تحت عنوان "عوامل کاهش نرخ سود بانکی در راستای رفع تنگنای اعتباری موجود" در خصوص نقش بانک در نظام تامین مالی چنین توضیح داد: با توجه به بانک محور بودن نظام تامین مالی اقتصاد ایران و اینکه سپرده های بانکی منبع اصلی عرضه وجوه است، نرخ سود سپرده یک عامل تعیین کننده به حساب می آید. انتظار تئوریک این است که با کاهش نرخ تورم نقطه به نقطه که طی چهار سال اخیر شاهد آن بوده ایم، نرخ سود بانکی نیز کاهش یابد. به رغم توافقات صورت گرفته در شبکه بانکی، این مساله تحقق نیافته است و حتی شاهد افزایش آن نیز بوده ایم. مدیرعامل بانک پارسیان تاکید کرد: رفع تنگنای مالی بانک ها باید از طریق افزایش سرمایه و تعدیل نرخ ذخیره قانونی انجام شود؛ همچنین دولت باید با کاهش مقررات تکلیفی و هزینه ساز، حذف مقررات دست و پا گیر و اجرای قوانین بر زمین مانده، هزینه تجهیز منابع و هزینه های مبادله را در نظام بانکی کاهش دهد. دکتر پرویزیان ضمن بیان این مسئله که کاهش نرخ سود بانکی یکی از مهمترین ضرورت های امروز اقتصاد ایران

است، گفت: دو سؤال اساسی در این خصوص مطرح است؛ نخست آنکه به چه دلیل علیرغم کاهش نرخ تورم نقطه به نقطه از ارقام بالای ۴۰ درصد به کمتر از ۱۰ درصد نرخ سود بانکی متناسب با آن کاهش نیافته است و آیا این انتظار تئوریک در اقتصاد ایران ناصحیح است؟ سؤال دوم اینکه عوامل نهادی و ساختاری شکست توافقات مربوط به کاهش نرخ سود در بانک های کشور کدامند؟ وی در ادامه سخنانش به دسته بندی عوامل برهم زننده تعادل بین نرخ تورم و نرخ سود بانکی به دو دسته عوامل درون سیستم بانکی و بیرون از آن پرداخت و مهمترین عوامل درون شبکه بانکی به عنوان موانع کاهش نرخ سود بانکی را ناکافی بودن سرمایه بانک ها و سهم اندک سرمایه در کل ترانزنامه به خصوص در بانک های بزرگ، عدم کفایت ذخایر اضافی برای بازپرداخت بدهی و اشتهای بالای بانک ها برای جذب سپرده، عدم وجود دارایی های کافی با نقدشوندگی سریع به دلایل متعدد و انجماد دارایی تعداد قابل توجهی از بانک های کشور و نظام متفاوت ارزیابی عملکرد شعب بانک ها که منجر به تشدید رقابت در جذب منابع به جای سودآوری شعب شده است، بر شمرده. مدیرعامل بانک پارسیان در ادامه به تشریح عوامل بیرون از نظام بانکی به عنوان عوامل برهم زننده تعادل بین نرخ تورم و نرخ سود پرداخت و پایداری کسری بودجه، بدهی و اشتهای بالای دولت برای استقراض از نظام مالی و بانکی، ناهماهنگی و هم راستا نبودن سیاست های سایر بازارها با سیاست های بازار پول، هزینه زا بودن مقررات و تصمیم گیری در مقابل سودآوری و کاهش هزینه بانک ها و همچنین تشدید نامتوازن بودن نرخ بازدهی در بازارهای موازی و رقیب بازار سپرده بانکی، رکود حاکم بر اقتصاد و کاهش سودآوری در بخش های مختلف اقتصاد و در نتیجه ایجاد مطالبات غیرجاری و دارایی های راکد و هزینه زا و ... را از عوامل بیرونی برهم زننده تعادل بین نرخ تورم و نرخ سود عنوان کرد.

دور باطل نرخ سود

دکتر پرویزیان به کانال های اثرگذاری دارایی های منجمد شده بر نرخ سود اشاره کرد و افزود: نقدشوندگی اندک دارایی بانک

ها و ماندگاری آن در ترانزنامه و اجبار بانک به ایجاد دارایی از طریق تمدید اصل و سود تسهیلات قبلی، ناتوانی بانک در پاسخ به تقاضای اعتباری جدید و اثر آن بر نرخ نکول بالای مطالبات در کنار کاهش قابل ملاحظه سرعت در گردش منابع بانک به دلیل تغییر در ترکیب سپرده ها و افزایش قابل ملاحظه سپرده های روز شمار با سود به جای حساب های در گردش بدون سود منجر به بروز دور باطل نرخ سود در اقتصاد ایران شده است. بدان معنی که بالا بودن نرخ سود و چسبندگی آن به دلایل متعدد مطرح شده از کانال های متعدد منجر به افزایش نرخ سود خواهد شد که لازم است این دور باطل از بین برود. وی همچنین به ارزیابی نامناسب عملکرد شعب، اشتهای بالای دولت به استقراض از نظام بانکی، ورود صاحبان کسب و کار به باشگاه متقاضیان نرخ سود سپرده و ... به عنوان موانع ساختاری موجود در کاهش هزینه های بانک ها و افزایش توان تسهیلات دهی بانک ها اشاره کرد.

توصیه های سیاستی و پیشنهاد های اجرایی برای برون رفت از دور باطل نرخ سود

رئیس کانون بانک ها و موسسات اعتباری خصوصی مجموعه ای از توصیه های سیاستی و پیشنهاد های اجرایی برای خروج از دور باطل نرخ سود را مطرح و هم راستا کردن سیاست های مربوط به تعیین نرخ بازدهی در بازار سایر دارایی های مالی و غیر مالی، کاهش مقررات تکلیفی و هزینه زا در شبکه بانکی به منظور کاهش هزینه مبادله در این بخش از اقتصاد ایران، تلاش برای استقلال بیشتر بانک مرکزی و سیاستگذاری پولی در راستای کاهش برطرف کردن معضل تاریخی اقتصاد ایران که عبارتست از تسلط سیاست های مالی و بودجه ای دولت بر سیاست پولی بانک مرکزی، رفع تنگنای مالی بانک های کشور از طریق ایجاد زمینه های افزایش سرمایه آنها و سیاستگذاری پولی از طریق تعدیل نرخ ذخیره قانونی و وضع نرخ بین بانکی بر ذخیره قانونی، ایجاد مکانیسم هایی برای خرید دارایی های منجمد شده بانک ها و تمرکز ویژه بر وصول مطالبات معوق کلان با توسعه برنامه های همکاری بانکی - سندیکایی و ... را از مهمترین پیشنهاد های اجرایی برای خروج از دور باطل نرخ سود بیان کرد.

دکتر حسین زاده مدیرعامل بانک ملی:

تمدید سپرده گیری چند بانک خصوصی غیر حرفه ای است

رئیس شورای هماهنگی بانکهای دولتی با اشاره به اینکه چند بانک خصوصی

سپرده‌گذاران را با شرایط جدید تمدید کرده‌اند، این کار را غیر اخلاقی و غیر حرفه‌ای دانست و گفت: همه بانک‌ها باید به نرخ‌های متعادل ابلغی پایبند باشند تا بازی به هم نخورد.

دکتر محمدرضا حسین‌زاده مدیرعامل بانک ملی ایران در حاشیه بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی با اشاره به موضوع کاهش نرخ سود بانکی به ۱۵ درصد در نظام بانکی اظهار داشت: به همه بانک‌ها توصیه می‌کنم براساس روابط و مقررات عمل کرده و قطعاً بانکی که خارج از روابط اقدام کند، با مشکلات خاصی روبه‌رو می‌شود؛ در نتیجه همه بانک‌ها باید از نرخ‌های متعادل تبعیت کنند. حسین‌زاده با رد اینکه بانک‌های دولتی برای تمدید مجدد سپرده‌گذاری‌های خود در فرصت ایجاد شده تا ۱۱ شهریور برای سپرده‌گذاران پیامک ارسال کرده‌اند، خاطرنشان کرد: این کار توسط ۲ یا ۳ بانک خصوصی انجام شد که البته کار غیر حرفه‌ای و غیر اخلاقی است. همه باید در راستای اجرای ضوابط هماهنگ باشند و نرخ‌های متعادل را در نظر بگیرند تا بازی به هم نخورد. از همه بانک‌ها تقاضا دارم که این موضوع را رعایت کنند.

باید بانک‌ها رعایت کنند. اگر بانکی در این زمینه تخلف می‌کند، قابل رسیدگی است اما آنچه که اعلام شده، نرخ ۱۸ درصدی است. مدیرعامل بانک ملی با اشاره به اینکه معمولاً ۳ تا ۴ درصد نرخ سود تسهیلات بالاتر از سپرده در نظر گرفته می‌شود، گفت: این نرخ ۱۸ درصد بوده و اینکه ۲ درصد نرخ عملیاتی به آن اضافه می‌شود، درست نیست. وی ادامه داد: این سه درصد

فاصله بین نرخ سود سپرده و نرخ تسهیلات برای پوشش‌دهی هزینه‌های بانک‌ها است که این رویه در همه دنیا انجام می‌شود. حسین‌زاده درباره اینکه برخی بانک‌های دولتی نیز در بازه زمانی تا

وی گفت: براساس مصوبه پارسل شورای پول و اعتبار نرخ سود یکساله ۱۵ درصد تعیین شده بود اما شرایطی پیش آمد که بانک‌ها رعایت نمی‌کردند؛ اما با سیاست‌گذاری‌های انجام شده و شرایط جدیدی که کشور در حمایت از تولید دارد، لازم شد بانک‌ها از ۱۱ شهریور این نرخ را اجرا کنند. رئیس شورای هماهنگی بانک‌های دولتی افزود: به طور قطع بانک‌های دولتی اهتمام بیشتری نسبت به این امر خواهند داشت. البته شنیده‌ایم برخی بانک‌های دولتی روزهای اخیر غیر اخلاقی و غیر حرفه‌ای رفتار کردند و اطلاعیه‌ها و فراخوان‌هایی دادند که قبل از ۱۱ شهریور با نرخ‌های بالا سپرده‌گذاری کنند؛ به طور قطع این کار در زیان‌دهی این بانک‌ها اثر بسزایی خواهد داشت. حسین‌زاده گفت: از قبل هم مسئولان اقتصادی کشور بارها گفته‌اند بانکی که نرخ بالا و غیر متعارف می‌دهد به طور قطع با مشکلاتی مواجه خواهد شد. هر چند ما آرزو نمی‌کنیم چنین اتفاقی بیفتد؛ اما همه بانک‌ها باید به نرخ متعادل و متعارف تن دهند. رئیس شورای هماهنگی بانک‌های دولتی تصریح کرد: اکنون بر اساس هر نرخی که سپرده‌گذاری انجام شود، نرخ سود سه تا چهار درصد بالاتر است؛ اکنون مصوبه شورای پول و اعتبار برای تسهیلات ۱۸ درصد است که

بانک‌های دولتی اهتمام بیشتری نسبت به رعایت نرخ سود خواهند داشت. اما برخی بانک‌های خصوصی طی روزهای اخیر غیر اخلاقی و غیر حرفه‌ای رفتار کردند و اطلاعیه‌ها و فراخوان‌هایی دادند که قبل از ۱۱ شهریور با نرخ‌های بالا سپرده‌گذاری کنند؛ به طور قطع این کار در زیان‌دهی این بانک‌ها اثر بسزایی خواهد داشت

۱۱ شهریور در حال جذب یا تمدید سپرده با نرخ‌های بالاتر هستند، گفت: از بانک‌های دولتی یک مورد هم تخلف در این زمینه روی نداده و تنها یکی دو مورد را در بانک‌های خصوصی شاهد بودیم. این در حالی است که بانک مرکزی تخلفات بانک‌ها را رصد می‌کند. رئیس شورای هماهنگی بانک‌های دولتی تأکید کرد: بانک‌ها باید به قوانین تن دهند و با شرایط اقتصاد کشور هماهنگ شوند تا اقتصاد به شکوفایی برسد. وی تصریح کرد: از همه همکاران در نظام بانکی و بانک‌های خصوصی تقاضا می‌کنم نرخ سود مصوب را رعایت کنند تا بازی برهم نخورد و همه متعادل جلو برویم.

دکتر محمد هاشم بت شکن
مدیرعامل بانک مسکن تشریح کرد:

اجرای فاز دوم انتشار اوراق رهنی

**شرکت‌های تامین سرمایه مانند بانک‌ها
نسبت کفایت سرمایه خود را بهبود بخشند**

**مدیرعامل بانک مسکن با اعلام
اجرای فاز دوم انتشار اوراق
رهنی توسط این بانک، از
شکل‌گیری ۹ شرکت تامین سرمایه در کشور
تاکنون خبر داد و گفت: این شرکت‌ها که
نقش واسطه را در انتشار اوراق بهادار میان
بانکی و بازار سرمایه ایفا می‌کنند، تاکنون
توانسته اند ۲۱۰۰ میلیارد تومان تامین
مالی انجام دهند.**

دکتر محمد هاشم بت شکن ضمن ارائه مقاله‌ای با موضوع "بکارگیری ظرفیت بازار سرمایه جهت تجهیز بهینه منابع در بانک‌ها" که در یکی از پنل‌های علمی بیست‌وهشتمین همایش بانکداری اسلامی تشریح شد، با تاکید بر اینکه بازار سرمایه می‌تواند به عنوان مکمل و به نوعی کمک‌کننده «بازار پول» ایفای نقش کند، گفت: این در حالی است که بار اصلی تامین مالی کشور اکنون روی دوش شبکه بانکی است؛ به این ترتیب که سهم تامین مالی پروژه‌ها از طریق نظام بانکی در کشور حدود ۹۰ درصد است. بت شکن با بیان اینکه مقام معظم رهبری اولویت نخست کشور را «اقتصاد» مطرح کرده و رئیس‌جمهور هم در همین راستا از تولید و اشتغال به عنوان دغدغه اصلی یاد کرده است، گفت: در عین حال معاون اول رئیس‌جمهور مهمترین معضل پیش روی رونق تولید و اشتغال را "تامین مالی" عنوان

کرده است که نشان از اهمیت پرداختن به این موضوع دارد. روی خاطرنشان کرد: بر اساس برنامه ششم توسعه به منظور تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی به سالانه ۷۷۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری نیاز است. همچنین در این سند بالادستی کل منابع پیش بینی شده که از طریق بازار سرمایه تامین می‌شود، در آفق ۱۴۰۰ رقمی بالغ بر یک هزار و ۴۸۱ میلیارد تومان است که ۴/۱۲ درصد از تامین مالی سالانه مورد نیاز در برنامه ششم را پوشش می‌دهد. این در حالی است که کل تامین مالی از این محل در سال ۹۵، ۴۰۰ میلیارد تومان بوده است. بنابراین اختلاف شدید در وضع موجود استفاده از ظرفیت بازار سرمایه و هدف گذاری تعیین شده در ۴ سال آینده نشان از پتانسیل استفاده نشده در این بازار دارد. مدیرعامل بانک مسکن ادامه داد: از طرفی یک ابلاغیه از سوی رئیس‌جمهور در راستای اصلاح نظام بانکی وجود دارد که به نوعی وظایف بازار پول و بازار سرمایه و انتظارات دولت از این دو را مشخص کرده است. بر اساس این ابلاغیه نظام بانکی مسئولیت تامین مالی کوتاه مدت و میان مدت فعالان اقتصادی و نیز بنگاه‌های کوچک و متوسط را بر عهده خواهد داشت و بازار سرمایه نیز باید تامین مالی بلند مدت و متعلق به بنگاه‌های بزرگ را در دستور کار قرار دهد. در صورت رعایت این تفکیک در مسئولیت حوزه

های تامین مالی علی القاعده سهم بازار سرمایه در تامین مالی بخش‌های اقتصادی تقویت خواهد شد. روی با اشاره به اینکه اقتصاد «بانک محور» ما با محدودیت‌هایی برای تسهیلات به ویژه برای شرکت‌های بزرگ روبرو است، توضیح داد: یکی از این محدودیت‌ها «حدود تسهیلات تعهدات کلان» است که برای مدیریت دامنه ریسک بانک‌ها پیش بینی شده است. طبق ضوابط بانک مرکزی، این حد معادل ۲۰ درصد از سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک هاست؛ ضمن اینکه سقف تسهیلات و تعهدات کلان اعتباری قابل پرداخت نیز حداکثر معادل ۵ برابر مجموعه سرمایه اندوخته بانک است. بت شکن از «نسبت کفایت سرمایه» به عنوان دومین عامل محدودکننده در پرداخت تسهیلات کلان توسط بانک‌ها یاد کرد و گفت: با توجه به این دو محدودیت باید ظرفیت‌سازی نهادی به منظور تجهیز منابع تحت‌عنوان شرکت‌های تامین سرمایه و شرکت‌های رتبه‌بندی اعتباری شکل بگیرد.

عدم استقلال بازار سرمایه

وی از شکل‌گیری ۹ شرکت تامین سرمایه در کشور تاکنون خبر داد و گفت: این شرکت‌ها که نقش واسطه را در انتشار اوراق بهادار میان بانکی و بازار سرمایه ایفا می‌کنند، تاکنون مجموعاً توانسته اند دو هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان تامین

ضعیف تر تفاوتی وجود ندارد. این در حالی است که باید عملکرد آنها در فرآیند افزایش سرمایه لحاظ شود. کما اینکه در دیگر کشورهای دارای بازار سرمایه نیز چنین رویه ای وجود دارد و البته در قانون تجارت نیز به موضوع «صرف سهام» اشاره شده است. وی در ادامه به صندوق سرمایه گذاری پروژه و اوراق سلف موازی استاندارد به عنوان دو ابزار مالی دیگر اشاره کرد و سپس به تشریح کارکرد صندوق های زمین و ساختمان پرداخت.

بازدهی مطلوب بخش مسکن

بت شکن با اشاره به بازدهی مطلوب بخش مسکن یادآور شد: متوسط بازدهی بخش مسکن در طول ۴۰ سال گذشته حدود ۴۰ درصد بوده است که البته رکود چند سال اخیر در این بین یک استثنا محسوب می شود. بنابراین بخش مسکن در کشور ما همواره برای سرمایه گذاری جذاب است؛ اما امکان مشارکت سرمایه های خرد در بخش مسکن وجود ندارد. این در حالی است که راه اندازی صندوق های زمین و ساختمان امکان استفاده از سرمایه های خرد را برای انبوه سازان فراهم می کند. وی از فعالیت چهار صندوق زمین و ساختمان که توسط شرکت های ذیل بانک مسکن تشکیل شده است خبر داد و ابراز امیدواری کرد که این ابزار بیش از پیش مورد استفاده قرار گیرد تا به این ترتیب ضمن استفاده از امتیاز معافیت های مالی؛ عرضه مسکن متناسب با نیاز بازار تقویت شود. مدیرعامل بانک مسکن در بخش دیگر سخنانش با اشاره به تامین مالی مبتنی بر دارایی (ABS) و نوع خاص آن یعنی اوراق رهنی (MBS) گفت: بانک مسکن به اتکالی تسهیلات پرداختی به خریداران مسکن که دارایی مالی بانک محسوب می شود و در بلند مدت از سوی تسهیلات گیرنده ها بازپرداخت می شود، سال گذشته ۳۰۰ میلیارد تومان اوراق رهنی منتشر کرد که به واسطه آن و به پشتوانه اقساط تسهیلات بلند مدتی که پرداخته است، اوراق مذکور منتشر شد. این اوراق بخشی از درآمد آتی بانک از محل مطالبات از تسهیلات گیرنده ها را نقد کرد تا به واسطه آن منابع بانک و امکان پرداخت تسهیلات تقویت شود. وی با اشاره به اینکه بستر قانونی این ابزار در کشور وجود دارد، گفت: یکی از دارایی های منجمد نظام بانکی؛ اموال تملیکی و تسهیلات بلند مدت در بخش مسکن است که به واسطه انتشار این اوراق می توان این دارایی ها را احیا کرده و به چرخه نقدی بانک بازگرداند. مدیرعامل بانک مسکن از اجرای فاز دوم انتشار اوراق رهنی توسط بانک مسکن در آینده نزدیک خبر داد.

می شود که بانک به منظور تجهیز منابع مالی برای طرح مشخص برای آن گواهی عرضه می کند. گواهی سپرده خاص از طریق بازار سرمایه قابل نقل و انتقال است اما تاکنون در حد ۶ یا ۷ مورد در کشور مورد استفاده قرار گرفته است. وی ادامه داد: دو نوع صکوک اجاره و استصناع (سفارش ساخت) از دیگر ابزارهای مالی رایج در بازار سرمایه هستند که به ندرت از آنها استفاده شده و ظرفیت آنها برای تامین مالی تا حدی مغفول مانده است. بت شکن در توضیح ابزار اوراق مرابحه گفت: با استفاده از این ابزار دارایی به بهای بالاتر از قیمت خرید توسط نهاد واسط خریداری و به پشتوانه آن اوراق منتشر می شود. استفاده از این ابزار نیز با اهتمام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۹۵ آغاز

با وجود اینکه در قانون سال ۸۴ بازار اوراق بهادار به ضرورت تشکیل موسسات اعتبارسنجی اشاره شده، اما هیچ نهاد اعتبارسنجی رسمی و قابل اتکایی که ریسک اعتباری ناشر اوراق را مشخص کند، وجود ندارد

و ۱۰۰۰ میلیارد تومان اوراق مرابحه منتشر در سال گذشته منتشر شد. وی با اشاره به اوراق مشارکت ریالی که یکی از رایج ترین ابزارهای بازار سرمایه در ایران محسوب می شود، به نقش مغفول مانده موسسات اعتبارسنجی اشاره کرد و افزود: عموماً اوراق مشارکت با تضمین بانک ها منتشر می شود؛ این در حالی است که در صورت وجود موسسات رتبه سنجی اوراق مذکور باید بدون تضمین بانکی مستقل از بازار پول منتشر شود و سرمایه گذاران به واسطه اعتماد به رتبه نهاد منتشر کننده، درباره خرید اوراق تصمیم گیری کنند. مدیرعامل بانک مسکن از اوراق مشارکت مرکب (قابل تبدیل به سهام یا قابل تعویض با سهام) نیز به عنوان ابزارهای جذابی یاد کرد که انگیزه خرید اوراق را تقویت می کند؛ چراکه اگر ارزش سهام موسسه مذکور صعود کند، خریدار اوراق می تواند با یک ضریب مشخص اوراق خود را به سهام تبدیل کند. وی در خصوص اوراق مشارکت ارزی یادآور شد: این ابزار وجود دارد اما به دلیل ریسک بالا تاکنون از آن استقبال نشده است. بت شکن با بیان اینکه به ابزارهایی نظیر افزایش سرمایه نیز در ایران کمتر توجه شده است، گفت: در کشور ما تمام افزایش سرمایه ها با قیمت اسمی ۱۰۰ تومان صورت می گیرد و بین موسساتی که فعالیت اقتصادی مثبت داشته و ارزش سهام بالاتری دارند با موسسات

مالی انجام دهند؛ این در حالی است که یک بانک به تنهایی چنین سرمایه ای در اختیار دارد. بنابراین به نظر می رسد شرکت های تامین سرمایه باید مانند بانک ها نسبت کفایت سرمایه خود را بهبود بخشند. بت شکن با بیان اینکه هنوز در کشور موسسات رتبه بندی شکل نگرفته است، گفت: با وجود اینکه در قانون سال ۸۴ بازار اوراق بهادار به ضرورت تشکیل این موسسات اشاره شده، اما هیچ نهاد اعتبارسنجی رسمی و قابل اتکایی که ریسک اعتباری ناشر اوراق را مشخص کند، وجود ندارد و در نتیجه هنوز بازار سرمایه در زمان انتشار اوراق، برای تضمین اصل و سود اوراق به سراغ بانک ها می آید. بنابراین استقلال که بازار سرمایه باید نسبت به بازار پول داشته باشد، اکنون وجود ندارد. مدیرعامل بانک مسکن در ادامه سخنانش تامین مالی از طریق بازار سرمایه را در سه دسته کلی تقسیم کرد و افزود: دسته نخست روش مبتنی بر بدهی است که شامل ابزارهای گواهی سپرده خاص، صکوک، سلف و صکوک ارزی می شود. دسته دوم مبتنی بر شراکت بوده و افزایش سرمایه، اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام، سهام پروژه و صندوق های زمین و ساختمان را شامل می شود. دسته سوم نیز مبتنی بر دارایی هاست که در گروه کلی اوراق مبتنی بر دارایی (ABS) و اوراق رهنی (MBS) قابل تقسیم بندی است.

شاه بیت ابزارهای بازار سرمایه

وی از نهاد واسط که مسئولیت تامین مالی از طریق اوراق بهادار به وسیله عقود اسلامی را دارد؛ به عنوان شاه بیت ابزارهای بازار سرمایه یاد و خاطرنشان کرد: مهمترین ظرفیت این نهاد معافیت های مالیاتی است که موجب صرفه جویی در هزینه های متقاضی تامین مالی می شود. بت شکن در ادامه با اشاره به ویژگی های ابزار صکوک گفت: نخستین صکوک منتشر شده در کشور متعلق به یکی از شرکت های هواپیمایی بود که در قالب آن هواپیمای خریداری شده را به نهاد واسط فروخت و سپس آن را اجاره کرد و از محل درآمد حاصل از فعالیت خود به مرور سود صکوک را نیز پرداخت کرد. به گفته وی سال طلایی انتشار اوراق صکوک در کشور سال ۹۵ بوده که ۸ هزار و ۳۶۶ میلیارد تومان صکوک منتشر شد. بت شکن با بیان اینکه صکوک یک ابزار تامین مالی جا افتاده و کارآمد به ویژه در کشورهای اسلامی است، گفت: بازار پول نیز از استفاده از صکوک استقبال می کند، اما چون نهاد واسط تنها در قانون بازار سرمایه پیش بینی شده، بانک ها فعلاً چنین امکانی ندارند. مدیرعامل بانک مسکن در تشریح دیگر ابزارهای بازار سرمایه به گواهی سپرده خاص اشاره کرد و توضیح داد: این ابزار به سپرده ای اطلاق

طی میزگردی با حضور مدیران و صاحب‌نظران بررسی شد؛

ضرورت‌های کاهش نرخ سود بانکی

اکبر کمیجانی | پرویز عقیلی کرمانی | کوروش پرویزیان | عباس شاکری | پویا ناظران | غلامرضا مصباحی مقدم | محمدحسین حسین‌زاده

عنوان سود علی الحساب تعیین کردند. وی درباره سود نهایی گفت: سود نهایی را بانک‌ها به دقت مشخص می‌کنند. ضمن اینکه باید هر سودی را به سپرده‌گذاران بدهند و سود خالص را از حق الوکاله خود کسر کنند. اگر چنین کنند رقابت را در جذب بالا می‌برند. سرمایه‌گذاری‌ها با نرخ سود فعلی به‌صرفه نیستند؛ در نتیجه باید کاری کنیم که تولیدکنندگان با کاهش هزینه سود کنند. عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع) اظهار کرد: این در حالی است که مفهوم کلمه علی الحساب به عنوان سودی است که عجلتاً پرداخت می‌شود؛ این نرخ بر روی مسکن، لیزینگ، بازار سرمایه و حتی تسهیلات تأثیر دارد و تا آن را مدیریت نکنیم، نرخ سود تسهیلات را هم نمی‌توانیم مدیریت کنیم و بنده از اقدام بانک مرکزی اظهار خرسندی می‌کنم؛ هر چند که گامی به سوی اصلاح است. مصباحی مقدم تأکید کرد: ما سود را با پولی که در بانک می‌گذارند بررسی می‌کنیم نه با سودی که در بازار واقعی کالا و خدمات از این منبع ایجاد شده و این به معنای سود پول است. امیدواریم با روند کاهش سود بانکی سود پول از بین برود؛ چراکه سود پول در بانکداری اسلامی بدون معنا است و باید سود تولید و تجارت داشته باشیم. وی ادامه داد: مسئله دیگر این است که سرمایه‌گذاری‌ها با سودهای کنونی اصلاً به صرفه نیست. موسساتی هستند که فعالیت خود را تعطیل کرده و منابع آن را در بانک می‌گذارند و سود پول می‌گیرند و این بسیار خطرناک است. بنابراین باید کاری کنیم که فعالیت اقتصادی برای سرمایه‌گذاران مقرون به صرفه باشد.

دکتر پرویز عقیلی کرمانی مدیرعامل بانک خاورمیانه نیز در این میزگرد اظهار کرد: شکی

به سمت کاهش سود حرکت می‌کنیم، تعدادی از سپرده‌گذاران به صورت اسمی خود را متضرر تلقی می‌کنند اما باید بازدهی اقتصادی آن را در نظر بگیریم. بنابراین اصلاح سود بانکی به عنوان یکی از متغیرهای اقتصاد کلان نباید به معنای کاهش قدرت اقتصادی مردم تلقی شود. قائم مقام بانک مرکزی گفت: امیدواریم با جهت‌گیری‌هایی که صورت گرفته در جهت افزایش سهم بازار سرمایه در تامین مالی حرکت کنیم و شاهد موفقیت این بخشنامه باشیم. قائم مقام بانک مرکزی گفت: ادبیات اقتصادی تولیدکنندگان و ژورنالیست‌ها در این میان نقش مهمی ایفا می‌کند؛ اما باید در نظر داشته باشیم بالا بودن نرخ سود تسهیلات منجر به بالا رفتن نرخ تولید خواهد شد. باید در نظر بگیریم که بخشی از این هزینه صرف تولید کارخانه‌ها و تولیدکنندگان، مواد اولیه، بیمه و... خواهد شد و سود سرمایه نیز بخشی از همین هزینه‌ها به شمار می‌آید. حجت‌الاسلام و المسلمین غلامرضا مصباحی مقدم عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و نماینده سابق مجلس نیز در ادامه این میزگرد اظهار کرد: بعد از انقلاب اسلامی و تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا، چیزی به نام نرخ سود سپرده‌ها تعیین نشد و به نظرم این مسئله حساب شده بود و ناشی از غفلت قانونگذار نبود؛ چراکه بانکداری بدون ربا باید سود سپرده‌ها را براساس عملکرد بانک‌ها در تولید و تجارت تعیین کند. وی افزود: بانک باید با کاهش حق الوکاله بقیه سود را بین سپرده‌گذاران تقسیم کند. در بانکداری اسلامی در جهان، چیزی به نام سود علی الحساب نداریم اما آنچه در شورای پول و اعتبار شکل گرفت این گونه بود که تمام آنچه بانک‌ها می‌توانستند به سپرده‌گذاران بدهند را به

ضرورت کاهش نرخ سود بانکی
در راستای میزگرد «ضرورت کاهش نرخ سود بانکی» در راستای حمایت از تولید و اشتغال در حاشیه بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی با حضور دکتر اکبر کمیجانی، دکتر پرویز عقیلی کرمانی، عباس شاکری، دکتر غلامرضا مصباحی مقدم، دکتر محمدحسین حسین‌زاده بحرینی، کوروش پرویزیان، دکتر پویا ناظران و جمعی از مسئولان و کارشناسان اقتصادی در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد و حاضران در این میزگرد پیرامون این موضوع، نظرات خود را ارائه دادند.

دکتر اکبر کمیجانی قائم مقام بانک مرکزی در ابتدای این میزگرد درباره بخشنامه بانک مرکزی درباره کاهش سود بانکی اظهار کرد: نرخ سود به عنوان یک متغیر کیفی و اساسی در اقتصاد کلان است. نمی‌خواهم بگویم تنها متغیر اصلی و اساسی است و تمام مسائل اقتصادی را متوجه این متغیر کنم و انتظار داشته باشیم با کاهش نرخ سود همه مشکلات اقتصادی برطرف شود. قائم مقام بانک مرکزی افزود: در عین حال نرخ سود به عنوان یک متغیر سیاست پولی مورد توجه است و باید سیاستگذار پولی زمینه‌سازاندهی این نرخ را فراهم کند اما این نرخ متأثر از سایر سیاست‌های پولی، مالی، بودجه‌ای و... است. کمیجانی افزود: برای سپرده‌گذاران تصمیم به سپرده‌گذاری و کسب درآمد و حفظ قدرت خرید و بازدهی واقعی آن مهم است. در شرایط اقتصادی ما با توجه به پیشینه‌های تورمی و ریسک‌گریزی اکثر سپرده‌گذاران، آنها به سمت مؤسسات اعتباری حرکت می‌کنند؛ بنابراین نرخ سود بالا می‌رود و حال که

تولید ملی تابعی از برخی فاکتورها همانند زمین، کار، سرمایه و ... است و یکی از مهمترین عوامل تولید، ریسک پذیری بالفعل جامعه است و وقتی نرخ سود بدون ریسک را در جامعه افزایش دهیم، ثروتی با عنوان ریسک پذیری جامعه را کم کرده و این همانند این است که عرضه کار را کم کنیم، بنابراین ثروت ریسک پذیری جامعه با نرخ سود مرتبط است. وی درباره ریسک پذیری جامعه توضیح داد و گفت: ریسک پذیری بالفعل جامعه مساله قابل توجهی است. با افزایش نرخ سود این نتیجه قطعی را باید بپذیریم که سرعت ریسک پذیری بالفعل جامعه افزایش می‌یابد. در حال حاضر بانک مرکزی که در این بازار تنها ناظر موجود است، هم مشکل است هم راه حل؛ اگر بانک مرکزی وظیفه نظارتی خود را درست انجام ندهد، به بخشی از مشکل تبدیل می‌شود و اگر وظیفه‌اش را درست انجام دهد، راه حل موثری خواهد بود. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: افزایش نرخ سود توسط نظام بانکی سه دلیل دارد که یکی تلاش آنها برای افزایش سهم از بازار است. علت دیگر اعسار بانکی است که به بازی نرخ سود دامن می‌زند تا سپرده جذب کنند و علت سوم هم نظارت بانک مرکزی است که اکنون بانک مرکزی هم تبدیل به مشکل و هم راه حل مشکل شده است. پویا ناظران کارشناس مسائل اقتصادی نیز اظهار کرد: سود بهره همان سود سرمایه گذاری است که ریسک دارد و ریسک کم می‌شود، سود پائین‌تر می‌آید و این نرخ سود مربوط به ماهیت اقتصاد است. وی اظهار کرد: سود سپرده بانکی هم داریم که باید با سود سرمایه گذاری مرتبط باشد اما اکنون به علت شکست بازار با هم مرتبط نیستند و معنای این سخن این است افرادی که تسهیلات می‌گیرند به جای سرمایه در گردش، با آن پول سپرده گذاری می‌کنند و این امر هزینه‌ها را بالا می‌برد.

کوروش پرویزیان مدیرعامل بانک پارسیان سخنران پایانی این مراسم بود که اظهار کرد: از دیدگاه بانک‌های خصوصی کاهش سود در شرایط فعلی امر پسندیده‌ای است که ما همه تلاش خود را برای این اتفاق انجام دادیم. وی افزود: اما کار خوب بانک مرکزی این بود که هزینه اضافه برداشت‌ها را به ۱۸ درصد کاهش داد و این امر باعث کاهش هزینه‌های دولت می‌شود و تأثیرات مثبتی بر بازار پول دارد. مدیرعامل بانک پارسیان در پایان گفت: ما در کشور سه نرخ سود داریم که یکی نرخ پایه است که به صورت جسته و گریخته وجود دارد، نرخ دیگر نرخ بین بانکی است که توسط سیاستگذار تعیین می‌شود و الان ۱۶ و ۱۸ درصد تعیین شده و سوم سود بانکی است که پیرو قواعدی است که در قانون عملیاتی بانکداری بدون ربا آمده است.

ایران نیست؛ ژاپن، کره، سوئد، چین و آمریکا هم از این قاعده مستثنی نبوده‌اند. بنابراین نباید از سختی‌ها هراسید و مشکلات اقتصادی پیش آمده را باید اصلاح کرد. دکتر عقیلی کرمانی در ادامه سخنرانی خود صورت‌های مالی که بانک مرکزی برای بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی داده است را حدود ۶۰۰ میلیارد کل دارایی سیستم بانکی عنوان کرد و افزود: مسئولیت باید به مدیران فعلی واگذار شود تا ظرف این سه سال ساختار را اصلاح کنند و با رعایت قانون‌های لازم از مجلس در سیستم مالی خود دارایی‌های مسموم را به مزایده بگذارند و این امور هم وظیفه مدیران است. در این بررسی روش کره کاملاً قابل استناد است. ما باید اصلاح ساختار کنیم و هر جا لازم است از دولتی‌ها کمک بگیریم.

عباس شاکری استاد دانشگاه علامه طباطبایی سخنران بعدی این میزگرد بود که اظهار کرد: کاهش سود را باید از زاویه اقتصاد کلان و اقتصاد خرد نگاه کرد. از دید اقتصاد کلان اقتصاد یک ماتریس پیچیده است که اجزاء آن با هم تعامل دارند و باید کل را دید و چه بسا سایر متغیرهای اقتصادی معلول کارکرد نظام بانکی باشند. وی

مصباحی مقدم: ما سود را با پولی

که در بانک می‌گذارند بررسی

می‌کنیم نه با سودی که در بازار

واقعی کالا و خدمات از این منبع

ایجاد شده و این به معنای سود

پول است. امیدواریم با روند

کاهش سود بانکی سود پول از بین

برود؛ چراکه سود پول در بانکداری

اسلامی بدون معنا است و باید سود

تولید و تجارت داشته باشیم

افزود: ما نباید به راحتی تناسب نرخ سود و تورم را بپذیریم؛ بلکه باید نگاه کنیم که آیا به نظام اقتصادی جامعه کمک می‌کند. همچنین تنزیلی که در بانک‌ها انجام می‌شود نسبتی با بانکداری بدون ربا ندارد، بنابراین باید زمینه‌های کاهش سود بانکی را فراهم کرد؛ چراکه با نرخ سود بالا رونق صنعتی شکل نمی‌گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین حسین‌زاده بحرینی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در ادامه اظهار کرد: بنده می‌خواهم تأکید کنم وقتی نرخ سود در یک اقتصاد افزایش پیدا می‌کند صحبت از نرخ سود بدون ریسک است و افزایش این سود فقط بخشی از هزینه‌های بنگاه را افزایش نمی‌دهد؛ بلکه اثر اصلی آن در اقتصاد کلان است. وی افزود: در سطح کلان؛

نیست که سود بانکی باید کاهش پیدا کند و این موضوع قابل قبول همه است. اما اینکه چرا از لغت چسبندگی استفاده می‌شود چون سود اسمی، تابعی از نرخ سود واقعی است که معمولاً در کشور ما سه تا پنج درصد است، این سود واقعی و ثابت است و در کشورهای پس‌اندازگرا همانند شرق آسیا این نرخ کمتر است. وی افزود: عامل دیگر در تعیین نرخ سود، نرخ تورم است و شاخص تورم، تورم مورد انتظار است و الزاماً رقم خاصی مدنظر نیست. فرض اول از انتظار ما با نرخ واقعی که بانک مرکزی در تیرماه اعلام کرده و ۱۰٫۳ درصد بود، سود واقعی حدود ۱۴ درصد است؛ بنابراین سودی که اخیراً بانک مرکزی اعلام کرده؛ سود واقعی است. عقیلی کرمانی به اهمیت توجه به مسئله ریسک در نرخ سود اشاره کرد و گفت: وقتی پول را در بانکی می‌گذاریم انتظار داریم ریسکی بر آن وارد نباشد و انتظار سود معین را داریم. بنابراین دکتر مصباحی مقدم باید به این نکته توجه کند که نوع سرمایه گذاری می‌تواند به صورت ثابت باشد. مدیرعامل بانک خاورمیانه یادآور شد: ما چهار سال خدمت حجت الاسلام والمسلمین سیدعباس موسویان بودیم و جلساتی گذاشته و مسائل را بررسی کردیم. بنده به بحرین رفتم و در آنجا نمایندگان کشورهای اسلامی و نماینده بانک جهانی، روش ما را صد در صد تأیید کردند. وی یادآور شد: عقد بیع کاملاً قابل قبول و شرعی است و موضوع تورم که به میان می‌آید، بنابراین باید نرخ سود ثابت باشد.

وی گفت: یکی از مشکلاتی که در نظام بانکی ما وجود دارد؛ شراکت‌های غلطی بوده که بانک‌ها انجام داده‌اند؛ بنابراین بانک باید فقط عقود مبادله‌ای و شرکت‌های سرمایه‌گذاری هم عقود مشارکتی انجام دهند. وی درباره لزوم کاهش نرخ سود که مورد پذیرش همه است، گفت: سود اسمی؛ تابعی از نرخ سود واقعی است که معمولاً در ایران سه تا پنج درصد می‌باشد و به فرهنگ کشورها بستگی دارد. همچنین اگر نرخ تورم مورد انتظار را با نرخ واقعی که بانک مرکزی اعلام کرده است مقایسه کنیم، حدود ۱۴ درصد می‌شود. دکتر عقیلی در ادامه افزود: ریسک زمانی مطرح می‌شود که پولی را پیش کسی بگذارید، به آن آسیبی نرسد و اصلش هم اضافه بر سود به شما بازگردد. اگر شما در یک شرکت سرمایه‌گذاری برای سود بردن و چاهی را بگذارید، به شما سود می‌دهد؛ در غیر این صورت ممکن است مقداری از سهم شما هم برود. مدیرعامل بانک خاورمیانه با بیان اینکه مسئولیت باید به مدیران فعلی واگذار شود تا ساختار را اصلاح کنند؛ به مشکلات موجود در سیستم بانکی اشاره کرد و گفت: سیستم بانکی ما درگیر مسائل و مشکلاتی است. اما این مشکلات تنها مختص سیستم بانکی

بانکداری بدون ربا و کارآیی عقود اسلامی

دکتر مرتضی اکبری

مدیرعامل بانک قرض الحسنه مهر ایران و عضو هیات علمی دانشگاه

عقود مختلف در اختیار تجار، تولیدکنندگان و ... قرار دهد و منافع حاصل را بعد از کسر مبلغی به عنوان حق الوکاله به سپرده گذاران بدهد که در حال حاضر چنین نیست. آنچه در واقعیت اتفاق می افتد تعیین نرخ سود علی الحساب برای سپرده های بانکی و نرخ سود ثابت برای تسهیلات اعطایی است. با این توضیح که در شکل رابطه و قرارداد منعقد همه چیز درست و بر اساس یک عقد اسلامی است که نرخ تسهیلات هم بر اساس آن عقد مربوطه تعیین می شود، ولی در عمل آن نرخ ثابت بوده و تسهیلات گیرنده مکلف است آن را در هر شرایطی پرداخت کند که چون سود قرض دهنده از قبل تعیین و تضمین شده، این رابطه دیگر جزو عقود اسلامی محسوب نمی شود؛ بلکه بر پایه موازین شرعی سود باید در پایان دوره بر اساس میزان بازدهی که آن پروژه سرمایه گذاری دارد، تعیین شود. مشکل بدبینی به رویه بانک ها مربوط به شکل نیست؛ بلکه به خاطر محتواسات: ابهام اول در خصوص رویه اجرایی بانکداری اسلامی در بخش بکارگیری منابع سپرده سرمایه گذاری است. در بانکداری امروزی رایج در کشور تزریق منابع سرمایه گذاری جذب شده از طرف بانک ها به طرح ها در قالب عقود مختلف، بر مبنای وثیقه اخذ شده و نه بر اساس منافع پروژه است. به عبارت دیگر وقتی

منابع در بخش واقعی اقتصاد خواهد بود. در بانکداری اسلامی برخلاف بانکداری سنتی که یک رابطه مستقیم بین بانک و مشتری و گیرنده تسهیلات وجود دارد، بانک به عنوان واسطه میان صاحبان سپرده و گیرندگان تسهیلات طبق قرارداد، درآمدی غیرثابت دریافت می کند. در واقع رابطه بین بانک و مشتری، رابطه بدهکار و بستانکار نیست؛ بلکه مشارکت در ریسک و پاداش است. در همه عملیات بانکی چه ربوی و چه نظام بانکداری بدون ربا، دو عمل تجهیز منابع (شامل سرمایه اندوخته و منابع پس اندازهای مردمی) و تخصیص آن از جمله اصلی ترین عملیات بانکی است که بانک را به صورت یک واحد مالی از دیگر واحدهای اقتصادی متمایز می کند. طبق قوانین بانکداری ایران بانک ها می توانند به دو طریق منابع را جذب کنند و براساس ماهیت این منابع آن را تخصیص دهند. روش اول منابع قرض الحسنه جاری و پس انداز است که بانک برآن مالکیت دارد و مطابق با ماهیت آن باید این مبالغ را صرفا به صورت قرض الحسنه قرض دهد و هیچ سودی اخذ نکند و صرفا می تواند بابت انجام این کار کارمزدی برای پوشش هزینه های این اقدام اخذ کند. روش دوم منابعی است که بانک از طرف سپرده گذار نیابت داشته و لذا حق دخل و تصرف در آن را ندارد و باید طی

این روزها بانک های کشور از همه طرف مورد حمله ربوی بودن قرار دارند که در بسیاری از موارد ناشی از ناآگاهی از وضعیت بانک هاست؛ زیرا آنچه در بانک ها اتفاق می افتد علت نیست؛ بلکه معلول بسیاری از عواملی است که عمدتا بیرونی هستند. وقتی صحبت از بانک و بانکداری می شود، لزوما باید منظور بانکداری اسلامی باشد که طبق قوانین جاری کشور در حال اجراست. لذا اگر ایرادی به بانکداری کشور وجود دارد یا به تئوری های مرتبط با بانکداری اسلامی مربوط می شود یا به شکل اجرای این نوع بانکداری که تجربه نشان داده در هر دو حیطه ابهام وجود دارد.

اساسا بانکداری اسلامی به مدیریت پولی و مالی اطلاق می شود که عملیات آن منطبق با قوانین و شریعت اسلامی است و خدمات آن براساس قوانین معاملات اسلامی اجرا می شود. اساس بانکداری اسلامی و بانکداری بدون ربا، حذف بهره و ربا (ربا به معنای دریافت بدون قید و شرط مبلغ اضافه با نرخ های ثابت از قبل تعیین شده)، تسهیم سود و زیان (ارزش افزوده ایجاد شده در بخش واقعی اقتصاد مبتنی بر بهره وری در استفاده از عوامل تولید بالاخص عامل کار و سرمایه)، مشخص بودن مسیر مصرف منابع و نظارت بر روند مصرف و نیز پذیرش ریسک به دلیل به کارگیری

بانک اساس تسهیلات را بر وثیقه گذاشته و بدون اینکه از توجیه پذیری طرح به یقین برسد، تسهیلات پرداخت می کند، بدین معناست که به منافع طرح یقین و باور ندارد. در نتیجه ماهیت عقد عملیاتی نمی شود و نظارت بر تسهیلات اعطایی جنبه شکلی پیدا می کند و بنا به جنبه تکلیفی صرفاً ظاهر طرح و مستندسازی مخارج به وسیله بانک انجام می گیرد. به عنوان مثال قانونگذار بانک ها را مکلف به دریافت صورت های مالی حسابرسی شده از متقاضیان تسهیلات می کند که اخذ آن از سوی بانک ها فقط به منظور پاسخگویی به مراجع نظارتی و بازرسی بوده و در عمل به محتوای صورت های مالی توجه نمی شود. همچنین اخذ فاکتور و پیش فاکتور از الزامات قانونی است حال آنکه بانک بدون اینکه واقعا کنترل کند این خرید انجام شده یا نه، صرفاً فاکتور را دریافت و در پرونده تسهیلاتی قرار می دهد که در بسیاری از موارد ارتباط واقعی بین محتوای عقد صورت گرفته و موضوع کار وجود نخواهد داشت و در نتیجه عقد اسلامی به صورت شکلی و ظاهری منعقد شده است. از سوی دیگر برخی از متقاضیان تسهیلات نیز با آگاهی از این شکاف بین شکل و محتوای عقود، نحوه عملیات بانک در فرایند بررسی های اعتباری را شناسایی و با فراهم کردن اطلاعات اعتباری موردنظر بانک ها اهداف خود را درخواست تسهیلات را در آن قالب ارائه می کنند اما در عمل یا به دلیل توجیه نداشتن طرح از ابتدا پروژه ناموفق بوده و شاهد قفل شدن منابع نزد شرکت ها می شویم یا اینکه وام گیرندگان از همان ابتدا تسهیلات را در جایی غیر از پروژه تعریف شده مصرف می کنند (معاملات سفته بازی که این موضوع دارای ریسک بسیار بالایی بوده و همچنین کمترین بحران باعث قفل شدن این منابع می شود). در چنین شرایطی بانک ها با دو رویکرد اقدام به ثبت حسابداری این رویداد می کنند: در حالت اول به موقوفات سیستم بانکی افزوده می شود و در حالت دوم بانک ها برای حفظ بازده صوری و مثبت صورت های مالی خود یا اجباراً و در صورت امکان اقدام به تمدید سررسید تسهیلات می کنند یا با چرخش صوری تسهیلات خواسته یا ناخواسته منابع خود را در اختیار همان متقاضیان قرار می دهند. در نهایت منابع بانک ها همچنان در گیر چرخه ناکارآمد طرح اولیه یا معاملات سفته بازی بوده و از چرخش و ضریب فزاینده منابع پولی در بخش های مولد جلوگیری می شود. گنجاندن برخی از شروط در ضمن قراردادهای بانکی نیز گواهی است بر اینکه بانک و مشتری قصد حقیقی و واقعی برای انعقاد قرارداد ندارند. به عنوان مثال با گنجاندن عقد صلح در متن قراردادهای بانکی، تسهیم و تقسیم زیان منتفی شده و ضرر و زیان به خود تسهیلات گیرندگان واگذار می شود و بانک ها عملاً فقط در سود شراکت می کنند. از طرفی به علت اینکه بانک باید طبق قرارداد سپرده

گذاری به سپرده گذار، سود ثابت و تضمین شده ای پرداخت کند، چاره ای ندارد جز اینکه به گیرنده تسهیلات فشار بیاورد و از آنها به صورت تضمینی سود اخذ کند که این موضوع با ماهیت عقد اسلامی به معنای شراکت بانک و مشتری در سود و زیان فعالیت های تجاری و سرمایه گذاری منافات دارد. همچنین در صورت عدم بازپرداخت تسهیلات از سوی تسهیلات گیرندگان بانک مکلف است طبق قوانین ابلاغی سود علی الحساب را از منابع دیگر به سپرده گذاران پرداخت کند که این مهم نشان می دهد هیچ ارتباطی بین منافع سرمایه گذاری و منابع سپرده گذاران وجود ندارد. در نتیجه برخی از عقود منعقد در بانک ها مشکوک به ربوی بودن است و چون بانک ها عملاً در این خصوص نیابت داشته و فرایند این نیابت ابهام ربوی بودن دارد، قاعدتاً سپرده گذاران مدت دار بانک ها نیز مشمول ابهام ربوی بودن وجوه خود خواهند بود.

اما ایراد از کجا ناشی می شود. اساساً تمام قوانین بعد از انقلاب راجع به بانک ها در جهت تلاش برای رفع مسأله اشتغال بدون در نظر گرفتن مشکلات ساختاری بانک ها بوده بنابراین یک طرفه بانک ها را تحت فشارهای مختلف قرار می دهد. بانک ها نیز برای رعایت این قوانین و فشار مسوولان و نمایندگان و اتساق های بازرگانی قید بازده طرح ها را زده و با اخذ وثیقه برای پوشش توجیه ناپذیری و ناکارایی طرح های ارائه شده، به طرح های مختلف تسهیلات اعطا کرده و از خود سلب مسوولیت می کنند. از طرف دیگر تسهیلات گیرنده نیز با توجیه پذیری طرح را درست بر آورد نکرده یا اساساً منافع خود را خارج از طرح پیش بینی کرده است، لذا منابع بانکی را مصرف و در نهایت بعد از شکست پروژه اصلی به استناد یکسری دیگر از قوانین تکلیفی یک طرفه همچون اصلاحیه ماده سی و چهار قانون ثبت یا قانون ورشکستگی و غیره، تمام زیان ها و ناکارآمدی طرح را به عهده بانک گذاشته یا با انواع لایه های مختلف برای برون رفت از مشکلات خود بانک را برای پرداخت تسهیلات جدید تحت فشار قرار می دهد. ابهام دوم که در خصوص تئوری مرتبط با بانکداری اسلامی و قوانین مربوطه است که البته بیشتر شامل بخش اول جذب منابع یعنی منابع قرض الحسنه می شود. در عقد قرض الحسنه در واقع فعل قرض اتفاق می افتد و بانک سودی دریافت یا پرداخت نکرده و صرفاً کارمزدی از سوی بانک به خاطر انجام عملیات جذب و تخصیص دریافت می شود.

در این موضوع ابهام اساسی در خصوص موضوع تورم است. تورم باعث می شود منابع سپرده شده در بانک ها به مرور زمان مشمول کاهش ارزش شده و در نتیجه سپرده گذار که انتظار دریافت منافع از قرض خود نداشته به مرور زمان مشمول ضرر نیز می شود. به عبارت دیگر می توان گفت قرض دهنده هم قرض الحسنه داده و هم بخشی از منابع خود را هبه

کرده در حالی که ممکن است هبه کردن منظور نظر اولیه او نبوده باشد. در بانکداری اسلامی این موضوع یعنی جبران ضرر قرض دهنده از ابهامات اساسی است. به عبارت دیگر در شرایطی که نرخ تورم قابل توجه باشد و مبلغ قرض داده شده دچار کاهش چشمگیر ارزش شود، می توان بنابر قاعده لاضرر و لاضرار، ضرر وارد شده به قرض دهنده را جبران کرد. لذا صرفنظر از اینکه از نظر فقهی در این خصوص بین علما اختلاف وجود دارد و برخی از علما پول را دارای ارزش ذاتی دانسته و جبران کاهش ارزش را فاقد موضوعیت می دانند و برخی دیگر پول را فی نفسه فاقد ارزش ذاتی دانسته؛ بلکه برای آن ارزش اعتباری منظور می کنند، از نظر اقتصادی و عامه مردم پول به خودی خود فاقد اعتبار بوده و ارزش اسمی و ارزش واقعی پول با هم برابر نیست و حفظ قدرت خرید از ضروریات هر معامله تلقی می شود. بنابراین مطالبه کاهش ارزش نمی تواند مفهوم ربا داشته باشد. مرتفع نکردن این موضوع باعث شده کسانی که صرفاً نیت قرض دادن و نه هبه کردن دارند برای اینکه شاهد کاهش ارزش سرمایه خود نباشند منابع خود را به جای سپرده قرض الحسنه به صورت مدت دار سپرده می کنند و بانک ها هم این منابع سپرده گذاری را صرف تسهیلات سرمایه گذاری می کنند. همین موضوع سبب کاهش شدید منابع قرض الحسنه بانک ها طی سال های اخیر شده است.

جمع بندی

در عین حال که برخی از انتقادات درباره عملکرد بانک ها می تواند حق باشد، ولی نمی توان استنباط کرد که عامل این ایرادات خود بانک ها باشند. تا زمانی که ابهام ناشی از مسأله تورم و کاهش ارزش پول در بانکداری کشور مرتفع نشده و تفاوت دیدگاه بین علما وجود داشته و در عین حال مردم هم در بسیاری موارد حاضر به پذیرش ضرر ناشی از کاهش ارزش نیستند، نمی توان بانک ها را به خاطر پرداخت حداقل سود به سپرده گذاران که در واقع همان جبران کاهش ارزش است در مظان اتهام ربوی بودن قرار داد. از طرف دیگر وقتی بانک مطابق با یکسری قوانین یک طرفه و الزام آور مجبور به اعطای تسهیلات نه بر اساس منافع؛ بلکه بر اساس وثیقه می شود، سیستم بانکی رفته رفته به وثیقه محوری روی آورده و منابع بانک در پروژه هایی مصرف می شود که فقط روی کاغذ بازده داشته و در عمل زیان آور هستند و موجب قفل شدن منابع می شوند. در نتیجه بانک نه تنها اصل سپرده سرمایه گذاری شده خود را نمی تواند وصول کند؛ بلکه طبق همان قوانین یک سویه ملزم به پرداخت سود سپرده گذاران خود نیز است. اصلاح آن است که به جای انتقاد غیرمنصفانه با لحاظ شرایط اقتصادی و اقتضای زمان تلاش جمعی برای اصلاح و تطبیق فرایند بانکداری کشور را مطابق با موازین اسلامی و منطق اقتصادی کنیم.

خوش طینت رییس موسسه عالی آموزش بانکداری ایران:

سیاستگذاری اعتباری نقش موثری در توزیع منابع مالی دارد

اعتبارات؛ بخش عمده دارایی‌های بانک‌ها را تشکیل می‌دهد و سیاستگذاری اعتباری مطلوب، نقش مؤثری در توزیع منابع مالی به بخش‌های مولد اقتصادی، تقویت تولید و اشتغال دارد. محسن خوش طینت دبیر بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی ضمن بیان مطلب فوق در این همایش و با اشاره به اهمیت نظام اعتبارات در حمایت از تولید و اشتغال گفت: این همایش با قدمتی ۲۸ ساله همه ساله در هفته بانکداری مقارن با تصویب قانون عملیات بانکداری بدون ربا که در شهریور ۱۳۶۲ صورت گرفت؛ برگزار می‌شود؛ از این رو فرصت مغتنمی برای ارائه دیدگاه‌ها و نقطه نظرات خبرگان و اهل فن در حوزه مسائل جاری بانکی برای تصمیم‌گیرندگان و سیاستگذاران اقتصادی و بانکی است.

منابع جدید سپرده‌ای افزایش سرمایه آنها نیز اجتناب‌ناپذیر است. در غیر این صورت ظرفیت اعتباردهی بانک‌ها کاهش یافته و رشد تولید و اشتغال را مختل می‌سازد. بر همین اساس در محورهای چهارم و پنجم فرصت‌ها و چالش‌های افزایش سرمایه بانک‌ها و جذب سرمایه‌گذاری خارجی در راستای حمایت از تولید و اشتغال مورد توجه قرار گرفته است. رییس موسسه عالی آموزش بانکداری ایران توسعه ابزارهای مالی جدید نظیر مشتقات مالی، اوراق بهادارسازی و ... در بازار سرمایه را فرصتی مناسب برای مدیریت ریسک بانک‌ها خواند و گفت: این ابزارهای جدید کارکرد اعتباردهی بانک‌ها را تسهیل کرده است. از این رو بازار سرمایه همواره باید به عنوان مکمل نظام بانکی کشور و نه جایگزین آن محسوب شود. بنابراین نقش بازار سرمایه در بهبود عملکرد نظام اعتباری بانک‌ها محور آخر بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی تعیین شد.

خوش طینت از دریافت تعداد ۱۹۴ مقاله توسط دبیرخانه این همایش خبر داد و گفت: پس از ارزیابی مقدماتی کارگروه علمی از بین ۱۹۴ مقاله رسیده به این همایش تعداد ۸۹ مقاله واجد شرایط تشخیص داده شد که در نهایت از بین آنها تعداد ۱۵ مقاله توسط داوران به منظور ارائه در همایش و تعداد ۵۴ مقاله جهت درج در مجموعه مقالات همایش برگزیده شد.

درک شود. بی تردید معرفی مقررات احتیاطی کمیته نظارت بانکی بال و تغییر در شیوه‌های نظارتی نهاد ناظر پولی نقش بسزایی در این تغییرات داشته است. یکی از اصلی‌ترین اهداف این نوع مقررات احتیاطی، توزیع عادلانه اعتبارات در بخش‌های مولد اقتصادی و ارتقاء ثبات و سلامت بانک‌هاست. از این رو محور دوم همایش بانکداری بر نقش نظارت مؤثر بانک مرکزی در اعمال این مقررات احتیاطی و حمایت از تولید و اشتغال متمرکز شده است.

دبیر بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی اخذ وثایق از مشتریان را یکی از مهمترین ابزارهای مدیریت ریسک اعتباری دانست و تصریح کرد: طولانی شدن فرآیند رسیدگی به پرونده‌های حقوقی بانک‌ها، کارکرد این ابزار برای مدیریت ریسک اعتباری و توزیع عادلانه اعتبارات در بخش‌های مختلف اقتصادی را مختل می‌کند. از این رو همایش بانکداری اسلامی محور سوم خود را با توجه به این مهم بر موضوع «فرصت‌ها و چالش‌های حقوقی نظام اعتباری بانک‌های کشور» متمرکز کرده است. خوش طینت با بیان اینکه هر چه منابع مالی سهامداران در مقایسه با سپرده‌گذاران کمتر باشد، سهامداران اشتباهی ریسک بیشتری خواهند داشت، عنوان کرد: برای جلوگیری از افزایش ریسک‌پذیری بانک‌ها همزمان با جذب

رییس موسسه عالی آموزش بانکداری ایران با اشاره به موضوع اصلی بیست و هشتمین همایش بانکداری اسلامی با عنوان «نقش نظام اعتباری بانک‌ها در حمایت از تولید و اشتغال در چارچوب بانکداری اسلامی» تصریح کرد: اعتبارات؛ بخش عمده دارایی‌های بانک‌ها را تشکیل می‌دهد و سیاستگذاری اعتباری مطلوب، نقش مؤثری در توزیع منابع مالی به بخش‌های مولد اقتصادی، تقویت تولید و اشتغال دارد.

خوش طینت با برشمردن مهمترین مؤلفه‌های نظام اعتباری بانک‌ها خاطرنشان کرد: از جمله این مؤلفه‌ها می‌توان به شیوه‌های اعتبارسنجی، مدیریت وثایق و تضامین، حدود اختیار ارکان اعتباری، روش‌های نظارت بر مصرف و شیوه‌های تعیین نرخ سود تسهیلات اشاره کرد که این موارد به طور بالقوه در معرض کاستی‌هایی قرار دارند. از این رو و با توجه به اهمیت این مسأله عنوان محور نخست همایش «ضرورت بازبینی و اصلاح نظام اعتباری بانک‌های کشور در راستای حمایت از تولید و اشتغال» انتخاب شد.

این مقام مسئول با استناد به مطالعات بین‌المللی؛ بیش از ۷۵ درصد ریسک بانک‌ها را ناشی از ریسک اعتباری دانست و عنوان کرد: به کارگیری مدل‌های ریاضی اندازه‌گیری ریسک اعتباری از دهه ۹۰ میلادی به بعد به صورت انفجاری رشد کرد که باید دلیل آن به درستی

پانڈا پیسہ

توسط بانک شهر صورت گرفت؛

رونمایی از "ITM"

تمولی دیگر

در صنعت بانکداری

دستگاه "ITM" به عنوان جدیدترین دستاورد صنعت بانکداری کشور و تحولی نو در این حوزه طی مراسمی با حضور مدیرعامل بانک شهر رونمایی شد.

دکتر حسین محمد پورزند مدیرعامل بانک شهر در این مراسم با اشاره به تأکیدات مقام معظم رهبری در توجه به اقتصاد مقاومتی و استفاده از ظرفیت جوانان نخبه کشور گفت: ارائه آخرین دستاورد صنعت بانکداری با نام ITM نمونه‌ای از نوآوری در خدمات از سوی بانک شهر است که با کمک جوانان این مرز و بوم و با هدف عدم اتکا به بازارهای خارجی به مشتریان بانکی خدمات رسانی خواهد کرد. وی با بیان اینکه این دستاورد قطعاً موجب تسهیل در ارائه خدمات بانکی به شهروندان خواهد شد، افزود: این دستگاه که توسط مهندسان خیره داخلی طراحی و به سرانجام رسیده، دارای ویژگی‌های منحصر به فردی است. مدیرعامل بانک شهر با اشاره به اهمیت ایجاد تحول در حوزه بانکداری الکترونیک اظهار کرد: این بانک در مرحله اول این کار را انجام داده و بانکداری الکترونیک را با روش‌های مختلفی عملیاتی کرده که موجب رضایت شهروندان نیز بوده است. پورزند با اشاره به اینکه اشتغالزایی برای جوانان از ثمرات چنین اقداماتی است، تصریح کرد: قطعاً سرمایه‌گذاری در این حوزه برای آیندگان صورت می‌گیرد و بانک شهر شعار "نوآوری در خدمت" را در این راستا محقق کرده است. وی با اشاره به رونمایی از آخرین دستاورد صنعت بانکداری با نام "ITM" توسط بانک شهر گفت: این دستگاه امکانات یک شعبه بانکی، مراکز تماس، موبایل بانک و اینترنت بانک را در هم می‌آمیزد تا یک عرصه جدید را به سوی مشتریان باز کند. مدیرعامل بانک شهر با بیان اینکه این دستگاه‌ها به مشتریان کمک خواهد کرد تا درخواست‌های بانکی خود را به صورت غیر حضوری انجام دهند، خاطر نشان کرد: افتتاح حساب و صدور کارت نقدی، انتقال وجه بین سپرده‌ها و انتقال وجه بانکی، اعلام مفقودی و مسدودی کارت، صدور اینترنتی کارت هدیه، پرداخت اقساط تسهیلات بانک شهر، مسدود کردن اینترنت بانک و همراه بانک، انتقال وجه ساتنا، انتقال وجه پایا، صدور گواهی تمکن مالی، صورتحساب فارسی و لاتین، صدور ضمانتنامه بانکی و همچنین خدمات مبتنی بر دولت الکترونیک از جمله خدماتی است که این دستگاه ارائه می‌دهد.

مدیرعامل بانک توسعه صادرات :

تداوم روند کاهش نرخ سود

بازار بین بانکی پیامدهای

مثبتی خواهد داشت

کاهش نرخ سود بازار بین بانکی به حدود ۱۸ درصد اثرات مثبتی در نظام بانکی خواهد داشت و امید می‌رود این روند کاهشی ادامه یابد.

دکتر صالح آبادی مدیرعامل بانک توسعه صادرات ضمن بیان مطلب فوق گفت: این کاهش در مورد برخی بانکها که وضعیت اعتباری مناسبی هم دارند تا ۱۶ درصد اتفاق افتاده است که این امر تحولی مطلوب ارزیابی می‌شود. به گفته دکتر صالح آبادی میانگین نرخ سود بازار بین بانکی که به رقم ۱۸ درصد رسیده، با توجه به تداوم روند کاهشی آن اثرات مثبتی چون کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی را نیز به همراه داشته است. وی گفت: همزمان با این تحول بانک مرکزی نرخ سود ۱۵ درصد را برای سپرده‌های یکساله اعلام کرد که از ۱۱ شهریور در شبکه بانکی اجرایی شده است. مدیرعامل بانک توسعه صادرات با اعلام این مطلب که بدنبال کاهش نرخ سود بازار بین بانکی، کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی نیز در بهترین زمان خود رخ داد، افزود: اقدام مهم دیگری که از سوی بانک مرکزی صورت گرفت، تصمیم‌گیری درخصوص افزایش نرخ اسناد خزانه اسلامی بانکی "سخاب" بود که نرخ آن در بازار غیر متشکل و خارج از بازار بورس به بالای ۳۰ درصد افزایش یافته بود. وی ادامه داد: با تدبیر بانک مرکزی انجام معاملات خارج از بورس در مورد این اوراق ممنوع اعلام شد و بانک ملی ایران نیز موظف شد از ثبت معاملات ثانویه آن خودداری کند. مدیرعامل بانک توسعه صادرات یادآور شد: در کنار این تدبیر مقرر شد سازمان بورس پذیرش این اوراق را در فرابورس عملیاتی کند که انتظار می‌رود در آینده نزدیک اوراق یاد شده وارد فرابورس شوند. وی اضافه کرد: با این اقدام یعنی وارد شدن اوراق یاد شده در بازار غیرمتشکل فرابورس و از آنجایی که این اوراق هیچ تفاوتی با اسناد خزانه اسلامی که در حال حاضر در فرابورس معامله می‌شوند، ندارد پیش بینی می‌شود این اوراق هم با قیمت مشابه اسناد خزانه موجود در فرابورس معامله شوند. دکتر صالح آبادی افزود: این اقدام تدبیر مناسبی در این جهت بود که نرخ غیرمتعارف این اوراق به نرخ متعارف و جاری بازار تبدیل شود؛ لذا پیش بینی می‌کنیم با توجه به هدایت‌های صورت گرفته بانک مرکزی اضافه برداشت‌های برخی بانکها از بانک مرکزی تحت شروطی خاص امکان تبدیل به خط اعتباری را داشته باشند و همچنین بانک مرکزی بتواند بانکهای

را که نیازمند نقدینگی هستند، با رعایت ملاحظات نقدینگی و از طریق بازار بین بانکی مورد حمایت قرار دهد. وی پیش بینی کرد: با اتخاذ این تدابیر علاوه بر اینکه نرخ اسناد خزانه اسلامی بانکی (سخاب) در بازار بورس متعادل و منطقی می‌شود، نرخ سود سپرده‌های یکساله نیز که توسط بانک مرکزی معادل ۱۵ درصد اعلام شد، با موفقیت عملیاتی و اجرایی شود.

مدیرعامل بانک سپه اعلام کرد:

تأثیرگذاری بانک سپه در رونق اقتصادی کشور

بانک سپه به واسطه موفقیت در جذب منابع و تزریق آن به بخش های مختلف اقتصادی، نقش تأثیرگذاری در رونق اقتصادی کشور داشته است.

برای ایجاد شغل پایدار و گره گشایی از مشکلات خانواده های تحت پوشش کمیته امام خمینی (ره) اختصاص داده است. چقازردی گفت: پس از اجرایی شدن برجام از اوایل بهمن ماه سال ۹۴ ارتباط سوئیفتی با ۱۰۷ بانک برقرار و ۵۵ حساب مربوط به بانک سپه نزد ۲۸ بانک خارجی افتتاح یا فعال شده است. وی با اشاره به تجهیز شعب خارجی بانک سپه بعد از رفع تحریم های بین المللی خاطرنشان کرد: این بانک برای کمک به تسریع و تسهیل صادرات غیرنفتی و واردات مواد اولیه و ماشین آلات برای رونق تولید داخلی گسترش ارتباط با بانک های خارجی را به طور جدی دنبال می کند.

برنامه بانک سپه برای افتتاح شعب چین، کره جنوبی و عراق

رئیس هیأت مدیره بانک سپه ادامه داد: براساس پیش بینی های صورت گرفته در خصوص احتمال افزایش حجم مبادلات تجاری اقدامات اولیه برای گشایش شعبه بانک سپه در کشورهای کره جنوبی، چین و عراق انجام شده و با مساعدت نهادهای مرتبط داخلی و محلی به زودی شاهد فعالیت شعب نخستین بانک ایرانی در این کشورها خواهیم بود. مدیرعامل بانک سپه در خصوص انطباق شعب خارج از کشور این بانک با قوانین و مقررات بین المللی و محلی اظهار داشت: بانک سپه در شعب خارجی خود برای مطابقت فعالیت های خود با مقررات محلی کشور میزبان و پایش کلیه فعالیت ها و عملکرد این شعب با آخرین قوانین و مقررات و استانداردهای بین المللی نظیر مبارزه با پولشویی، واحدی به نام تطبیق راه اندازی کرده است. وی یادآور شد: ۵۷۵ فقره سند در حوزه فعالیت ارزی به ارزش ۵۵۶ میلیون یورو طی پنج ماهه نخست سالجاری در شعب خارج از کشور بانک سپه ثبت شده است. رئیس هیأت مدیره بانک سپه از رشد ۱۲۴ درصدی فعالیت های ارزی بانک سپه طی چهار ماهه نخست سالجاری نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن خبر داد و افزود: رقم فعالیت های ارزی این بانک در چهار ماهه اول سالجاری به ۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار رسید. وی گفت: در همین مدت ۶۱ میلیون دلار ضمانت نامه ارزی توسط بانک سپه صادر شد.

افزایش ۳۲ درصدی پایانه های فروشگاهی بانک سپه

رئیس هیأت مدیره بانک سپه به توسعه خدمات الکترونیکی این بانک طی دو سال اخیر اشاره کرد و افزود: طی سالهای اخیر این بانک توسعه خدمات الکترونیکی را به صورت جدی دنبال کرده و به واسطه اعتماد عمومی و تلاش کارکنان تعداد پایانه های فروشگاهی تا پایان مرداد ماه سالجاری با ۳۲ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن به ۳۳۱ هزار دستگاه رسیده است. وی در خصوص دستگاه های خودپرداز این بانک گفت: بانک سپه در حال حاضر با ۳ هزار و ۷۶۹ دستگاه خودپرداز در سراسر کشور به خدمات رسانی مشغول است. وی گفت: تعداد دستگاه های خودپرداز بانک سپه طی چهار ماهه نخست سالجاری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۲۴ درصد رشد داشت.

محمدکاظم چقازردی مدیرعامل بانک سپه ضمن بیان مطلب فوق و با اشاره به رشد همزمان منابع سپرده ای و اعطای تسهیلات و همچنین بهبود اکثر شاخص های این بانک طی سال گذشته و پنج ماهه نخست سالجاری افزود: از مجموع منابع جذب شده بانک سپه تا پایان مرداد ماه سالجاری حدود ۶۰ درصد آن در قالب تسهیلات به بخش های مولد اختصاص یافته است. وی ادامه داد: سوق دادن میزان تسهیلات اعطایی بانک سپه به بخش های مولد در ۵ ماهه نخست سالجاری نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن حدود ۲۰ درصد رشد داشته است. چقازردی از رشد ۳۴ درصدی منابع بانک سپه طی چهار ماهه نخست سالجاری نسبت به مدت مشابه سال ۹۵ خبر داد و گفت: مانده منابع بانک سپه در پایان مرداد ماه سالجاری به ۷۴۶ هزار میلیارد ریال رسیده است. وی ضمن تأکید بر همراهی بانک سپه با اهداف اقتصاد مقاومتی و سیاست های اقتصادی دولت تدبیر و امید تصریح کرد: مانده تسهیلات اعطای بخش های مختلف اقتصادی در پایان مرداد ماه سالجاری با ۱۷ درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۴۳۳ هزار میلیارد ریال رسیده است. وی افزود: از مجموع تسهیلات پرداختی توسط بانک سپه ۱۲۱ هزار و ۶۵۰ میلیارد ریال به بخش صنعت و معدن، ۲۷ هزار و ۴۴۵ میلیارد ریال به بخش کشاورزی و ۱۲۶ هزار و ۱۶۰ میلیارد ریال به بخش خدمات اختصاص یافت. رئیس هیأت مدیره بانک سپه خاطرنشان کرد: پرداخت تسهیلات به بخش های صنعت و معدن، کشاورزی و خدمات طی چهار ماهه نخست سالجاری در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن به ترتیب ۱۱۵،۳۴ درصد رشد نشان می دهد. وی در خصوص پرداخت تسهیلات به بخش بازرگانی گفت: مانده تسهیلات پرداختی بانک سپه به این بخش در پایان مرداد ماه سالجاری به ۴۵ هزار و ۷۸۰ میلیارد ریال رسید که نسبت به مدت مشابه سال ۹۵، حدود ۱۶ درصد رشد داشته است. رئیس هیأت مدیره بانک سپه با بیان اینکه تعداد وام ازدواج پرداختی این بانک در طرح ضربتی از مرز ۳۱ هزار فقره گذشت اظهار داشت: با توجه به میزان پرداختی وام نسبت به سهمیه تعیین شده، در اجرای طرح ضربتی وام ازدواج بین پنج بانک تجاری بسیار موفق عمل کرده است. وی افزود: شعب استانهای خراسان رضوی، تهران، فارس، خوزستان، مازندران، آذربایجان شرقی، اصفهان، لرستان، گیلان و کرمانشاه با پرداخت بیشترین تعداد وام ازدواج به ترتیب رتبه های اول تا دهم را در طرح ضربتی به خود اختصاص دادند. رئیس هیأت مدیره بانک سپه گفت: با پرداخت ۲ هزار و ۱۳۲ میلیارد تومان تسهیلات به خانواده های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) طی سال های ۹۲ تا ۹۵ بانک سپه به خودکفایی بیش از ۱۸ هزار خانوار محروم کشور کمک کرد. وی با بیان اینکه بانک سپه در درصد تسهیلات پرداختی نسبت به سهم تکلیفی به محرومین دومین بانک کشور است اظهار داشت: این بانک ۱۰۰۰ میلیارد ریال از منابع داخلی خود در سالجاری را

بحران منابع آب، مسائل اجتماعی و زیست محیطی، صندوق‌های بازنشتی
بودجه دولت، نظام بانکی و بیکاری

بررسی ۶ چالش اقتصاد ایران

بحران منابع آب کشور، مسائل اجتماعی و زیست محیطی، صندوق بازنشتی، بودجه دولت، نظام بانکی و بیکاری؛ ۶ عامل چالش اقتصاد ایران است.

دستیار اقتصادی رئیس‌جمهور در جمع دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف با بیان اینکه درباره آینده اقتصاد کشور سناریوهای مختلفی پیش روی ما قرار دارند که مقاصد متفاوتی را رقم می‌زنند، گفت: آنچه مقصد ما در برنامه‌ریزی برای اقتصاد ایران را متفاوت از هم می‌کند، نحوه عبور از ۶ ابرچالشی است که اقتصاد کنونی را به ورطه بیماری کشانده است. نظام بانکی، صندوق‌های بازنشتی، بودجه، تولید و اشتغال، آب و محیط زیست ۶ چالش پیش روی اقتصاد ایران هستند. مسعود نیلی با طرح یک پرسش که آیا حقیقتاً ۶ مورد یاد شده ابرچالش‌های واقعی اقتصاد ایران است یا بیانی اغراق‌گونه از شرایط فعلی است، توضیح داد: برای پاسخ به این سوال باید به پرسش پیشینی‌تر پاسخ داد. اینکه

رویاری با این بحران‌ها چقدر ساده و تا چه حد دشوار است. آیا ما با ۶ مساله فنی مواجه هستیم که راهکاری فنی را می‌طلبد یا در گستره تحلیل مالی است که راه حل آن را باید در زمینه منابع و مصارف جست‌وجو کرد یا اینکه اساساً ۶ ابرچالش با موضوعات سیاسی و اجتماعی هستند. نیلی ادامه داد: بزرگترین بیماری اقتصاد ایران یعنی کسری بودجه در دهه ۴۰ شکل گرفت. در این دهه به طور همزمان ۳ پدیده شهرنشینی، دولت و صنعت در اقتصاد ایران به وجود آمد که پدیدار شدن آنها در اقتصاد کشورهای دیگر روند متوالی را طی کرد اما در کشور ما با مداخله دولت تسریع و تقویت شد. تمرین اجتماعی وسیعی در این دهه شکل گرفت که بیانگر یک اصل بود: «دولت یعنی توسعه». ذهنیتی میان دولتمردان گسترش پیدا کرد که فارغ از چندلایگی مسیر توسعه پروژه‌های ۵ تا ۱۰ ساله برای آن بچینند. تعریف عدالت در معنای بازتوزیع بلکه به معنای فراتر شدن توزیع آن هم از نوع بازتوزیع دولتی در اقتصاد سیاسی کشورمان درونی شد. این روند ادامه یافت تا سال‌های بعد از ۵۷ که منابع نفتی

ما از ۶ میلیون بشکه در روز به ۳ میلیون بشکه رسید و تعداد استخدام‌های دولتی به شکل چشمگیری افزایش پیدا کرد. ضمن اینکه در دهه ۶۰ حدود ۵ میلیون نوزاد به مجموع نوزادان کشور افزوده شد. در مجموع درآمدهای نفتی سال ۶۷ نسبت به سال ۵۷ یک ششم و منجر به شکل‌گیری کسری بودجه شد. به گفته نیلی مهمترین مشکل ما در اقتصاد ایران کسری بودجه بود. این کسری حتی در دهه ۵۰ با افزایش درآمدهای نفتی همچنان وجود داشت. دستیار اقتصادی رئیس‌جمهور گفت: این ذهنیت که دولت همه کاره است؛ بین مسوولان قبل و بعد از انقلاب وجود داشته است. بعد از انقلاب مفهوم عدالت به معنای توزیع گسترده‌تر منابع تبیین شد. وظایف دولت و بدنه آن افزایش یافت و جمعیت نیز بالا رفت و جنگ نیز شکل گرفت.

این اقتصاددان افزود: افزایش کسری بودجه در دهه ۶۰ در سال‌های بعد تبعات خود را بر جا گذاشت چون هزینه‌ها افزایش یافت. دولت برای جبران کسری بودجه به سمت منابع دیگر مثل بانک مرکزی و صندوق

عبدتبریزی: اکنون که سیاست اجتناب‌ناپذیر کاهش نرخ سود بانکی را اعمال کردیم؛ باید به اجرای آن با کمترین هزینه و ضربه به دیگر شاخص‌های کلان تلاش کنیم

از بازار این شکاف را ایجاد کرده‌اند. دکتر عبده تبریزی در ادامه افزود: توضیح دیگری که می‌توان در این مورد ارائه کرد، ناچاری بانک‌ها برای حفظ بقاست. در نهایت نظریه دیگر فرضیه نمایندگی را مطرح می‌کند. بر این اساس بانک‌ها در رقابت کامل نیستند و بین سپرده‌گذاران، مدیران و تسهیلات‌گیران منافع متفاوت است. توضیح این مساله به این بستگی دارد که کدام نظریه را مبنا قرار دهیم. طبق نظریه رقابت باید اساس کار را بر شفافیت گذاشت تا نرخ را از طریق بین بانکی پایین آورد. به اعتقاد بنده فرضیه نمایندگی بیشتر بازگوکننده واقعیت کنونی ماست. امکان ندارد با نرخ سود بالای بانک‌ها بتوانیم اقتصاد ایران را متحول کنیم. عمده‌ترین نرخ هم کسب‌وکارها را از فعالیت بازداشته است و هم افراد را به سمت اندوخته بانکی هدایت کرده که بدون کار کردن می‌توانند با سود بانکی گذران امور کنند. در چنین شرایطی راهی جز برخورد با نرخ سود بانکی وجود نداشت. اما مشکل اصلی اینجاست که ما با معلول برخورد کردیم نه با علت. کاهش نرخ سود نمی‌تواند شرایط پایداری را به وجود بیاورد. وی اضافه کرد: چگونه سود را می‌توان بین ذی‌نفعان تقسیم کرد؟ طبیعی است اقتصاد سیاسی ما اجازه نمی‌دهد، کل زیان را به سپرده‌گذار تسری دهیم. در خارج زمانی که بانک توان مالی دارد، از روش‌های حل‌وفصل جبران زیان از سمت سپرده‌گذار استفاده می‌شود، ولی در کشور ما امکان این کار وجود ندارد. اما چطور می‌توان نرخ سود ۱۵ درصد را اعلام کرد؟ همچنان که سال گذشته هم بانک مرکزی این عدد را اعلام کرد اما اجرایی نشد. چگونه می‌تواند زیان را میان طرف‌های درگیر و منتفع توزیع کرد و چطور می‌تواند به تورم لجام‌گسیخته تبدیل نشود. اینها سوالاتی است که باید در سطوح سیاست‌گذاری به آن پاسخ دهیم.

عبدتبریزی تاکید کرد: اکنون که سیاست اجتناب‌ناپذیر کاهش نرخ سود بانکی را اعمال کردیم؛ باید به اجرای آن با کمترین هزینه و ضربه به دیگر شاخص‌های کلان تلاش کنیم. باید به سمت اصلاح ساختار و حل‌وفصل پیش برویم. کاهش دستوری نرخ سود بانکی را باید حمایت کرد؛ وگرنه مشکلات بیشتری به دنبال خواهد داشت. همچنین باید مجموعه اقدامات را به کار بست که از تورم لجام‌گسیخته جلوگیری شود و در یک چارچوب قیمت‌ها تعدیل شود.

بازنشستگی رفت و به تدریج این بیماری به بانک‌ها و صندوق‌ها سرایت کرد؛ لذا صندوق و بودجه و بانک به صورت موازی با بیماری مواجهه شدند. وی گفت: قیمت حامل‌های انرژی نیز با توجه به مفهوم عدالت پایین نگه داشته شد که مصرف را افزایش داد؛ لذا خالص صادرات ما نیز کاهش یافت.

نیلی افزود: از طرفی دیگر کشور ما کشوری نیمه خشک است و برای آب محدودیت داریم. در دهه ۴۰ و ۵۰ براساس رانت سیاسی از منابع محدود استفاده می‌کردند. بعد از سال ۶۱ براساس تصویب قانونی دسترسی همه به منابع آب آزاد شد و پس از آن منابع به سرعت رو به کاهش گذاشت. وی گفت: در گذشته رفاهی داشتیم که ناشی از مصرف آب، پول صندوق‌ها و در واقع رفاه گذشته ناشی از رفاه آیندگان بوده نه درآمد خودمان! اگر بخواهیم به صورت کمی آن را بیان کنیم، تولید سرانه ما ۷۰ درصد سال ۵۷ است ولی مصرف سرانه تقریباً ۱٫۷ برابر ۱۳۵۷ است. این شکاف از مصرف‌داری‌های مالی و طبیعی کشور پر شده است. اگر ما این روند تخریبی را مهار نکنیم، فاجعه اتمام منابع رخ خواهد داد. وی با توضیح اینکه نیاز به سرمایه‌گذاری داریم ولی منابع کم است، افزود: تاریخچه این ۶ ابرچالش نشان می‌دهد، خاستگاه آنان خارج از نظام تصمیم‌گیری به ما تحمیل نشده است؛ بلکه سیاست و اراده بر این سیاست بوده که در طول زمان اعمال کردیم. بدون اینکه بخواهیم آن را تبدیل به یک موضوع سیاسی و فراجناحی کنیم باید با نگاه کارشناسی بگوییم ما دهه‌ها اشتباه استراتژیک داشتیم که در پی آن منابع مالی و طبیعی مصرف شده است. باید بپذیریم اشتباه کرده‌ایم و در یک فضای مسالمت‌آمیز به این سوال پاسخ دهیم که چرا دچار مشکلات قابل پیش‌بینی شده‌ایم لذا برای کنار زدن این ۶ مانع رشد و توسعه به گفت‌وگوی ملی و اجماع برای صحبت در مورد این چالش‌ها نیازمندیم.

نیلی ادامه داد: ۱۳ درصد بودجه عمومی ما صرف صندوق‌های بازنشستگی می‌شود که در حال طی مسیر رو به افزایش است. اگر فارغ از دلیل اصلی مشکلات به سمت راه‌حل برویم؛ به بیراهه رفته‌ایم، ولی اگر از مسیر درست برویم باید اصلاحات اساسی صورت بگیرد. پس قدم اول شناسایی چرایی مشکلات است و به یک چارچوب تصمیم‌گیری عقلایی با اصلاحات نیازمندیم. اگر قواعد حاکم بر اقتصاد آب را تغییر ندهیم و به دنبال راه‌حل باشیم و

دکتر عبده تبریزی: نظام بانکی یکی از چالش‌های اصلی

سخنران بعدی این نشست دکتر حسین عبده تبریزی مشاور وزیر راه و شهرسازی بود که با تمرکز بر نظام بانکی، چشم‌انداز اقتصاد ایران را ترسیم کرد. وی با بیان اینکه یکی از محورهایی که همواره دکتر نیلی به عنوان مشکل اصلی تلقی می‌کند، مساله نظام بانکی است، عنوان کرد: این مساله از روزهای اول انقلاب همواره درگیری بین بانکدارها و دولت بوده است. بسیاری نیز با نام بانکداری کارهای دیگری مانند صندوق‌های قرض‌الحسنه و موسسات اعتباری کردند. اکنون به شرایطی رسیده‌ایم که اقدام بروکرات کاهش نرخ سود را عملی کرده‌ایم. عبده تبریزی ادامه داد: از حدود ۳ سال پیش تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین نرخ سود بانکی و تورم شکل گرفت که شرایط دشواری را در نظام بانکی به وجود آورد. نظریه‌های مختلف دلیل چرایی این پدیده را توضیح می‌دهند اما من فکر می‌کنم ما در حوزه مالی می‌توانیم آن را از دریچه دیگری توضیح دهیم. یکی از این تحلیل‌ها را می‌توان در نظریه رقابت جست‌وجو کرد که بانک‌ها بر سر به دست آوردن سهم بیشتری

بانک ایران زمین حامی نخبگان شد

بانک ایران زمین و موسسه

توسعه فناوری نخبگان با امضاء

تفاهم نامه همکاری ارائه خدمات

و حمایت از نخبگان کشور را در دستور کار

خود قرار دادند.

عبدالمجید پورسعید مدیرعامل بانک ایران زمین در مراسم امضاء این تفاهم نامه که با حضور قائم مقام این بانک و جمعی از مدیران ارشد دو مجموعه برگزار شد، حمایت از نخبگان را افتخار مجموعه خود دانست و اظهار داشت: واقعیتی که امروز در مجموعه این بانک شکل گرفته این است که ما با تکمیل خدمات و گروه مالی ایران زمین قصد داریم هر آنچه را که مشتریان از ما انتظار دارند؛ به آنها ارائه دهیم. وی در ادامه با اشاره به این نکته که هدف مجموعه ایران زمین ارزش آفرینی برای مشتریان است، گفت: ارائه خدمات منظم و کامل بزرگترین هدف ماست که در قالب پیام "بانک ایران زمین، بانک دیجیتال" در حال پیاده سازی است و هدف بزرگ ما ارائه خدمات با ارزش افزوده به مشتریان است. پورسعید با اشاره به منویات رهبر معظم انقلاب در خصوص مقاومتی افزود: ما در بانک ایران زمین به عنوان آحادی از این جامعه در خدمت نخبگان هستیم و اعتقاد داریم حمایت از این قشر می تواند هم به رشد اقتصادی و هم به توسعه و اشتغال کشور کمک کند و ضامن استمرار توسعه باشد. مدیرعامل بانک ایران زمین با اشاره

به تفاهم نامه همکاری این بانک و موسسه توسعه فناوری نخبگان گفت: ما به این تفاهم نامه بسنده نمی کنیم؛ چراکه اعتقاد داریم اگر در خدمت این بخش از فرزندان کشور باشیم قطعاً کمک بزرگی به توسعه اشتغال در کشور کرده ایم، ما در هر زمینه ای که نیاز باشد در کنار فرزندان ایران زمین خواهیم بود.

استراتژی ما تبدیل شدن به بانکی

سرویس محور است

مجتبی شیروانی قائم مقام بانک ایران زمین نیز در مراسم امضاء این تفاهم نامه با تأکید بر اهمیت سرویس محور بودن بانکها گفت: استراتژی بانک ایران زمین در چارچوب برنامه افق ۱۴۰۰ تبدیل شدن به یک بانک سرویس محور در کشور است که در حقیقت به معنای پیوند خواست مشتری با خدمات بانکداری دیجیتال خواهد بود. وی در خصوص حمایت از نخبگان کشور اظهار داشت: یکی از اولویت های بانک ایران زمین حساسیت و پرداختن به موضوعات مهم کشور است که در شرایط امروز حمایت از نخبگان در چارچوب اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال و حمایت از شرکت های دانش بنیان در شرایط فعلی از اهمیت بالایی برخوردار است. شیروانی گفت: طی یکماه گذشته در جلساتی که با بنیاد نخبگان داشتیم قرار شده است که بانک ایران زمین به عنوان بانک عامل نخبگان سرویس دهنده به نخبگان ایران زمین در

سراسر کشور باشد تا با اقدامات خود بتوانیم قدم کوچکی برای این افراد برداریم. وی افزود: این همکاری برای راه اندازی و حمایت از شرکتهای دانش بنیان و در واقع تقویت جوانان و نخبگان و جلوگیری از مهاجرت این سرمایه های عظیم کشور صورت خواهد گرفت که هدف بانک ایران زمین در همین راستا تعریف شده است. قائم مقام بانک ایران زمین اولین گام این تفاهم نامه را صدور نخبه کارت برای نخبگان ایران زمین عنوان و اظهار داشت: نخبه کارت یک کارت چند منظوره است که برای نخبگان ایران زمین تدارک دیده شده که انشاء الله بزودی رونمایی خواهد شد. امیدواریم این گام اول باشد که با توسعه آن در زمینه های مختلف بانک ایران زمین بتواند با خدمت رسانی به نخبگان کشور گامی مهم در جهت حمایت از این سرمایه ها بردارد. دکتر مهربان روح بخش رئیس و عضو هیئت اجرایی موسسه توسعه فناوری نخبگان هم در این مراسم در معرفی این موسسه عنوان کرد: این موسسه از سال ۸۱ با هدف کمک به سرمایه گذاری ایده های نخبگان آغاز به کار کرد. در حقیقت در این مجموعه یک سرمایه گذاری از نوع ریسک پذیر شکل گرفت که همان فرایندی که بانکها برای پرداخت تسهیلات تعریف می کردند را برای نخبگان انجام می داد با این تفاوت که این موسسه به جای گرفتن وثیقه وارد مشارکت با نخبگان می شود.

بانک اقتصاد نوین ۱۶ ساله شد

همزمان با شانزدهمین سالگرد

تاسیس بانک اقتصاد نوین

به عنوان نخستین بانک خصوصی

ایران؛ طی مراسمی با حضور بنیانگذار،

اعضای هیات مدیره، کارکنان و مدیران عامل

شرکت های وابسته این بانک جشن سالگرد

تاسیس بانک اقتصاد نوین برگزار شد.

در این مراسم مهندس محمد صدراشمی نژاد بنیانگذار این بانک به فضای حاکم بر نظام بانکی پیش از آغاز به کار بانک های خصوصی اشاره کرد و گفت: تاسیس بانک اقتصاد نوین به عنوان نخستین بانک خصوصی کشور و به دنبال آن سایر بانک های غیر دولتی، آغازی برای تحول در اقتصاد کشور و کارآفرینی خصوصاً در بخش خصوصی شد. وی گفت: کمتر پروژه ملی را می توان یافت که طی سال های گذشته بدون حمایت بانک های غیر دولتی به سرانجام رسیده باشد. مهندس صدراشمی نژاد به خوشنامی بانک اقتصاد

نوین در ۱۶ سال فعالیتش اشاره کرد و گفت: اقتصاد نوین به عنوان سالم ترین، خوشنام ترین و شفاف ترین بانک در شبکه بانکی طی این سال ها با وجود فراز و نشیب های بسیار توانسته خود را به عنوان بانکی قانون مدار معرفی کند که مشتریان اهمیت کسب این عنوان را درک می کنند و برای آن ارزش قائلند. وی با اشاره به قانون گریزی برخی بانک ها در نظام بانکی گفت: بانک اقتصاد نوین طی سال های فعالیت خود همواره به قوانین و مقررات پایبند بوده و هیچ گاه وارد رقابت با برخی بانک های قانون گریز برای نرخ شکنی نشده و نخواهد شد. وی خاطرنشان کرد: بدون شک با عزم و اراده ای که در کلیه همکاران بانک اقتصاد نوین وجود دارد، قله های ترقی، موفقیت و پیشرفت به سرعت طی خواهند شد و خوشنامی و اعتبار همچنان بر تارک این بانک خواهد درخشید. نصرت الله روشن ضمیر سرپرست و عضو هیات مدیره بانک اقتصاد نوین نیز طی سخنانی در این مراسم ضمن تبریک

شانزدهمین سالگرد تاسیس این بانک و تشکر از خدمت صادقانه کارکنان گفت: بانک اقتصاد نوین برند خوب و ماندگاری در نظام بانکی است و این به برکت مدیران با تجربه و کارکنان بسیار خوب و تاثیر گذار حاصل شده است. وی با اشاره به تاثیر بسزای بانک اقتصاد نوین به عنوان نخستین بانک خصوصی کشور پس از انقلاب گفت: نظام بانکی خصوصی به پرچمداری بانک اقتصاد نوین طی سال های اخیر به موفقیت های چشمگیری دست یافته است و توانسته اعتماد مشتریان را به خود جلب کند. روشن ضمیر اظهار کرد: سال گذشته با وجود مشکلات اقتصادی شاخص های عملکردی بانک اقتصاد نوین در بخش درآمدهای غیر مشاع مثبت بوده که این روند در چهار ماه نخست سال جاری نیز استمرار داشته است؛ به طوری که میزان ضمانت نامه های صادره از سوی این بانک در چهار ماه نخست امسال بیش از ۸۰ درصد سال ۹۵ بوده است.

پاراسرمایه

دکتر محمدی در اختتامیه لیگ ستارگان بورس اعلام کرد:

۳ کانال تاثیر گذاری نرخ سود بر بورس

تقویت سودآوری بانکهای بورسی

در آید. محمدی با اشاره به اینکه سازمان بورس بر عملکرد بازار سرمایه نظارت دارد، اظهار امیدواری کرد که برگزاری لیگ بتواند به اشاعه سرمایه گذاری در کشور کمک کند.

دکتر محمدی در بخش دیگر سخنان خود به اهمیت ابزار مشتقه اشاره کرد و گفت: در سازمان بورس همیشه تلاش می شود علاوه بر کسانی که به دنبال کسب سود معقول از طریق استراتژی های علمی هستند زمینه کسب سودهای شارپ و بزرگ به کمک ابزار مشتقه نیز فراهم شود تا این دسته از سرمایه گذاران نیز به اهداف خود برسند. وی با بیان اینکه امید می رود با توسعه ابزار مشتقه سودهای بالا نیز به دست آید، به لزوم سفته بازی در بازار اشاره کرد و گفت: برخی سفته بازی در بازار را نقد می کنند؛ در حالیکه در تمام دنیا و بازارهای جهانی ثابت شده نه تنها سفته بازی بد نیست؛ بلکه باعث ایجاد تعادل در بازار می شود و چنانچه این اتفاق نیفتد نمی توان انتظار تعادل یافتن را از بازار داشت.

رئیس سازمان بورس ابلاغ بخشنامه جدید نرخ سود بانک مرکزی را مثبت ارزیابی کرد و گفت: کاهش نرخ سود سپرده های بانکی از سه کانال می تواند بر بازار سرمایه تاثیر مثبت داشته باشد. وی افزود: اول ابزارهای مالی در مقابل سود سپرده ها رقابت پذیر می شود و هزینه تامین مالی شرکت های بورسی کاهش می یابد و همچنین این اقدام کمک می کند که شرکت های بورسی سودآور شوند و در عین حال باعث تقویت سودآوری بانک های پذیرفته شده در بورس می شود.

اینکه بازار سرمایه در تمام دنیا به عنوان کسب و کار نوین شناخته می شود، اظهار داشت: از نکات جالب در بازار سرمایه نزدیک شدن مفاهیم آکادمیک دانشگاهی به ابزارهای موجود در بازار سرمایه است. شاید دو دهه پیش صحبت درباره آپشن، فیوچرز و گواهی سپرده نکات آکادمیک بود اما هم اکنون از همه این ابزارها استفاده می شود. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه بازار سرمایه می تواند فرصت اشتغال برای افراد تحصیل کرده باشد، گفت: باید تصور قدیمی حقوق بگیر و استخدام دولتی به کمک کسب و کارهای نوین از جمله بازار سرمایه تغییر کند و در این راه ارتباط بین علم و دانش در کنار تجربه می تواند فرصت های مناسبی را برای کسب درآمد ایجاد کند. وی با بیان اینکه هدف از برگزاری لیگ ستارگان بورس، فرهنگ سازی است، خاطرنشان کرد: امیدواریم همه دانشگاه ها در دوره های بعدی لیگ ستارگان حضور داشته باشند تا در اشاعه فرهنگ سرمایه گذاری کمک شود. وی با بیان اینکه برگزاری این لیگ کمک می کند تا افراد بتوانند شغل و آینده بهتری را انتخاب کنند، گفت: این لیگ همچنین نوعی آموزش کاربردی در بورس تلقی می شود. این نوع فرهنگ سازی را در آینده از روش های دیگر دنبال می کنیم. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه در آینده اعطای دیپلم بورس نیز در دستور کار است، به روابط بین المللی اشاره کرد و افزود: با برخی کشورها ارتباطات بورسی داریم و امیدواریم با رایزنی هایی که انجام می شود، بزودی ایران به عضویت دایم آیسکو

آیین اختتامیه و اهدای جوایز
نخستین دوره لیگ ستارگان
بورس با حضور دکتر شاپور

محمدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، حسن قالیباف مدیرعامل بورس اوراق بهادار تهران، دکتر دلیری معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و جمعی از مدیران بورسی و نهادهای مالی بازار سرمایه برگزار شد.

در این رویداد جذاب بازار سرمایه که با همت روابط عمومی و امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار صورت گرفت؛ ۱۰ تیم دانشگاهی در فضایی کاملاً واقعی سهام داد و ستد کردند و به رقابت پرداختند. نخستین دوره لیگ ستارگان بورس با هدف توجه دادن دانشجویان رشته های حوزه اقتصاد و مالی به بازار سرمایه، ایجاد گرایش برای کسب و کار در این حوزه و تجربه معامله گری در بورس توسط آنان تدارک دیده شد. در این لیگ مسابقه ای بین دانشجویان ۱۰ دانشگاه برتر شهر تهران شامل دانشگاه های های شریف، تهران، امیرکبیر، شهید بهشتی، تربیت مدرس، علامه طباطبائی، خواجه نصیرالدین طوسی، خوارزمی، الزهرا و آزاد اسلامی در بازه زمانی اول تا پایان مرداد ماه برگزار شد.

دکتر شاپور محمدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در این مراسم گفت: سازمان بورس علاوه بر اینکه متولی نظارت بر بازار سرمایه و اجرای قوانین است؛ معتقد به توسعه بازار است و این اعتقاد در کل ارکان بازار سرمایه برای کمک به این بازار وجود دارد. وی با بیان

بسیاری از علمای فرهنگ و جامعه شناسان حتی امکان پذیر نیست؛ چراکه فرهنگ موجودی زنده تلقی می شود که رفتارهایش قابل پیش بینی، تحلیل و بررسی دقیق نیست. بنابراین ایجاد تغییر در بخش هایی از فرهنگ امری نیست که یک شبه محقق شود و از همین رو باید قبول کرد در بستر بازار سرمایه نیز برای افزایش ضریب نفوذ و معرفی بازارها و ابزارها به عموم مردم با پروژه ای بسیار سخت، ظریف و طولانی مدت مواجهیم. وی با بیان اینکه بازار سرمایه ما نیاز به کمپین های اجتماعی و فرهنگی دارد افزود: برای این مهم ضروری است ارکان بازار سرمایه با هم افزایی هر چه بیشتر و با طراحی کمپین هایی که بتواند اهالی بازار و عموم مردم را درگیر کند؛ گستره مخاطبان این بازار را ذره ذره بیشتر و بیشتر کنند. برگزاری رویدادهایی مثل لیگ ستارگان و فین استارز یا حضور در نمایشگاه ها، برگزاری دوره های آموزشی، تولید محتوای متناسب با هر دسته از مخاطبان بالقوه و بالفعل از جمله اتفاقاتی است که در راستای توسعه فرهنگ سرمایه گذاری در بازار سرمایه رخ داده و در حال انجام است. بنی اسدی تاکید کرد: حضور تیم ها برای شروع لیگ ستارگان و با توجه به فرصت محدودی که برای به جریان انداختن آن در اختیار سازمان بورس و برگزارکنندگان آن قرار داشت؛ قابل توجه است و قطعاً طی دوره های آتی هیجان برگزاری این رویداد طیف وسیع تری از جامعه دانشگاهی را درگیر خواهد کرد. وی در پایان تاکید کرد: قطعاً شروع هر کار جدید و خصوصاً فعالیت هایی که در زمره کارهای فرهنگی و اجتماعی تلقی می شود ارزشمند است و اگر قرار است نقاط قوت و ضعف آن بررسی شود باید در راستای ارتقای آن کار و هدف صورت بگیرد. این اتفاق ها را باید مثبت ارزیابی کرد و تمام تلاش نقدکنندگان هم باید برگزاری با کیفیت تر چنین رویدادهایی طی سال های آینده باشد.

بنابر اعلام هیات داوران تیم دانشگاه الزهرا با کسب بازده ۷ درصدی و ارزش پرتفوی ۱۰ میلیون و هفتصد هزار تومان رتبه اول، دانشگاه علامه طباطبائی با ارزش پرتفوی ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رتبه دوم، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر با ارزش پرتفوی ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رتبه سوم، دانشگاه خوارزمی با ارزش پرتفوی ۱۰ میلیون و ۲۳۰ هزار تومان رتبه چهارم و دانشگاه تهران با ارزش پرتفوی ۱۰ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان رتبه پنجم را کسب کرد. همچنین طی برگزاری این رویداد تیم دانشگاه تهران توانست عنوان با اخلاق ترین تیم حاضر را به خود اختصاص دهد.

دوره شاهد رقابتی هیجان انگیز و جذاب بین معتبرترین قطب های دانشگاهی مالی کشور بودیم، گفت: طی برگزاری این رویداد، تیم های دانشگاهی تجربه حضور در یک کارگاه آموزشی حرفه ای مالی را کسب کردند.

مدیر روابط عمومی و امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص نخستین لیگ ستارگان بورس گفت: از ابتدای شروع مسابقات تا پایان قوانینی وضع شد تا شرایط معامله گری و آموزه های مالی به درستی در لیگ اتفاق بیفتد و رقابت ها در چارچوب پاره ای از قوانین و مقررات برگزار شد تا رفتار سرمایه گذاری دانشجویان کنترل شود. رییس کمیته اجرایی لیگ ستارگان بورس ضمن بیان اینکه در این دوره شاهد رقابتی هیجان انگیز و جذاب بین معتبرترین قطب های دانشگاهی مالی کشور بودیم، گفت: طی برگزاری این رویداد، تیم های دانشگاهی تجربه حضور در یک کارگاه آموزشی حرفه ای مالی را کسب کردند. مشاور رییس سازمان بورس تاکید کرد: نخستین لیگ ستارگان بورس به صورت محدود و با ۱۰ تیم از ۱۰ دانشگاه استان تهران برگزار شد، اما با تمام توان تلاش می کنیم در سال های آینده این مسابقه در سطح گسترده و با حضور تمام دانشگاه ها از سراسر کشور برگزار شود. وی با بیان اینکه سال هاست مسابقاتی از این دست در کشورها با هدف شناخت و تربیت نخبگان مالی و همچنین پیوند دانشگاه با بورس انجام می شود، گفت: اهداف برگزاری این رویداد ارتباط دانشگاه و بازار سرمایه، فرهنگ سازی و معرفی بورس به عنوان کسب و کار نوین بود و این طرح فرصت مناسبی ایجاد کرد تا دانشجویان در بازارهای مالی به صورت واقعی کسب تجربه کنند.

لیگ ستارگان و فرهنگ سازی

در بستر بازار سرمایه

مبینا بنی اسدی مدیر روابط عمومی فرا بورس ایران در یادداشتی به چگونگی برگزاری چنین رویدادی پرداخت و گفت: هر رویداد به فراخور جذابیت هایی که دارد، مخاطبان هدفی که پیش از اجرای شدن آن برایش در نظر گرفته شده را همراه خواهد کرد و لیگ ستارگان هم که جامعه دانشگاهی را هدف قرار داده است؛ به خوبی می تواند نقطه آغازی برای درگیر کردن جامعه دانشجویی با بازار سرمایه باشد.

وی گفت: بازار سرمایه برای افزایش ضریب نفوذ خود چاره ای جز گذشتن از مسیر فرهنگ ندارد. باید روحیه مشارکت، پذیرفتن حاکمیت شرکتی، بایسته های سهامدار بودن و مواردی از این دست را از طریق ایجاد فرهنگ محقق کنیم. به گفته وی فرهنگ، موجود سیالی است که به راحتی دستخوش تغییر نمی شود. فرهنگ سازی به اعتقاد

لیگ ستارگان

نمایش تئوری و عمل بود

حسن قالیباف مدیرعامل بورس اوراق بهادار تهران نیز در این مراسم با تاکید بر اینکه لیگ ستارگان پل ارتباطی دانشگاه و بازار سرمایه بود، گفت: این رویداد فرصت مهم دانشگاه و بورس بود و از آن به خوبی بهره برداری شد. مدیرعامل بورس تهران با بیان اینکه ارتباط نخبگان علمی و بازار سرمایه طی یک ماه برگزاری این لیگ به خوبی شکل گرفت، افزود: این مسابقات در واقع نمایش تئوری و عمل بود. وی افزود: برخی در هنگام برگزاری این رویداد بازار سرمایه در تالار حافظ انتقاد هایی را مطرح می کردند با این حال این رقابت برگزار شد و امروز شاهد نتایج مثبت آن هستیم. مدیرعامل بورس تهران با بیان اینکه ارتباط نخبگان علمی و بازار سرمایه طی یک ماه برگزاری این لیگ به خوبی شکل گرفت، افزود: این مسابقات در واقع نمایش تئوری و عمل بود. وی همچنین از تیم های شرکت کننده در این رویداد قدردانی و ابراز امیدواری کرد در آینده ضعف های این لیگ کمرنگ تر و قوت آن افزایش یابد. قالیباف افزود: قطعاً برگزاری مستمر این رویداد ارتباط بیشتر دانشگاه و بازار سرمایه را رقم خواهد زد.

تابلو دانش بنیان بازار SME، حلقه تامین

مالی بنگاه های نوآور

علیرضا دلیری معاون توسعه مدیریت و منابع معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز در این مراسم گفت: تابلو دانش بنیان بازار SME، به عنوان حلقه تامین مالی بنگاه های نوآور عمل می کند. دلیری با اشاره به اینکه بازار سرمایه یکی از مهمترین ابزارهای تامین مالی بنگاه های تولیدی است، عنوان کرد: سال گذشته بین ما، سازمان بورس و فرا بورس تعاملات گسترده ای انجام شد که حاصل آن راه اندازی تابلو شرکت های دانش بنیان در فرا بورس است که به عنوان حلقه تامین مالی بنگاه های نوآور عمل می کند. معاون توسعه مدیریت و منابع معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در آیین اختتامیه و اهدای جوایز نخستین لیگ ستارگان بورس با اشاره به اینکه بازار سرمایه یکی از مهمترین ابزارهای تامین مالی بنگاه های تولیدی است، عنوان کرد: بورس مهمترین رکن اقتصاد در جهان است، حرکت بازار سرمایه به سمت علم و دانش ضرورت اقتصاد کشور است و برگزاری این لیگ پل ارتباطی میان دانشگاه و بازار سرمایه است.

تجربه حضور دانشگاه ها در کارگاه

حرفه ای مالی با لیگ ستارگان

یاسر فلاح رییس کمیته اجرایی لیگ ستارگان بورس ضمن بیان اینکه در این

مدیرعامل بورس انرژی از راه اندازی نخستین صندوق پروژه خبر داد:

عرضه نفت خام در بورس انرژی؛ به زودی

مدیرعامل بورس انرژی از پذیره نویسی نخستین صندوق پروژه بورسی در سالجاری خبر داد و گفت: برای عرضه نفت خام در بورس انرژی اقدامات فشرده‌ای بین شرکت ملی نفت و بانکها در دست پیگیری است که به زودی نتیجه خواهد داد.

سیدعلی حسینی از عرضه قریب‌الوقوع نفت خام در این بازار خبر داد و گفت: اقدامات فشرده و گسترده‌ای بین بورس انرژی ایران، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، شرکت ملی نفت ایران و برخی بانکهای عامل در دست پیگیری است و در این زمینه به زودی اتفاقات مهمی روی خواهد داد. مدیرعامل بورس انرژی با بیان اینکه در فروردین سال ۹۳ با شروع عرضه نفت خام در رینگ داخلی این بورس زمینه برای کشف قیمت این کالا در بورس انرژی ایران ایجاد شد، گفت: به دلایلی همچون نبود تقاضا و جایگزینی میعانات گازی از سوی مصرف‌کنندگان پس از چندی عرضه نفت خام در بورس انرژی ایران متوقف شد. وی با بیان اینکه ساختار دولتی حاکم بر صنعت نفت و وجود برخی رویه‌ها و سازوکارهای سنتی مانع از تحقق کامل اهداف تعیین شده برای توسعه بازار نفت خام و فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی ایران شده است، عنوان کرد: هم‌اکنون قیمت‌گذاری نفت خام صادراتی که متولی فروش آن امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران است، بر مبنای میانگین قیمتی نفت خام عمان و دبی انجام می‌پذیرد که برای تغییر این رویه و مرجع قرار دادن

قیمت کشف شده نفت خام در بورس انرژی ایران باید برنامه‌ریزی مناسبی را پایه‌ریزی کرد. به باور این مقام مسئول عرضه نفت خام و فرآورده‌های نفتی از طریق بورس و فراهم کردن شرایط حضور پالایشگاه‌های خارجی و خریداران این محصولات می‌تواند علاوه بر افزایش تعداد مشارکت‌کنندگان، موجب بهبود شرایط و ثبات فروش نفت و فرآورده‌های نفتی در کشور شود. بر این اساس شناسایی و تحلیل بازارهای هدف برای کارشناسان حوزه انرژی کشور تسهیل شده و برنامه‌ریزی برای توسعه تجارت نفت و فرآورده‌های آن با اطمینان بیشتری صورت می‌گیرد.

حسینی از آخرین تحولات رینگ معاملات برق در بورس انرژی نیز سخن گفت و افزود: سهم معاملات بازار برق بورس انرژی ایران از کل معاملات برق در کشور در حال حاضر کمتر از ۱۰ درصد است که مشکل اصلی در این زمینه انتقال حجم قابل توجه معاملات در بورس انرژی و عدم امکان تخصیص منابع مالی کافی از سوی وزارت نیرو برای تسویه نقدی معاملات است. این مقام مسئول با اشاره به حوزه ابزارهای نوین مالی در این بازار گفت: بورس انرژی فعالیت خود را در زمینه تامین مالی پروژه‌های حوزه انرژی با قراردادهای سلف موازی استاندارد یک‌ساله شروع کرده و تاکنون طی ۹ مرحله از طریق انتشار این اوراق بالغ بر ۸ هزار میلیارد ریال در حوزه فرآورده‌های نفتی و ۳ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال در حوزه برق تامین مالی برای پیشبرد طرح‌های حوزه انرژی صورت گرفته است. به گفته وی طرح صندوق پروژه برای تامین مالی

صنعت نیروگاهی از دیگر ابزارهای طراحی شده در بورس انرژی بوده که با همکاری شرکت مپنا امسال به‌عنوان نخستین صندوق پروژه در بازار سرمایه پذیره‌نویسی خواهد شد. حسینی از تلاش برای راه‌اندازی بازار گواهی ظرفیت نیروگاهی با توجه به مصوبات وزیر نیرو خبر داد و افزود: در زمینه سایر ابزارهای تامین مالی از قبیل گواهی سپرده کالایی نیز این بورس در حال بررسی و امکان‌سنجی پیاده‌سازی ابزارهای مالی است. همچنین بورس انرژی در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی درصدد راه‌اندازی بازار معاملات آب و کربن است تا از این منظر علاوه بر قیمت‌گذاری شفاف آب و اوراق آلاینده‌گی زمینه را برای مصرف بهینه آب و همچنین کاهش انتشار گازهای آلاینده فراهم آورد.

مدیرعامل بورس انرژی با بیان اینکه از کل معاملات صورت گرفته در بورس انرژی حدود ۲۱ درصد متعلق به رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی است، عنوان کرد: از کل معاملات بازار فیزیکی این مقدار به ۳۳ درصد می‌رسد که شاخص مناسبی برای شناسایی ظرفیت بالای رشد این بخش به شمار می‌رود. وی در پایان گفت: تاکنون بالغ بر ۱۸۶ خریدار بین‌المللی از کشورهایی از قبیل افغانستان، امارات، عراق، ارمنستان، پاکستان، ترکیه، گرجستان، هندوستان، مالزی، روسیه، کانادا و... اقدام به اخذ کد معاملاتی در بورس انرژی ایران کرده‌اند و کشورهایی از قبیل ارمنستان، افغانستان، امارات، آفریقای جنوبی، پاکستان، تاجیکستان، ترکیه، چین، عراق و... مقصد کالاهای معامله شده در رینگ بین‌الملل بوده‌اند.

طراحی ابزار مالی جدید در بورس تهران؛

اوراق سود تقسیمی در مسیر بازار سرمایه ایران

**در راستای بهبود در رویه های
کنونی پرداخت سود تقسیمی
مصوب مجامع شرکتها، مدیریت**

تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران با
بررسی آماری سودهای تقسیمی شرکت های
بورسی و مطالعه چگونگی پرداخت سودهای
یادشده، الگویی پیشنهادی برای انتشار اوراق
بهادار به پشتوانه سودهای تقسیمی مصوب
مجامع را تدوین کرده است.

رضا کیانی مدیر تحقیق و توسعه شرکت
بورس تهران ضمن بیان مطلب فوق در
کارگاه آموزشی با موضوع "الگوی پیشنهادی
بورس تهران در خصوص اوراق بهادار سازی
سود تقسیمی با رویکردی بر چگونگی
پرداخت سودهای تقسیمی شرکت های
بورسی" گفت: یکی از چالش برانگیزترین
مواردی که در مجمع عمومی سالیانه در
مورد آن تصمیم گیری می شود؛ مقدار و
زمان بندی پرداخت سود تقسیمی است.
شرکتها طبق قانون می توانند حداکثر تا
هشت ماه پس از برگزاری مجمع نسبت به
پرداخت سود تقسیمی اقدام کنند.

کیانی افزود: بر این اساس مدیران شرکتها
عموماً به منظور جلوگیری از خروج منابع
مالی از شرکت تمایل دارند پرداخت سود
تقسیمی را به تعویق بیندازند و از طرفی
سهامداران به ویژه سرمایه گذاران فعال
تمایل به دریافت سریع تر سود تقسیمی
دارند. از طرفی هر ساله بخش بزرگی از
ارزش بازار سهام به واسطه پرداخت سود
تقسیمی از بازار سهام خارج می شود.
وی تصریح کرد: با توجه به زمان زیادی

ایران گزارش تهیه شده در مدیریت تحقیق
و توسعه بورس تهران به ارزیابی ریسک
دیرکرد در پرداخت سود تقسیمی شرکتها
در سه سطح پرداخته است. در سطح اول
اصلاح در زمان بندی پرداخت سود مورد
مطالعه قرار گرفته است. در سطح دوم
شکایت سهامداران بابت سود تقسیمی از
شرکتها بررسی و در سطح سوم چگونگی
پرداخت سود تقسیمی مطالعه شده است.
پیرایش کارشناس مدیریت تحقیق و توسعه
نیز در این نشست گفت: در گزارشی که
برای انتشار اوراق سود تقسیمی تهیه شد؛
تلاش شده با شناخت واقعیت های موجود
در ارتباط با سود تقسیمی شرکتها، الگویی
مطابق با نیازهای ذینفعان طراحی شده و
مسایل متأثر از انتشار اوراق بررسی و در
صورت نیاز راهکارهای مقتضی ارائه شود.
در این گزارش برای شرکتها طبقه بندی
و الزاماتی جهت انتشار اوراق سود تقسیمی
پیشنهاد شده است که می تواند ریسک
اوراق سود تقسیمی را تا سطح قابل قبولی
کاهش دهد.

همچنین عملیاتی بودن و حفظ فرآیندهای
موجود همواره یکی از دغدغه ها در زمینه
طراحی الگوی پیشنهادی بوده است.
انتظار می رود با انتشار اوراق سود تقسیمی
سهامداران بتوانند در سریع ترین زمان
ممکن به وجه نقد ناشی از سرمایه گذاری
خود در سهام شرکتها دسترسی داشته و
علاوه بر کسب رضایت سهامداران، بتوان از
پتانسیل سودهای تقسیمی در راستای رشد
بازار سرمایه بهره گرفت.

که سهامداران شرکتها باید برای دریافت
سود تقسیمی خود منتظر باشند و خروج
حجم قابل توجهی از ارزش بازار سهام،
ارایه راهکاری مناسب برای دسترسی هرچه
سریع تر سهامداران به سود تقسیمی، خارج
نشدن سریع منابع مالی از شرکت پس از
تشکیل مجمع و جلوگیری از ایجاد بحران
نقدینگی برای شرکتها و همچنین
بازگشت سودهای تقسیمی به بازار سرمایه
به واسطه انتشار اوراق بدهی، الزامی به
نظر می رسد. مدیر تحقیق و توسعه بورس
تهران توضیح داد: در راستای بهبود در رویه
های کنونی پرداخت سود تقسیمی مصوب
مجامع شرکتها، مدیریت تحقیق و توسعه
بورس اوراق بهادار تهران با بررسی آماری
سودهای تقسیمی شرکت های بورسی و
مطالعه چگونگی پرداخت سودهای یادشده،
الگویی پیشنهادی برای انتشار اوراق بهادار
به پشتوانه سودهای تقسیمی مصوب مجامع
را تدوین کرده است. بر اساس این الگو
سهامداران شرکتها می توانند بر اساس
اهداف و شرایط خود سودهای تقسیمی
متعلق به خود را از طریق بورس به فروش
برسانند. از طرفی خریداران اوراق می توانند
با در نظر گرفتن پارامترهایی همچون افق
زمانی سرمایه گذاری و از همه مهمتر نرخ
تنزیل، اوراق مطلوب و منطبق با نیاز خود
را خریداری کنند. کیانی خاطر نشان کرد:
انتشار هرگونه اوراق بدهی که تعهدی را
بر ناشر (شرکت) تحمیل کند، بی تردید
نیازمند بررسی و ارزیابی ریسک اعتباری
ناشر است. در نبود مؤسسات رتبه بندی در

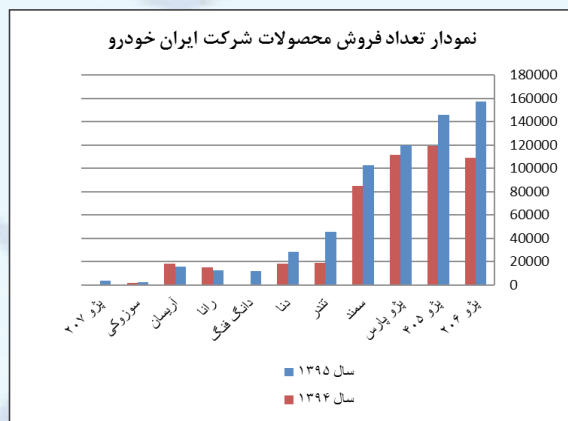

محمد رضا مایلی

کارشناس ارشد بازار سرمایه

فروش ۲۵۸ هزار میلیارد ریالی برای سال مالی ۹۵ ایران خودرو

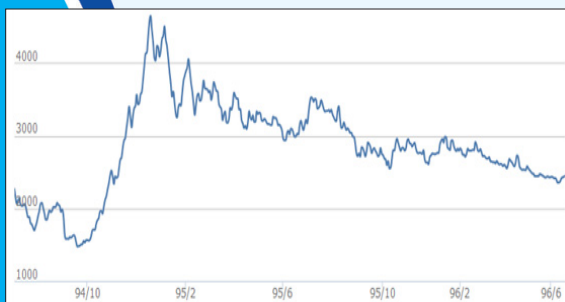
سال ۹۴ این محصول ۱۲ درصد از فروش شرکت را شامل شده است. پس از این دو محصول گروه محصولات تندر و دنا به ترتیب با سهم ۶ و ۴ درصدی بیشترین سهم از فروش ۲۵۸ هزار میلیارد ریالی شرکت را به خود اختصاص داده اند. همینطور این دو محصول در سال مالی ۹۴ به ترتیب سهم ۳/۸ درصدی و ۳/۳ درصدی از فروش سال را از آن خود کرده بودند. در نمودارهای زیر تعداد و مبلغ فروش محصولات شرکت ایران خودرو طی ۲ سال مالی ۹۴ و ۹۵ ارائه شده است.

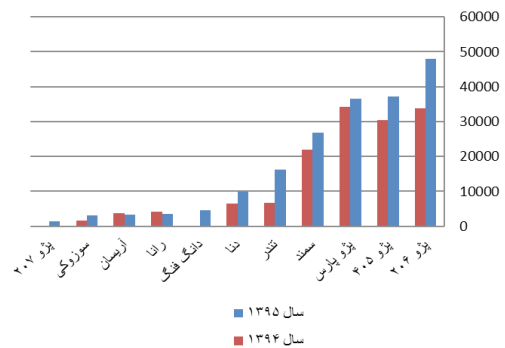
شرکت ایران خودرو برای سال مالی منتهی به ۹۵، فروش ۲۵۸ هزار میلیارد ریالی را گزارش کرده است. از این مبلغ تنها ۰,۲۵ درصد (۰,۰۰۲۵) معادل ۶۴۳ میلیارد ریال مربوط به فروش صادراتی و معادل ۲۵۷ هزار میلیارد ریال به شکل فروش داخلی بوده است. از نظر تعداد شرکت ایران خودرو طی سال مالی مورد گزارش تعداد ۶۴۵,۵۱۰ دستگاه خودرو فروخته که از این تعداد ۱,۴۱۱ دستگاه آن صادراتی (خارجی) و مابقی آن در داخل کشور به فروش رسیده است. در میان محصولات شرکت گروه محصولات پژو توانسته است که اعتماد مشتریان را به خود جلب کند و به عنوان یکی از اولویتهای انتخاب در بین خریداران خودروهای تولید داخل قرار بگیرد. در سال مالی ۹۵ گروه محصولات پژو همانند سالهای گذشته بیشترین اقبال را بین مشتریان شرکت دارا بوده و به همین دلیل سهم بالایی از فروش تعدادی و ریالی شرکت را نیز به خود اختصاص داده است؛ طوری که ۴ خودروی پژو ۲۰۶، پژو ۴۰۵، پژو پارس و پژو ۲۰۷ جمعاً با فروش ۴۲۶,۶۱۰ دستگاه سهم ۶۶ درصدی از تعداد فروش شرکت را به خود اختصاص داده که این ۴ خودرو سهم ۵۹ درصدی از مبلغ ریالی فروش را نیز دارا بوده است. قابل ذکر است گروه سمند با فروش ۲۷ هزار میلیارد ریالی توانست ۱۰/۵ درصد از کل فروش سال ۹۵ را به خود اختصاص دهد؛ اما در

ریال و همچنین حاشیه سود ناخالص شرکت ۷ درصد فروش پیش‌بینی شده است. حاشیه سود ناخالص پیش‌بینی شده سالجاری مثل سال قبل با کاهش و حاشیه سود عملیاتی با رشد ۶/۵ درصدی نسبت به سال مالی قبل پیش‌بینی شده است. لازم به ذکر است شرکت نرخ برابری ارز در سال ۹۶ را برابر با ۳۹,۰۰۰ ریال در نظر گرفته که این نرخ برای سال قبل ۳۴,۸۰۰ ریال بوده است. همچنین فروش خارجی شرکت (هرچند کمتر از ۱ درصد از کل فروش است) با این نرخ تسعیر می‌شود. در سال‌های آتی با توجه به قراردادهایی که شرکت ایران خودرو با شرکت‌های خارجی از جمله شرکت پژو فرانسه منعقد کرده و همچنین طرح‌های سرمایه‌ای شرکت ایران خودرو که طی سال‌های آینده به بهره‌برداری می‌رسند؛ می‌توان آینده روشن و مطلوبی برای این شرکت و نتیجتاً برای صنعت خودروسازی کشور متصور شد. قرارداد با شرکت پژو و تولید خودروهای تحت لیسانس و یا با مشارکت این شرکت بزرگ فرانسوی می‌تواند در وهله اول کیفیت محصولات تولیدی را بسیار بهبود بخشد و در وهله بعدی موجب تولید محصولات خودروبی جدید و در نهایت موجبات افزایش توجه مشتریان به محصولات تولیدی این شرکت شود. همانطور که در بالا ذکر شد؛ با توجه به انعقاد قرارداد با شرکت پژو می‌توان آینده روشنی را برای صنعت خودروسازی کشور متصور شد؛ چراکه با افزایش کیفیت در محصولات تولیدی شرکت ایران خودرو سایر شرکت‌ها و رقبای داخلی این شرکت نیز به فکر تولید محصولاتی با کیفیت بیشتر جهت حضور در بازار رقابتی افتاده و نهایتاً در این فضای رقابتی رشد صنعت اتفاق می‌افتد. در نمودار زیر وضعیت حرکتی قیمت ایران خودرو با نماد "خودرو" در بازار بورس را طی دو سال گذشته مشاهده می‌کنید که طی این مدت در اسفند ماه سال ۹۴ این شرکت بیشترین قیمت را به خود دیده است.

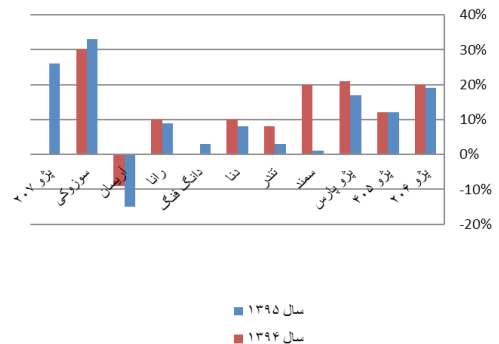

(نمودار مبلغ فروش محصولات شرکت ایران خودرو (میلیارد ریال)

در سال مالی ۹۵ حاشیه سود ناخالص شرکت با فروش ۲۵۷ هزار میلیارد ریالی ۸,۸ درصد (۰,۰۸۸) است؛ این در حالیست که در سال مالی ۹۴ با فروش ۱۸۴ هزار میلیارد ریالی این نسبت برابر با ۱۰,۶ درصد (۰,۱۰۶) بوده که علت این موضوع مربوط به افزایش نرخ ارز و در نهایت افزایش بهای تمام شده محصولات پر فروش شرکت بوده است. شایان ذکر است که حدود ۶ درصد از مواد اولیه مورد نیاز تولید محصولات شرکت از خارج تامین می‌شود. در ادامه نمودار حاشیه سود ناخالص محصولات شرکت در دو سال مالی ۹۴ و ۹۵ ارائه شده است. همانطور که در نمودار نشان داده شده، گروه محصول سوزوکی بیشترین حاشیه سود ناخالص را در بین محصولات این شرکت داراست؛ اگرچه تعداد فروش این محصول سهم کوچکی از درآمد فروش شرکت را به خود اختصاص داده و موجب شده است که در میزان حاشیه سود ناخالص، تاثیر بسیار اندکی داشته باشد. بدلیل سهم ۵۹ درصدی گروه پژو در مبلغ کل فروش کاهش حاشیه سود ناخالص گروه پژو، باعث کاهش حاشیه سود ناخالص شرکت شده است. همانطور که مشاهده می‌کنید، گروه محصول آریسان حاشیه سود ناخالص منفی دارد. این حاشیه سود منفی طی سال ۹۵ نسبت به سال مالی قبل رشد منفی نیز داشته و حدوداً ۲ برابر شده است.

نمودار حاشیه سود محصولات شرکت ایران خودرو

هزینه‌های توزیع و فروش در سال مالی ۹۴، ۵ درصد از کل فروش را به خود اختصاص داده و این نسبت در سال مالی ۹۵ به ۴,۷ درصد از مبلغ کل فروش رسیده است. با وجود افزایش ۳۹ درصدی در فروش هزینه‌های توزیع و فروش شرکت افزایش ۲۴,۶ درصدی را به خود دیده است. در سال مالی ۹۴ شرکت توانسته بود سود عملیاتی به میزان ۵ درصد از کل مبلغ فروش ایجاد کند؛ همچنین با افزایش فروش طی سال ۹۵ شرکت موفق شد حاشیه سود عملیاتی خود را نسبت به سال مالی قبل به ۶ درصد برساند که افزایش فروش (افزایش هزینه‌های عملیاتی به میزانی کمتر از رشد مبلغ فروش است) از جمله علت‌های این افزایش سود عملیاتی بوده است. طبق آخرین پیش‌بینی وضعیت مالی جاری که توسط شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۶ ارائه شده، فروشی به مبلغ ۲۳۴ هزار میلیارد

افزایش ۳ درصدی ارزش کل معاملات در سال ۹۶؛

فعالیت ۵ ماهه بورس کالای ایران از نگاه آمار

مصطفی قدم خیر

طی ۵ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، محصولات مختلفی در ۲ تالار داخلی و صادراتی در ۴ رینگ محصولاتی صنعتی، فرآورده‌های نفتی، پتروشیمی و کشاورزی به صورت نقدی، سلف و نسیه دادوستد شد و با احتساب معاملات

آتی، معاملات عرضه اولیه، معاملات ثانویه و گواهی سپرده کالایی، ارزش معاملات با رشد ۳ درصدی روبرو شد. حجم کل معاملات محصولات به استثنای طلا و قراردادهای آتی در شرکت بورس کالا طی مدت مذکور ۱۰ میلیون و ۷۴۵

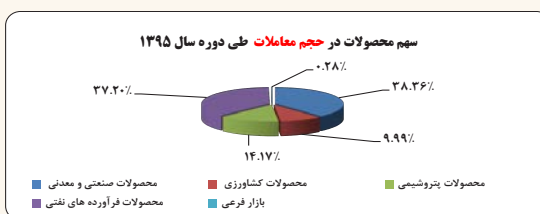
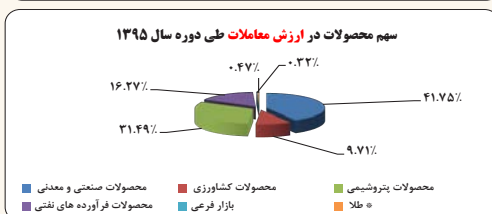
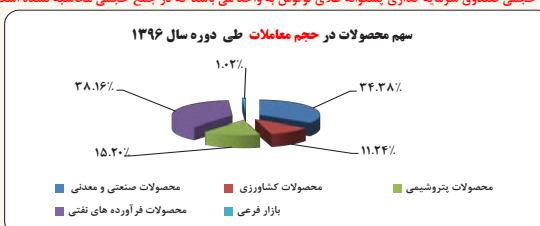
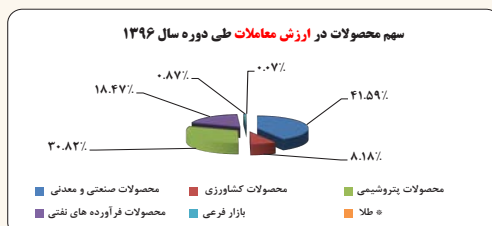
هزار و ۳۵۴ تن بود که به ارزش ۲۹۰ تریلیون و ۸۰۲ میلیارد و ۶۱۲ میلیون و ۳۵۸ هزار ریال دادوستد شد. قراردادهای آتی به حجم ۸۱۸ هزار و ۷۷۳ تن و طلا نیز به میزان ۹۲ کیلوگرم طی ۵ ماهه سال ۹۶ مورد معامله قرار گرفت.

حجم و ارزش محصولات معامله شده در بورس کالا طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

آمار معاملات	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۶/۰۳	درصد تغییرات	درصد از کل
حجم (تن)	۳,۸۶۸,۵۶۹	۳,۶۶۰,۳۱۴	-۵.۴٪	۴۱.۶٪
ارزش (هزار ریال)	۵۶,۷۸۰,۶۰۹,۷۱۰	۷۴,۱۷۴,۹۶۶,۹۴۶	۳۱٪	۳۴.۴٪
محصولات صنعتی و معدنی	۱,۰۰۷,۹۳۳	۱,۱۹۷,۰۵۷	۱۹٪	۱۱.۳٪
محصولات کشاورزی	۱,۴۲۸,۸۱۰	۵۴,۹۵۹,۵۶۸,۹۱۱	۱۳٪	۱۵.۳٪
محصولات پتروشیمی	۳,۷۵۱,۸۰۲	۴۰,۶۳۲,۲۴۹,۸۱۳	۸٪	۴۸.۹٪
محصولات فرآورده های نفتی	۲۸,۴۶۶	۱,۵۴۸,۵۷۵,۱۵۹	۲۸۱٪	۲۶۱٪
بازار فرعی	۴۸۱	۱۲۹,۲۲۷,۱۹۳	-۸۰٪	-۸۰٪
طلا	۱۰۰,۸۵,۵۸۰	۱۰,۶۶۶,۷۵۰	۶٪	۳٪
جمع بازار فیزیکی	۱,۲۶۸,۱۰۷	۱۴۱,۶۱۹,۶۳۹,۵۰۰	-۲۵٪	-۲۵٪
قراردادهای آتی	۰	۱۹,۴۴۴	-	-
قراردادهای اختیار معامله	۰	۸۳۸,۳۱۷	-۲۱٪	-۲۱٪
جمع قراردادهای مشتقه	۱,۲۶۸,۱۰۷	۱۴۱,۶۱۹,۶۳۹,۵۰۰	-۲۱٪	-۲۱٪
سلف موازی استاندارد	۴۵۱,۳۳۰	۳,۴۵۸,۰۵۱,۱۶۷	-۹۰٪	-۹۰٪
گواهی سپرده کالایی	۶۵,۷۸۵	۵۴۳,۳۷۹,۱۵۹	-۴۷٪	-۴۷٪
صندوق سرمایه گذاری	۰	۱۸,۴۴۰,۸۲۰	-	-
جمع بازار مالی	۵۱۷,۱۱۵	۹۸,۶۰۴	-۷۷.۹٪	-۷۷.۹٪
جمع کل معاملات شرکت بورس کالای ایران	۱۰,۶۰۲,۳۹۵	۱۰,۷۴۵,۳۵۴	۳٪	۳٪

• به تعداد ۴۴۳۰ عدد سکه تمام بهار آزادی طرح امام گواهی سپرده کالایی طی دوره سال ۱۳۹۶ و به تعداد ۵۸۸۱ عدد طی دوره سال ۱۳۹۵ مورد معامله قرار گرفته است که در جمع حجمی محاسبه نشده است.

• میزان حجمی صندوق سرمایه گذاری پشتوانه طلای لوتوس به واحد می باشد که در جمع حجمی محاسبه نشده است.

افزایش ۳۱ درصدی ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی

گراپنها، سیمان و کک متالورژی مورد معامله قرار گرفت. ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۷۴ تریلیون و ۱۷۴ میلیارد و ۹۶۶ میلیون و ۹۴۶ هزار ریال رسید که حجم و ارزش کل معاملات این رینگ نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۵ درصد کاهش و ۳۱ درصد رشد داشته است.

طی ۵ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ محصولات صنعتی و معدنی با در اختیار داشتن ۴۲ درصد ارزش کل معاملات در جایگاه اول معاملات جای گرفت. در این رینگ جمعاً ۳ میلیون و ۶۶۰ هزار و ۲۱۴ تن انواع محصولات صنعتی شامل آلومینیوم، روی، فولاد و مس، کنسانتره مولیبدن، کنسانتره فلزات

نسبت به دوره مشابه سال ۹۵، ۱۴ درصد رشد داشته که حجم آن نیز با ۱۱ درصد کاهش روبرو بوده است.

میلیارد و ۷۴ میلیون و ۵۵۰ هزار ریال به فروش رفت که این کالا به صورت نقدی معامله شد. ارزش معاملات این کالا در حالی

گروه آلومینیوم: پس از گذشت ۵ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۳۷ هزار و ۲۱۰ تن انواع آلومینیوم به ارزش ۲ تریلیون و ۹۴۴

نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۶/۰۳		در صد تغییرات		در صد از کل	
		حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
آلومینیوم	سلف	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نسیه	۱,۷۸۰	۱۲۸,۸۵۹,۰۳۰	۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	نقدی	۳۹,۹۱۰	۲,۴۵۱,۹۰۵,۱۴۰	۳۷,۲۱۰	۲,۹۴۴,۷۴,۵۵۰	-۶,۸٪	۲۰,۷٪	-	-
	جمع	۴۱,۶۹۰	۲,۵۸۰,۷۶۴,۱۷۰	۳۷,۲۱۰	۲,۹۴۴,۷۴,۵۵۰	-۱۱٪	۱۴,۰٪	-	-
روی	نقدی	۶۹۰	۵۰,۳۸۰,۰۰۰	۳۵۰	۳۷,۵۴۰,۰۰۰	-۴۹٪	-۲۵٪	۰,۱٪	۴,۰٪
	سلف	۲,۷۱۲,۲۴۳	۴۲,۰۲۰,۹۲۴,۶۸۰	۲,۸۴۷,۰۷۶	۵۷,۱۴۴,۷۱۷,۳۳۵	۵٪	۳۶٪	-	-
	نسیه	۰	۰	۱,۷۰۴	۲۷,۵۰۳,۵۶۰	-	-	-	-
	نقدی	۶۰,۹۳۸	۸۶۵,۴۱۳,۱۳۴	۳۹,۰۵۴	۶۹۱,۴۰۵,۳۴۴	-۳۶٪	-۲۰٪	-	-
فولاد	جمع	۲,۷۷۳,۱۸۱	۴۲,۸۸۶,۳۳۷,۸۱۴	۲,۸۸۷,۸۳۴	۵۷,۸۶۳,۶۲۵,۳۳۹	۴,۱٪	۳۴,۹٪	۷۸,۹٪	۷۸,۰٪
	نسیه	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
	نقدی	۱۰۷,۵۰۰	۹,۸۸۱,۴۵۷,۳۶۵	۱۰۰,۵۸۰	۱۱,۵۵۱,۸۱۴,۸۸۰	-۶٪	۱۶,۹٪	-	-
	جمع	۱۰۷,۵۰۰	۹,۸۸۱,۴۵۷,۳۶۵	۱۰۰,۵۸۰	۱۱,۵۵۱,۸۱۴,۸۸۰	-۶٪	۱۶,۹٪	۲,۷٪	۱۵,۶٪
کنسانتره	نقدی	۴۸	۱۵۵,۷۳۳,۷۱۱	۶۰	۳۳۳,۶۹,۷۴۷	۲۵٪	۱۱۴٪	۰,۱٪	۰,۴٪
	نقدی	۲,۷۶۰	۴۵۵,۶۷۸,۰۹۰	۲,۶۸۰	۶۹۴,۵۲۴,۱۶۰	-۲,۹٪	۵۳٪	۰,۱٪	۰,۹٪
	نقدی	۳,۲۰۰	۱۸,۸۸۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۶۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۷۵٪	۲۵۵٪	۰,۳٪	۰,۱٪
	نقدی	۹۳۵,۰۰۰	۷۴۷,۱۸۱,۱۶۰	۶۱۹,۵۰۰	۵۹۶,۵۷۹,۹۲۵	-۳۴٪	-۲۰٪	۱۶,۹٪	۰,۸٪
سنگ آهن	نقدی	۴,۵۰۰	۴,۲۹۷,۵۰۰	۰	۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	۰,۰۰٪	۰,۰۰٪
	نقدی	۰	۰	-	-	-	-	-	-
	نقدی	۰	۰	۸۷,۲۶۰,۴۴۵	۸۷,۲۶۰,۴۴۵	-	-	-	-
	نقدی	۰	۰	۰	۰	-	-	-	-
کل بازار	سلف	۲,۷۱۲,۲۴۳	۴۲,۰۲۰,۹۲۴,۶۸۰	۲,۸۴۷,۰۷۶	۵۷,۱۴۴,۷۱۷,۳۳۵	۵٪	۳۶٪	-	-
	نسیه	۱,۷۸۰	۱۲۸,۸۵۹,۰۳۰	۱,۷۰۴	۲۷,۵۰۳,۵۶۰	-۴٪	-۷۹٪	-	-
	نقدی	۱,۱۵۴,۵۴۶	۱۴,۶۳۰,۸۲۶,۰۰۰	۸۱۱,۴۳۴	۱۷,۰۰۲,۷۴۷,۰۵۱	-۳۰٪	۱۶٪	-	-
	جمع کل	۳,۸۶۸,۵۶۹	۵۶,۷۸۰,۶۰۹,۷۱۰	۳,۶۶۰,۲۱۴	۷۴,۱۷۴,۹۶۶,۹۶۶	-۵,۴۹٪	۳۰,۶٪	۱۰۰,۰٪	۱۰۰,۰٪
طلا	نقدی	۴۸۱	۶۴۰,۳۱۴,۶۸۵	۹۲	۱۲۹,۲۳۷,۱۹۳	-۸۱٪	-۸۰٪	-	-

* واحد طلا: کیلوگرم

* به میزان ۱۰۰ عدد خودرو طی دوره سال ۱۳۹۶ مورد معامله قرار گرفته است.

گروه سنگ آهن: طی مدت مذکور ۶۱۹ هزار و ۵۰۰ تن سنگ آهن به ارزش ۵۹۶ میلیارد و ۵۷ میلیون و ۹۲۵ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که از نظر حجم با ۳۴ درصدی و از نظر ارزش ۲۰ درصد کاهش داشته است.

گروه طلا: شرکت بورس کالای ایران در ۵ ماهه سال ۹۶، شاهد معامله ۹۲ کیلوگرم طلا به ارزش ۱۲۹ میلیارد و ۲۳۷ میلیون و ۱۹۳ هزار ریال به صورت نقدی بود که از نظر حجم و ارزش با کاهش ۸۱ و ۸۰ درصدی روبرو بوده است.

گروه فولاد: طی ۵ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، جمعاً ۲ میلیون و ۸۸۷ هزار و ۸۳۴ تن انواع محصولات فولادی به ارزش ۵۷ تریلیون و ۸۶۳ میلیارد و ۶۲۵ میلیون و ۲۳۹ هزار ریال دادوستد شد که ۲ میلیون و ۸۴۷ هزار و ۷۶ تن به صورت سلف و مابقی به صورت نقدی و نسیه مورد معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه سال ۹۵، ۳۵ درصد رشد داشته و حجم آن نیز با افزایش ۴ درصدی روبرو بوده است.

گروه کنسانتره: با فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماهه سال ۹۶، جمعاً ۶۰ تن کنسانتره به ارزش ۳۳۳ میلیارد و ۶۹ میلیون و ۷۴۷ هزار ریال به فروش رفت. حجم این کالا نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۵ درصد رشد داشته و ارزش آن نیز با ۱۱۴ درصد رشد روبرو بوده است.

گروه روی: با فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماه سال ۹۶، ۳۵۰ تن فلز روی به ارزش ۳۷ میلیارد و ۵۴۰ میلیون ریال به صورت نقدی دادوستد شد که این مقدار از نظر حجم و ارزش نسبت به سال گذشته ۴۹ و ۲۵ درصد کاهش داشته است.

گروه مس: با پشت سر گذاشتن مرداد ماه سال ۹۶، بورس کالای ایران توانست ۱۰۰ هزار و ۵۸۰ تن انواع محصولات مسی به ارزش ۱۱ تریلیون و ۵۵۱ میلیارد و ۸۱۴ میلیون و ۸۸۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد کند که از نظر حجم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶ درصد کاهش و از نظر ارزش ۱۷ درصد افزایش داشته است.

رشد ۲۸ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات پتروشیمی

معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۵۴ تریلیون و ۹۵۹ میلیارد و ۵۶۸ میلیون و ۹۱۱ هزار ریال به صورت نقدی و سلف بود که از نظر حجم و ارزش ۱۳ و ۲۸ درصد رشد داشته است.

طی فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماه نخست سال ۹۶، رینگ فرآورده های پتروشیمی با در اختیار داشتن ۳۱ درصد از ارزش کل معاملات جایگاه دوم را به خود اختصاص داده است. در این رینگ یک میلیون و ۶۱۷ هزار و ۹۳۴ تن انواع فرآورده های مختلف مورد

گروه شیمیایی: ۴۷۳ هزار و ۲۱۰ تن انواع مواد شیمیایی به ارزش ۱۰ تریلیون و ۲۲۷ میلیارد و ۷۷۵ میلیون و ۲۹۰ هزار ریال به صورت نقدی و سلف در رینگ فرآورده های پتروشیمی در ۵ ماهه سال ۹۶ دادوستد شد که معامله ۴۱۸ هزار و ۵۸۵ تن به صورت نقدی و مابقی به صورت سلف انجام شد.

گروه مواد پلیمری: با اتمام پنجمین ماه سال ۹۶، بورس کالای ایران توانست یک میلیون و ۱۴۴ هزار و ۳۳۴ تن مواد پلیمری به ارزش ۴۴ تریلیون و ۷۲۶ میلیارد و ۱۳۸ میلیون و ۶۲۰ هزار ریال در رینگ فرآورده های پتروشیمی دادوستد کند که از نظر حجم نسبت به سال قبل ۱۰ درصد رشد داشته و از نظر ارزش ۲۲

درصد رشد داشته است. **گروه گازها و خوراک ها:** با فعالیت بورس کالای ایران در ۵ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۳۹۰ تن مواد پلیمری به ارزش ۵ میلیارد و ۶۵۵ میلیون ریال به صورت نقدی و سلف دادوستد شد که از نظر حجم و ارزش معاملات نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳۲ و ۳۳ درصد کاهش داشته است.

افزایش ۴۹ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات فرآورده های نفتی

با گذشت ۵ ماه از فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ فرآورده های نفتی با در اختیار داشتن ۱۸/۵ درصد از ارزش کل معاملات و ۳۸ درصد از حجم کل معاملات جایگاه سوم را به خود اختصاص داده است. در این رینگ ۴ میلیون و ۶۳ هزار و ۲۱۶ تن انواع

فرآورده های مختلف مورد معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این رینگ طی مدت مذکور ۳۲ تریلیون و ۹۴۲ میلیارد و ۲۳۹ میلیون و ۸۱۳ هزار ریال به صورت نقدی و سلف بود که از نظر حجم ۸ درصد رشد داشته و از نظر ارزش ۴۹ درصد رشد داشته است.

حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۶/۰۳		درصد تغییرات		در صد از کل	
		حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	حجم	ارزش
شیمیایی	سلف	۱۱۹,۵۲۳	۳,۴۲۰,۵۶۱,۰۱۰	۵۴,۶۲۵	۱,۶۶۲,۶۷۱,۶۵۷	-۵۴٪	-۵۱٪	-	-
	نقدی	۲۶۴,۱۲۸	۲,۷۶۸,۵۱۵,۹۰۸	۴۱۸,۵۸۵	۸,۵۶۵,۱۰۳,۶۳۳	۵۸٪	۲۰۹,۴٪	۱۹٪	۲۹٪
	جمع	۳۸۳,۶۵۱	۶,۱۸۹,۰۷۶,۹۱۸	۴۷۳,۲۱۰	۱۰,۲۲۷,۷۷۵,۲۹۰	۲۳٪	۶۵٪		
پلیمر	سلف	۳۶۵,۶۵۴	۱۱,۶۶۶,۰۳۳,۶۷۷	۱۹۳,۳۳۴	۷,۶۱۷,۲۹۴,۱۹۹	-۴۷٪	-۳۵٪	-	-
	نقدی	۶۷۸,۹۲۵	۲۴,۹۶۵,۷۸۴,۴۶۲	۹۵۱,۰۱۰	۳۷,۱۰۸,۸۴۴,۴۲۲	۴۰٪	۴۸,۶٪	۷۱٪	۸۱٪
	جمع	۱,۰۴۴,۵۷۹	۳۶,۶۳۱,۸۰۷,۹۳۹	۱,۱۴۴,۳۴۴	۴۴,۷۲۶,۱۳۸,۶۲۰	۱۰٪	۲۳٪		
گازها و خوراکها	سلف	۱۵۰	۲,۳۱۰,۸۹۰	۲۳۰	۳,۳۲۵,۰۰۰	۵۳٪	۴۴٪	-	-
	نقدی	۴۲۰	۶,۰۹۰,۰۰۰	۱۶۰	۳,۳۲۰,۰۰۰	-۶۳٪	-۶۲٪	۰٪	۰٪
	جمع	۵۷۰	۸,۴۰۰,۸۹۰	۳۹۰	۶,۶۴۵,۰۰۰	-۳۳٪	-۳۳٪		
جمع پتروشیمی	سلف	۴۸۵,۳۳۷	۱۵,۰۸۸,۸۹۵,۵۷۷	۲۴۸,۱۷۹	۹,۲۸۳,۳۰۰,۸۵۶	-۴۸,۹٪	-۳۸٪	-	-
	نقدی	۹۴۴,۴۷۳	۲۷,۴۴۰,۳۹۰,۱۷۰	۱,۳۶۹,۷۵۵	۴۵,۶۷۶,۲۶۸,۰۵۵	۴۵٪	۶۴,۷٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
	جمع کل	۱,۴۲۹,۸۱۰	۴۲,۵۲۹,۲۸۵,۷۴۷	۱,۶۱۷,۹۳۴	۵۴,۹۵۹,۵۶۸,۹۱۱	۱۳٪	۲۸٪		
روغن	سلف	-	-	-	-	-	-	-	-
	نقدی	-	-	۱۸,۵۲۸	۳۸۴,۸۸۹,۸۸۹	-	-	۱٪	۰٪
	جمع	-	-	۱۸,۵۲۸	۳۸۴,۸۸۹,۸۸۹	-	-		
قیر	سلف	۳,۲۰۰	۱۹,۳۰۰,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	نقدی	۱,۹۶۵,۵۹۳	۱۲,۸۴۰,۷۱۳,۷۸۵	۲,۰۸۵,۳۶۱	۱۸,۰۹۰,۳۵۱,۹۶۹	۶۱٪	۶۱٪	۵۵٪	۵۱٪
	جمع	۱,۹۶۸,۷۹۳	۱۲,۸۴۹,۹۱۳,۷۸۵	۲,۰۸۵,۳۶۱	۱۸,۰۹۰,۳۵۱,۹۶۹	۵,۹٪	۴۱٪		
وکیوم باتوم	نقدی	۱,۱۹۶,۶۰۰	۵,۹۰۱,۰۷۱,۰۷۲	۱,۴۱۲,۱۷۳	۹,۹۷۴,۶۴۹,۷۴۰	۱۸,۰٪	۶۹٪	۳۰٪	۳۵٪
	نقدی	۱۴۱,۵۳۰	۲۷۶,۱۹۱,۵۹۲	۱۵۰,۳۴۱	۲۵۷,۵۸۷,۴۱۷	۶,۲٪	۶,۲٪	۱٪	۴٪
	سلف	۳,۰۰۰	۲۳,۹۳۱,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
لوب کات	نقدی	۴۲۰,۴۰۰	۲,۸۸۲,۶۱۴,۶۴۱	۳۸۱,۶۸۰	۴,۰۵۷,۸۰۸,۸۵۰	-۹,۲۱٪	-۹,۲۱٪	۱۲٪	۹٪
	جمع	۴۲۲,۴۰۰	۲,۹۰۶,۵۴۵,۶۴۱	۳۸۱,۶۸۰	۴,۰۵۷,۸۰۸,۸۵۰	-۹,۹٪	-۹,۹٪	۰٪	۰٪
	نقدی	۹۳,۰۰۰	۵۴,۹۶۷,۲۰۰	۵,۲۰۰	۴۴,۵۸۶,۳۰۰	-۴۴٪	-۱۹٪	۰٪	۰٪
سلاسیس واکس	نقدی	۱۲,۱۷۹	۱۳۹,۲۳۱,۳۰۱	۱۰,۰۳۳	۱۲۲,۴۶۵,۷۴۸	-۱۷,۷٪	-۱۷,۷٪	۰٪	۰٪
	سلف	۳,۰۰۰	۲۳,۹۳۱,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	نسبه	۳,۰۰۰	۱۹,۳۰۰,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
جمع فرآورده های نفتی	نقدی	۳,۷۴۵,۶۰۲	۲۲,۰۴۶,۷۸۹,۵۹۰	۴,۰۶۳,۲۱۶	۳۲,۹۴۲,۳۲۹,۸۱۳	۸,۵٪	۴۸,۹٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
	جمع کل	۳,۷۵۱,۸۰۲	۲۲,۱۲۷,۹۲۰,۵۹۰	۴,۰۶۳,۲۱۶	۳۲,۹۴۲,۳۲۹,۸۱۳	۸,۲٪	۴۸,۹٪		
	سلف	۴۸۸,۳۳۷	۱۵,۱۱۲,۸۲۶,۵۷۷	۲۴۸,۱۷۹	۹,۲۸۳,۳۰۰,۸۵۶	-۴۹,۳٪	-۳۹٪	-	-
جمع کل	نسبه	۳,۲۰۰	۱۹,۳۰۰,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-	-
	نقدی	۴,۶۸۹,۰۷۵	۴۹,۸۲۵,۱۷۹,۷۶۰	۵,۴۳۲,۹۷۱	۷۸,۶۱۸,۵۰۷,۸۶۸	۱۵,۹٪	۵۷,۸٪	-	-
	جمع کل	۵,۱۸۰,۶۱۲	۶۴,۹۵۷,۲۰۶,۳۳۷	۵,۶۸۱,۱۵۰	۸۷,۹۰۱,۸۰۸,۷۲۴	۹,۷٪	۳۵,۳٪		

گروه قیر: بعد از گذشت ۵ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۲ میلیون و ۸۵ هزار و ۳۶۱ تن انواع قیر به ارزش ۱۸ تریلیون و ۹۰ میلیارد و ۲۵۱ میلیون و ۹۶۹ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که حجم کل معاملات نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶ درصد رشد داشته که ارزش معاملات با ۴۱ درصد رشد روبرو بوده است.

گروه گوگرد: در طی فعالیت ۵ ماهه بورس کالای ایران در سال ۹۶، ۱۵۰ هزار و ۲۴۱ تن گوگرد به ارزش ۲۵۷ میلیارد و ۵۸۷

میلیون و ۴۱۷ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد.

گروه وکیوم باتوم: با گذشت ۵ ماه از فعالیت بورس کالا، یک میلیون و ۴۱۲ هزار و ۱۷۳ تن وکیوم باتوم به ارزش ۹ تریلیون و ۹۷۴ میلیارد و ۶۴۹ میلیون و ۷۴۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد.

گروه لوب کات: از فروردین تا پایان مرداد ماه سال ۹۶، جمعاً ۳۸۱ هزار و ۶۸۰ تن لوب کات به ارزش ۴ تریلیون و ۵۷ میلیارد و ۸۰۸ میلیون و ۸۵۰ هزار ریال به صورت

نقدی دادوستد شد. حجم کل معاملات این کالا نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۱۰ درصد کاهش داشته و ارزش آن ۴۰ درصد رشد داشته است.

گروه عایق رطوبتی: با پشت سر گذاشتن ۵ ماه از سال ۹۶، جمعاً ۱۰ هزار و ۲۳ تن انواع عایق رطوبتی به ارزش ۱۳۲ میلیارد و ۴۶۵ میلیون و ۷۴۸ هزار ریال به صورت نقدی در بورس کالای ایران دادوستد شد که حجم و ارزش معاملات این کالا نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۸ و ۵ درصد کاهش داشته است.

رشد ۱۱ درصدی ارزش معاملات در رینگ محصولات کشاورزی

طی ۵ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۶، رینگ محصولات کشاورزی با معامله یک میلیون و ۱۹۷ هزار و ۵۷ تن انواع محصولات نظیر برنج، جو، ذرت، شکر، کنجاله، گندم و زیره به ارزش

جمعاً ۱۴ تریلیون و ۵۹۷ میلیارد و ۸۰ میلیون و ۲۶۰ هزار ریال رسیده است که رینگ کشاورزی از لحاظ حجم ۱۹ درصد و از نظر ارزش ۱۱ درصد رشد داشته است.

حجم و ارزش معاملات محصولات کشاورزی طی دوره سال ۱۳۹۶ و مقایسه با دوره قبل

نام کالا	نوع قرارداد	از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۰۶/۰۳		از تاریخ ۱۳۹۶/۰۱/۰۱ لغایت ۱۳۹۶/۰۶/۰۳		درصد تغییرات		درصد از کل
		حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	حجم	ارزش	
جو	نسبه	۱,۳۱۰	۸,۹۸۴,۴۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
	نقدی	۵۹۹,۹۵۳	۴,۲۱۰,۱۹۶,۷۷۶	۳۶۲,۱۶۱	۳,۲۹۲,۵۶۶,۷۵۳	-۴۰٪	-۲۲٪	۳۰.۳٪
	جمع	۶۰۱,۱۶۳	۴,۲۱۹,۱۸۱,۱۷۶	۳۶۲,۱۶۱	۳,۲۹۲,۵۶۶,۷۵۳	-۴۰٪	-۲۲٪	۲۳٪
ذرت	نسبه	۱,۷۶۰	۱۴,۸۴۶,۳۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
	سلف	-	-	۱,۵۶۰	۱۱,۸۱۹,۴۰۰	-	-	
	نقدی	۵۶,۳۲۰	۴۶۸,۳۲۵,۸۵۰	۱۴,۹۹۵	۱۰۸,۹۷۹,۸۵۰	-۷۳٪	-۷۷٪	۱٪
شکر	جمع	۵۸,۰۸۰	۴۸۳,۱۷۲,۱۵۰	۱۶,۵۵۵	۱۲۰,۷۹۹,۲۵۰	-۷۱٪	-۷۵٪	۱٪
	سلف	۲۱۵,۴۷۵	۵,۲۷۶,۳۹۰,۹۷۵	۶۲۵	۱۵,۷۹۵,۲۰۰	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
	نسبه	۱,۸۹۰	۴۵,۸۷۸,۴۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
کنجاله ها	نقدی	۱۰۶,۷۲۳	۲,۵۵۹,۹۱۲,۸۵۰	۲۱۷,۷۲۵	۵,۵۰۴,۴۰۲,۵۷۵	۱۰۴٪	۱۱۵٪	۳۸٪
	جمع	۳۴۰,۰۹۸	۷,۸۸۲,۱۸۲,۲۲۵	۳۱۸,۳۵۰	۵,۵۲۰,۱۹۷,۷۷۵	-۳٪	-۲۳٪	۱۸٪
	نسبه	۲,۴۰۰	۲۶,۲۰۷,۴۲۵	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
مرغ منجمد	نقدی	۴۰۰	۵,۶۷۰,۰۰۰	۲,۵۰۰	۳۵,۳۶۰,۰۰۰	۵۲۴٪	۵۲۵٪	۰٪
	جمع	۲,۰۰۰	۴۱,۸۷۷,۴۲۵	۲,۵۰۰	۳۵,۳۶۰,۰۰۰	-۱۱٪	-۱۶٪	۰٪
	سلف	-	-	۲,۴۷۵	۱۸۰,۶۷۵,۰۰۰	-	-	
کنسنتره و نفاله ها	نقدی	۲۱۵	۱۱,۰۵۰,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	
	جمع	۲۱۵	۱۱,۰۵۰,۰۰۰	۲,۴۷۵	۱۸۰,۶۷۵,۰۰۰	۱۰۵۱٪	۱۵۳۵٪	۱٪
	نسبه	-	-	-	-	-	-	
زعفران	نقدی	-	-	-	-	-	-	
	نقدی	۶,۵۰۰	۶۷,۴۵۲,۰۰۰	۵۷۸,۴۶۴	۴,۸۵۴,۲۵۸,۴۸۲	۸۷۹۹٪	۷۰۹۷٪	۳۳٪
	نقدی	۷,۲۳۸	۲۸۴,۲۴۶,۰۸۵	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	۴۸٪
دانه های روغنی	نقدی	۵۰	۷۵۵,۰۰۰	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-
	نقدی	-	-	۲۵۲	۱۱,۹۹۵,۲۰۰	-	-	۰٪
	نقدی	-	-	-	-	-	-	۰٪
روغن خام	نقدی	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	۸,۸۰۰	۳۰۸,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-
	نقدی	۷,۵۸۹	۲۱۷,۲۰۹,۰۰۰	۷,۵۰۰	۲۵۰,۸۶۰,۰۰۰	-۱٪	۱۵٪	۴٪
پسته	جمع	۷,۵۸۹	۲۱۷,۲۰۹,۰۰۰	۱۶,۳۰۰	۵۵۸,۸۶۰,۰۰۰	۱۱۵٪	۱۵۷٪	۱٪
	نقدی	-	-	-	-	-	-	-
	نقدی	-	-	-	-	-	-	۰٪
تخم مرغ	نقدی	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	-	-	-	-	-	-	-
	نقدی	-	-	-	-	-	-	-
مرغ و جوجه	نقدی	-	-	-	-	-	-	-
	جمع	-	-	-	-	-	-	-
	سلف	۲۱۵,۴۷۵	۵,۲۷۶,۳۹۰,۹۷۵	۱۳,۴۶۰	۵۲۰,۲۰۱,۸۰۰	-۹۴٪	-۹۰٪	-
کل بازار	نسبه	۷,۲۶۰	۱۰۵,۹۱۶,۵۲۵	-	-	-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	-
	نقدی	۷۸۵,۱۹۸	۷,۸۲۴,۸۱۷,۵۶۱	۱,۱۸۳,۵۹۷	۱۴,۰۶۶,۸۷۸,۴۶۰	۵۱٪	۸۰٪	۱۰۰٪
	جمع کل	۱,۰۰۷,۹۲۳	۱۳,۲۰۷,۱۲۵,۰۶۱	۱,۱۹۷,۰۵۷	۱۴,۵۹۷,۰۸۰,۲۶۰	۱۹٪	۱۱٪	

به میزان ۷۴۰۰۰ عدد تخم مرغ در گروه کشاورزی طی دوره سال ۱۳۹۶ مورد معامله قرار گرفته است.
به میزان ۱۱۲۰۵۰۰ عدد مرغ و جوجه (جوجه یک روزه گوشتی) طی دوره سال ۱۳۹۶ مورد معامله قرار گرفته است.

ایران در سال ۹۶، ۱۶ هزار و ۵۵۵ تن انواع ذرت دانه های داخلی و وارداتی به ارزش ۱۲۰ میلیارد و ۷۹۹ میلیون و ۲۵۰ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد که از نظر حجم و ارزش ۷۱ و ۷۵ درصد کاهش داشته است. **گروه گندم:** با گذشت ۵ ماه از فعالیت های بورس کالای ایران در سال جاری ۵۷۸ هزار و ۴۶۴ تن انواع گندم به ارزش ۴ تریلیون و ۸۵۴ میلیارد و ۳۵۸ میلیون و ۴۸۲ هزار ریال به صورت نقدی به فروش رفت.

رینگ کشاورزی در مدت ۵ ماه به صورت نقدی دادوستد شد که حجم و ارزش کل معاملات این کالا نسبت به سال گذشته به ترتیب ۱۱ و ۱۶ درصد کاهش داشته است. **گروه شکر:** با گذشت ۵ ماه از فعالیت بورس کالا در سال ۹۶، ۲۱۸ هزار و ۳۵۰ تن شکر سفید به ارزش ۵ تریلیون و ۵۲۰ میلیارد و ۱۹۷ میلیون و ۷۷۵ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد. **گروه ذرت:** طی ۵ ماه فعالیت بورس کالای

گروه جو: با فعالیت بورس کالای ایران تا پایان مرداد ماه سال ۹۶، ۳۶۲ هزار و ۱۶۱ تن انواع جو به ارزش ۳ تریلیون و ۲۹۲ میلیارد و ۵۶۶ میلیون و ۷۵۳ هزار ریال دادوستد شد. حجم و ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۰ و ۲۲ درصد کاهش داشته است.

گروه کنجاله های دانه های روغنی: ۲ هزار و پانصد تن انواع کنجاله دانه های روغنی به ارزش ۳۵ میلیارد و ۳۶۰ میلیون ریال از

هر لحظه بیشتر

با آینده ساز

#هرلحظه_بهتر

سپرده سرمایه گذاری آینده ساز

جهت کسب اطلاعات بیشتر به شعب بانک آینده مراجعه فرمایید.

WWW.BA24.IR

بانک آینده
AYANDEH BANK

شهر بانک شهر
نوآوری در خدمت

Shahr-bank.ir

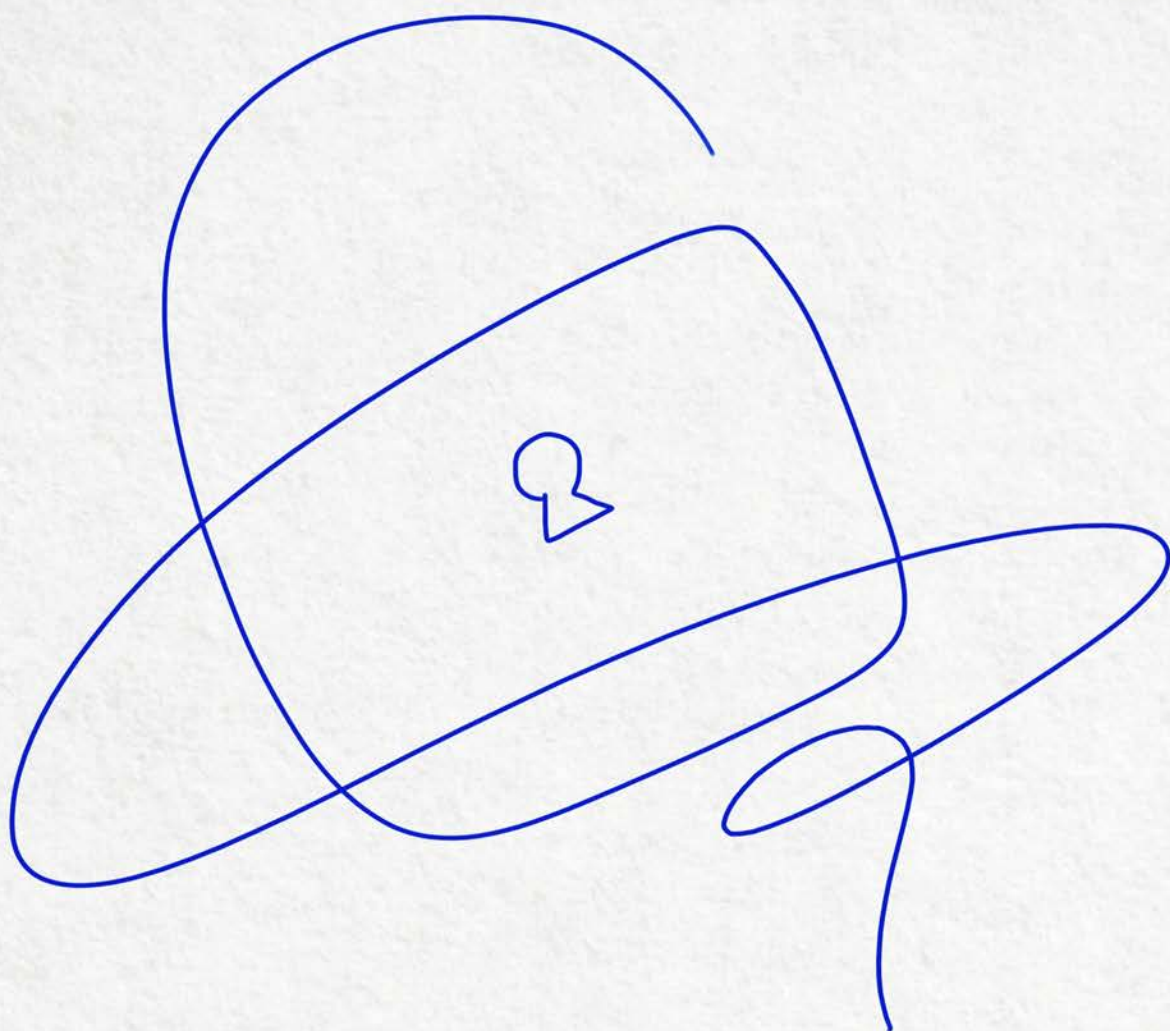
سامانه نظارت و ارتباطات مردمی ۰۲۱-۸۶۵۵

پشت فرداها شهر است

شهرنت # خدمات بانکی # ۲۴ ساعته # شهر هوشمند

با پیشخوان های شهرنت به فردای بانکداری قدم بگذارید

با خیال راحت امضا کنید

ارائه انواع ضمانت نامه های بانکی

www.ghbi.ir